

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Màster en Atenció a la Diversitat en una Educació Inclusiva

**La comunicació i la participació de les famílies,
i possibles prejudicis generadors de biaixos en
aquests processos, a l'escola Mas Masó de Salt**

Autora: Júlia Ballester Sagué

Tutor: Eduardo Piñero Nieto

Treball Final de Màster
Juny 2021

Resum:

En la present monografia es descriu una recerca d'investigació realitzada al centre Mas Masó de Salt, la qual té per objectiu general conèixer com s'afavoreix la comunicació i la participació de les famílies en l'escola i detectar possibles prejudicis que estiguin dificultant aquests processos amb les famílies d'origen estranger. L'estudi desenvolupat consisteix en la realització d'entrevistes a la directora del centre, a quatre tutores i a tres familiars, i una posterior anàlisi qualitativa d'aquestes. Els resultats denoten dificultats en la comunicació, sobretot entre les famílies no catalano-castellanoparlants i l'escola, un nivell de participació molt baix de les famílies en el centre, i la presència de prejudicis que poden estar dificultant els processos d'educació col·laborativa entre escola i famílies.

Paraules clau: comunicació, participació, relació, escola, famílies immigrants

ÍNDEX

1. Introducció	4
2. Marc teòric	6
2.1. La relació família-escola	6
2.2. La participació de les famílies en l'escola	6
2.3. La comunicació entre les famílies i l'escola	9
2.4. Prejudicis a l'escola (cap a les famílies immigrants)	11
3. Disseny i desenvolupament de la investigació	13
3.1. La metodologia qualitativa	13
3.2. Estudi de cas	13
3.2.1. Instruments de recollida de dades	13
3.2.2. Tècnica d'anàlisi de les dades	14
4. Resultats	16
4.1. La comunicació entre les famílies i l'escola	16
4.2. La participació de les famílies	17
4.2.1. Participació individual	17
4.2.2. Participació associativa	18
4.3. La relació entre les famílies i l'escola	19
4.4. Prejudicis generadors de biaixos en les relacions família-escola	22
5. Discussió	23
6. Conclusions	26
7. Referències bibliogràfiques	28
8. ANNEXOS	30

1. Introducció

El fet que les famílies participin i s'impliquin en la vida escolar determina en gran mesura l'èxit o el fracàs acadèmic dels fills, ja que els processos d'educació col·laborativa entre escola i família són millors quan comparteixen informacions, compromisos, interessos, i treballen per un mateix objectiu. (Comas, Escapa, i Abellán, 2014) En l'actual societat del coneixement doncs, l'educació esdevé una eina de transformació social per a molts infants i famílies.

Un dels apartats que destaco de la recerca és el procés de detecció de possibles prejudicis que puguin estar dificultant els processos educatius dels infants escolaritzats en el centre. Tal com afirmen Booth i Ainscow (2002), s'ha de posar atenció a les barreres de participació presents a l'escola per analitzar-les amb la finalitat d'eliminar-les i que totes les persones de la comunitat educativa se sentin incloses en la comunitat a la qual pertanyen. Aquesta participació real i els processos d'inclusió moltes vegades presenten grans dificultats per a les famílies immigrants, tant dins com fora de l'escola, degut als prejudicis i estereotips i les actituds negatives que reben en contra seva. González i Romero (2011) afirmen que la desconexió de la cultura, per part de les mestres, és una de les causes per les quals es produeixen aquests comportaments racistes.

El Mas Masó és una escola pública ubicada a Salt (Girona), un barri constituït amb persones de més de 80 nacionalitats diferents, fet que el fa un dels indrets més diversos i plurals de Catalunya. Per aquest motiu, sorgeix el repte de dur a terme experiències interculturals positives, que permetin el creixement econòmic de l'entorn i la cohesió social. De les nacionalitats més nombroses, es destaca la població catalana o espanyola, seguit de la població d'origen del Marroc, Gàmbia, Hondures, Mali, Senegal i Romania. Algunes de les característiques principals de les famílies de l'escola és que tenen un nivell socioeconòmic baix i que molts alumnes reben beques d'estudi i ajudes de menjador escolar a causa de l'alt risc de vulnerabilitat i exclusió social que presenten els infants i dels baixos ingressos familiars. Aquestes característiques són pròpies de famílies amb participació baixa o molt baixa a l'escola. A més, durant les pràctiques a l'escola Mas Masó de Salt es va conèixer, a través de diàlegs amb diferents tutores, la presència de biaixos en la comunicació i la participació de les famílies al centre. A partir d'aquestes

informacions, sorgeixen les preguntes d'investigació següents: “de quina manera s'afavoreix la comunicació i la participació de les famílies a l'escola?” i “les professionals de l'educació del centre tenen prejudicis davant la comunicació i la participació de les famílies a l'escola?”

El present Treball Final de Màster (TFM) consisteix en una recerca d'investigació per a conèixer com s'afavoreix la comunicació i la participació de les famílies de l'escola Mas Masó de Salt i detectar possibles prejudicis que estiguin dificultant aquests processos. Els objectius específics són: conèixer quines pràctiques està portant a terme el centre per afavorir la comunicació i la participació de les famílies a l'escola, conèixer quines d'aquestes pràctiques són més eficaces des del punt de vista de les famílies, i detectar possibles prejudicis generadors de biaixos en les relacions família-escola, tot posant especial atenció a la relació entre les famílies immigrants i l'escola.

L'estructura que segueix la presentació de l'estudi és la següent: es presenta una breu anàlisi bibliogràfica sobre la participació, la comunicació i la relació entre les famílies i les escoles, i sobre els prejudicis (sobretot cap a les famílies immigrants); s'exposen els participants en l'estudi i els procediments de recollida i d'anàlisi de les dades; es redacten els resultats, els quals es divideix en quatre apartats: la comunicació entre les famílies i l'escola, la participació de les famílies en l'escola, la relació entre les famílies i l'escola, i els possibles prejudicis detectats; s'elabora una discussió dels resultats a partir de la literatura actual; es presenten les conclusions i, finalment, s'anomenen les referències bibliogràfiques i s'aporten documents annexats per a poder conèixer amb més detall el procés d'investigació.

2. Marc teòric

2.1. La relació família-escola

Collet, J. i Tort, A. (2011) exposen la problemàtica que encara hi ha molts docents que contempen a les famílies com a alienes a l'escola, un agent que destorba, "fa nosa", o esdevé un problema. Aquesta visió situa a les famílies separades, o fins i tot a vegades enfrontades, amb el centre educatiu. Davant aquesta situació, els autors contempen la idea de pensar noves mesures i pràctiques que permetin generar entorns on infants, famílies i docents siguin imprescindibles.

En aquesta línia, el Departament d'Ensenyament (2017) ressalta que són molts els informes i estudis que relacionen directament l'èxit acadèmic dels infants i joves amb l'acció i participació de la família en els processos escolars, i que fins i tot l'OCDE contempla la participació de les famílies en el centre educatiu com a indicador de qualitat de l'informe PISA (2006).

Així doncs, el Departament estableix com a prioritat intensificar la relació entre l'escola i la família perquè treballin conjuntament per garantir una acció coherent i coordinada que permeti l'èxit educatiu dels infants. Tal com detalla el Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (art.7), la implicació de les famílies és necessària i els centres educatius n'han de facilitar i garantir les vies d'interacció i cooperació.

Les línies d'intervenció per promoure l'interès, la corresponsabilitat, la implicació i la participació de les famílies que proposa el Departament d'Ensenyament (2017) es plantegen des de tres àmbits (el centre, l'aula i l'entorn) i en diferents accions: el procés d'acollida de les famílies, la carta de compromís educatiu, l'acció tutorial compartida, els processos d'informació i comunicació, la participació, i la formació per a les famílies.

2.2. La participació de les famílies en l'escola

Pel que fa a la participació de les famílies a l'escola, el Departament d'Ensenyament (2017) detalla que:

“la Llei d’educació, en el seu article 25, exposa que les mares, els pares o els tutors tenen el dret i el deure de participar activament en l’educació de llurs fills, i el dret de participar en la vida del centre per mitjà del consell escolar i dels altres instruments de què es dotin els centres en exercici de llur autonomia”. (p.66)

La participació familiar a les escoles es pot desenvolupar de maneres diverses. D’una banda, Comas, Escapa, i Abellán (2014) en diferencien tres tipus: individual (centrada en els fills), associativa (AMPA o AFA) i institucional (representació al Consell Escolar). Els mateixos autors, a partir d’una recerca pròpia feta a Catalunya durant el curs 2012-13, van definir quatre perfils de mares i pares en funció de la seva participació en l’escola. Cal ressaltar que en la classificació exclouen el grup de famílies amb participació nul·la, el qual va ser de deu casos de mil cinc-centes.

- Els informats. És un tipus de participació passiva. La família només es comunica per a intercanviar informacions amb els docents i l’equip directiu, ja sigui en reunions d’inici de curs o en les tutories individuals. Ho són el 20,5% dels pares o mares.
- Els presents. La família es comunica per a intercanviar informacions amb els docents i l’equip directiu i també assisteix a activitats obertes a les famílies organitzades al centre. És el grup més nombrós, ho són el 50,5% dels pares o mares.
- Els col·laboradors. Algun dels membres de la família participa activament a l’AMPA o a alguna comissió de treball del centre (sense tenir cap càrrec). Ho són el 21,6% dels pares o mares.
- Els representants. Són aquells pares i mares que no només col·laboren, sinó que també tenen un càrrec a l’AMPA o al Consell Escolar i es responsabilitzen de representar al conjunt de familiars i gestionar l’associació (AMPA). Ho són el 7,4% de pares o mares.

D’altra banda, el Departament d’Ensenyament (2017) diferencia dues modalitats de participació familiar segons si participen en el seguiment i procés escolar dels infants, a través de l’acció tutorial compartida impulsada pel centre, o si participen en el funcionament de centre, ja sigui a través de representació, per exemple a

través de les AMPA o en el projecte compartit de centre, a través de moments de debat i reflexió.

Comas, Escapa, i Abellán (2014) afirmen que els nivells socioeconòmics i culturals de les famílies, a més d'incidir directament en els resultats acadèmics dels seus fills i filles, també condicionen la participació que desenvolupen les famílies en l'escola.

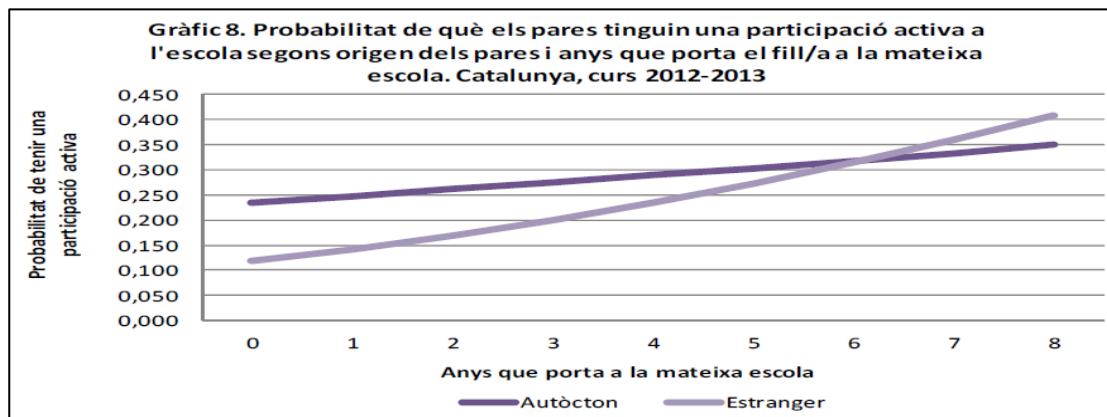
D'una banda, pel que fa als condicionants interns de les famílies, els resultats que van obtenir determinen que, en línies generals, com més elevat és el nivell d'estudis màxim dels progenitors major és la participació en l'escola, que com més elevat és el nivell d'ingressos mensuals major és la participació en l'escola, que les famílies monoparentals (sobretot aquelles en què l'únic progenitor treballa) són les que participen menys a l'escola, i que les famílies d'origen estranger desenvolupen una participació inferior a la dels autòctons.

D'altra banda, pel que fa als condicionants externs, és a dir, aquells que estan influïts per l'escola, trobem que la majoria de famílies que no han assistit a reunions de tutoria no ho han fet perquè no han estat convocades, que el 16% de les famílies que no van assistir a la primera reunió de curs és perquè no els hi va arribar la informació, i que hi ha un gran percentatge de famílies que desconeix l'existència del Consell Escolar malgrat ser un òrgan obligatori en tots els centres.

Segons Collet (2019), les principals dificultats o problemàtiques en la relació famílies-escola tenen a veure amb els següents temes: en primer lloc, el grau d'implicació de les famílies és baix i, a mesura que l'alumne es fa gran, aquesta implicació disminueix encara més. També fa referència al poc ús que se'n fa de les cartes de compromís educatiu i que la mobilització de les famílies sol ser per reivindicar-se davant conflictes i no en l'activitat ordinària del centre. En segon lloc, la visió clientelar de les famílies davant l'escola. Aquest fet, diu, provoca que les famílies siguin exigents i que parlin de necessitats individuals i no col·lectives. En tercer lloc, la falta d'espais de trobada i de comunicació entre famílies i escola. Finalment, també destaca dificultats per afavorir el funcionament de les AMPA.

És necessari destacar que les famílies d'origen estranger concentren molts dels factors (o condicionants interns) que dificulten la participació: ingressos baixos, baix nivell d'estudis i monoparentalitat. Comas, Escapa, i Abellán (2014), davant

aquestes observacions, comenten que un dels factors clau per superar les barreres de participació de les famílies immigrants és que cal establir llaços amb la comunitat. Així, en la següent taula es pot observar com evoluciona la participació de les famílies autòctones i estrangeres segons els anys que porta a la mateixa escola.

Font: Fundació Jaume Bofill (2014)

És interessant observar com, a l'inici, la participació de les famílies estrangeres és menor (potser degut a les barreres que s'han comentat en l'apartat anterior), mentre que a partir del sisè any d'escolarització al mateix centre poden arribar a participar més que les famílies autòctones.

2.3. La comunicació entre les famílies i l'escola

Pel que fa als processos d'informació i comunicació, el Departament d'Ensenyament (2017) destaca que:

“l'article 25 de la Llei d'educació estableix el dret a les famílies a rebre informació sobre l'evolució educativa dels seus fills, així com tota la informació referent al centre on estan escolaritzats”. (p.48)

Cal, doncs, que cada centre educatiu gestioni canals de comunicació amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa, millorar el funcionament del centre i, en conseqüència, millorar l'èxit educatiu de l'alumnat. Per fer-ho, s'ha de tenir en compte que la comunicació sigui assertiva, constructiva i que garanteixi la relació horitzontal o entre iguals, que sigui inclusiva i acollidora amb totes les famílies, que permeti diferents formes comunicatives, i que tingui un caràcter bidireccional, és a

dir, que permeti no només informar sinó també conèixer quines són les seves expectatives i opinions.

Riera (2007) (citada per Payeras, A., 2015) ressalta la importància de diversificar els espais i formes de comunicació i relació per a respondre a les diferents necessitats familiars. Alguns canals o vies d'informació i comunicació que podem trobar, són:

- Entrevistes individuals amb el tutor/a
- Reunions generals de nivell amb el tutor/a del grup
- Informes escolars sobre l'evolució dels seus fills/es
- Agenda escolar, notes o circulars
- Telèfon
- Revista escolar
- Plafons informatius de l'escola penjats a la porta principal
- Correu electrònic, de l'escola i del tutor/a (aula)

Pel que fa als recursos en línia, el Departament d'Ensenyament (s.d), destaca:

- Pàgina web, bloc o wiki
- Xarxes socials (*Facebook, Instagram...*)
- *Microblogging (Twitter)*
- Aplicacions en línia (*Google Calendar, Google Docs...*)
- Vídeos en línia (*Youtube, Vimeo, Dotsub...*)
- *Moodle*
- Dispositiu electrònic o mòbil
- Altres eines de la web (ex. codis QR)

Finalment, destaco que a la web de l'XTEC (Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya) (s.d.) es faciliten diferents documents en format PDF anomenats "notes d'interrelació", que tenen l'objectiu de facilitar l'acolliment, la informació i la comunicació amb les famílies d'alumnat nouvingut. Aquestes notes estan redactades de manera senzilla en les següents llengües: alemany, anglès, àrab, búlgar, francès, italià, polonès, portuguès, romanès, rus, tagal, ucraïnès, urdú, wòlof i xinès. Els documents disponibles són varis, per exemple, una sol·licitud d'entrevista per part del centre educatiu, autorització per a l'ús del dret d'imatge de l'alumne/a, comunicació de recomanacions davant la detecció de polls, informació de medicació pel servei de menjador, etcètera.

2.4. Prejudicis a l'escola (cap a les famílies immigrants)

Palma Educa (s.d.) defineix els prejudicis com opinions o judicis que generalitzen i discriminen sense tenir en compte la realitat, és a dir, són informacions no contrastades ni verificades. Constitueixen un sistema de representació que assigna a cada comunitat unes característiques diferenciadores, sovint negatives, que no té en compte l'experiència real que s'ha produït entre les persones. Els prejudicis no sorgeixen a causa de conflictes, sinó a conseqüència de la generalització d'idees. Així, les imatges que es tenen d'una determinada persona en un col·lectiu es fan extensibles a cadascun dels membres del grup. Els prejudicis poden ser de molts tipus, entre els quals, tenint en compte el context de l'estudi, destaco:

- Prejudicis culturals: es troba quan es creu que una cultura és superior a una altra i, en conseqüència, se li atribueixen trets negatius.
- Prejudicis religiosos: cada religió marca una determinada creença i el seu desconeixement, o coneixement parcial, pot preestablir una visió que no concorda amb la realitat.
- Prejudicis de gènere: es troba quan s'atribueixen unes característiques en funció del gènere. Aquesta diferenciació sovint s'aprèn i es transmet per valors culturals i les opinions generalitzades de la societat.

Rodrigo (2000) defineix el concepte de prejudici com "una creença o opinió preconcebuda; és a dir, és una idea que es té abans que la situació ens en demani l'elaboració" (p.9) També, afegeix que els prejudicis no sempre són "predisposicions negatives" cap a un grup de gent a partir d'una informació incompleta, i que no sempre l'accés a una informació més completa produirà l'eliminació del prejudici.

Els estereotips són un conjunt de prejudicis que els membres d'un grup comparteixen sobre les característiques d'altres grups. Els prejudicis poden ser positius (creure que els belgues són macos), neutres (considerar que els italians mengen pasta) o negatius (pensar que els catalans són antipàtics). Els que tenen un caràcter negatiu se solen utilitzar per justificar les diferències intergrupals i els privilegis i així donar un sentit a una classificació d'ordre social. Aquest comportament, en conseqüència, genera discriminació, exclusió, superioritat i

inferioritat entre els grups, actituds xenòfobes, racistes i etnocèntriques, etcètera. (Rodrigo, 2000)

En l'estudi de González i Romero (2011) sobre prejudicis i estereotips cap a les famílies immigrants es varen detectar, a través de tècniques qualitatives, dues categories principals d'estereotips: la cultura i el factor econòmic. Pel que fa als relacionats amb la cultura, i segons sexe i origen, es destaca la por i inseguretat de les dones, mares i mestres cap als homes magrebins. Pel que fa al component econòmic, es destaca un sentiment d'invasió, una idea que la població immigrant té privilegis i comoditat econòmica, i una visió de la població immigrant com a rivals. Alguns dels prejudicis que es van detectar són els següents:

“Con el término de moro, se describe a un hombre originario del Magreb, pero identificado como marroquí que suele ser conflictivo, violento, machista, sucio y poco amigo de la higiene personal.” (p.1568)

“En cuanto a las mujeres de los países del Este, [...] En general lo que se piensa es que las polacas vienen al pueblo con un solo objetivo: romper los matrimonios y casarse con hombres españoles para residir definitivamente en nuestro país.” (p.1568)

“Todos comparten la misma imagen de la mujer árabe, describiéndola como una mujer sumisa, que está totalmente controlada y supeditada a la voluntad del marido y que sufre el machismo al que la constriñe su propia cultura.” (p.1570)

Els pares i mares immigrants són citats menys vegades que els pares i mares autòctons a les tutories, ja que, segons les mestres, haver-se de relacionar amb les famílies immigrants els hi provoca ansietat i estrès a causa de la inseguretat pel desconeixement de la seva cultura. Aquest fet, doncs, produeix l'evitació i la no comunicació entre escola i famílies immigrants, produint la marginació i discriminació. Torres (2003) (citada per González i Romero, 2011) descriu la violència simbòlica com una forma d'exclusió que es produeix quan una persona interioritza un autoconcepte negatiu sobre ella mateixa pel fet de pertànyer a una classe o grup social per culpa de la subordinació del judici dominant. D'aquesta manera, els prejudicis que percebien aquestes famílies dificultaven també la relació amb altres mares de l'escola per la por a ser rebutjades.

3. Disseny i desenvolupament de la investigació

3.1. La metodologia qualitativa

La investigació educativa és una disciplina que tracta les qüestions i els problemes en l'àmbit educatiu i social amb la finalitat de generar coneixements per millorar la pràctica educativa. Per aconseguir-ho, s'utilitzen diferents estratègies d'investigació.

La metodologia qualitativa recau en la voluntat de descriure uns fets i, posteriorment, interpretar-los i comprendre'ls en funció del context en què es troben. Una de les característiques que han de tenir els instruments de recollida de dades és que han de ser oberts i flexibles, doncs s'espera que els subjectes abordin els temes de manera complexa i aprofundeixin en allò que creuen més rellevant.

3.2. Estudi de cas

Per a la realització de la recerca contextualitzada a l'escola Mas Masó de Salt es va optar pel paradigma qualitatiu i, en concret, un estudi de cas, ja que estudia les dades de manera subjectiva i profunda i entra en els detalls del cas concret per entendre la realitat, explorar-la, descriure-la i donar-la a conèixer.

Per a dissenyar i elaborar la recerca i poder donar resposta a les preguntes d'investigació s'ha fet un marc teòric a partir d'una lectura d'articles relacionats amb la comunicació i la participació de les famílies a les escoles. La temàtica s'enfoca en relació amb l'experiència de les famílies immigrants, ja que l'escola compta amb un gran percentatge d'alumnes amb familiars d'origen estranger. També s'ha valorat incloure materials i recursos que el Departament d'Ensenyament proposa per a realitzar amb èxit aquestes accions.

Les persones que han participat en l'estudi són: la directora del centre, quatre tutores (dues de Cicle mitjà i dues de Cicle superior) i tres familiars de diferent tipologia participativa (una mare representant de l'AMPA i el Consell Escolar, una mare participativa a l'AMPA, i una mare informada).

3.2.1. Instruments de recollida de dades

En el procés de disseny de la investigació es va tenir en compte utilitzar instruments de recollida de dades que permetessin fer l'anàlisi de tipus qualitatiu. Així doncs, els

instruments que s'han elaborat i utilitzat en la recollida de dades, són: una entrevista personal semioberta a la directora (v. annex 1), dues entrevistes semiobertes (v. annex 2) seguides d'un petit grup de discussió, primer amb les tutores de Cicle superior i, posteriorment, amb les tutores de Cicle mitjà, i una entrevista semioberta a tres mares d'alumnes del centre (v. annex 3). Els diàlegs produïts durant les entrevistes i el grup de discussió van ser gravats per a poder analitzar la informació.

Els tres guions de les entrevistes contenen preguntes compartides sobre la comunicació, la participació i la relació entre les famílies i l'escola per a poder comparar els diferents punts de vista.

Després, durant el grup de discussió entre les tutores, se'ls demana omplir el document *Eina de sensibilització per a l'elaboració del Projecte "Escola i Família"* (v. annex 4), un qüestionari senzill que recull informació sobre la coresponsabilitat entre les famílies i l'escola. A través d'aquesta eina, les tutores han comentat i detallat quins aspectes són els que es desenvolupen millor i quins cal millorar i se'ls hi ha de donar més prioritat.

3.2.2. Tècnica d'anàlisi de les dades

Després de dur a terme les entrevistes s'han fet les transcripcions literals d'aquestes i també dels grups de discussió de les tutores. Les transcripcions s'han dut a terme de manera manual, a partir de l'escolta de les gravacions registrades amb la gravadora de veu del mòbil i la redacció d'aquestes a documents *Word* del *Drive*. Els criteris de transcripció utilitzats en el present treball han sigut redactats a partir dels criteris de transcripció (versió 02) que proposa la Diputació de Girona (s.d). Malauradament, la gravació que es va fer amb les tutores de Cicle mitjà es va malmetre durant la investigació i no s'ha pogut transcriure.

Una vegada recollides les dades s'ha dut a terme l'anàlisi qualitativa dels discursos a través de la taula de codificació per temes i subtemes elaborada prèviament (v. annex 5). En concret, s'ha dut a terme una anàlisi temàtica, la qual se centra en el contingut del text, i de tipus avaluativa (v. annexos 6, 7 i 8). Aquest tipus d'anàlisi consisteix a fer una valoració tant dels temes tractats com dels judicis i les opinions de la persona emissora, aportant així uns resultats subjectius. (Riba, C.E., 2011)

Per fer-ho, durant la mateixa anàlisi s'han classificat per temes i subtemes les diferents parts dels diàlegs en forma de cites literals (v. annexos 9) i, posteriorment, s'ha analitzat cada tema i subtema des del punt de vista de les diferents persones entrevistades. En alguns casos s'han elaborat taules per a facilitar la identificació de semblances o diferències entre les aportacions de la directora, les tutores i les familiars. Finalment, s'han redactat les aportacions a cada tema i subtema i s'han exposat en l'apartat de "Resultats".

4. Resultats

4.1. La comunicació entre les famílies i l'escola

La comunicació entre les famílies i l'escola és, majoritàriament, unidireccional, de les tutores cap a la família, i a través de comunicats generals. Amb poques famílies es produeix la comunicació bidireccional i és el tutor qui "estira" la informació.

En l'àmbit de centre, el canal més eficaç per aconseguir la participació de les famílies són les trucades de telèfon. En l'àmbit d'aula, el canal de comunicació més ben valorat per les tutores i les famílies és l'aplicació pròpia de l'escola, però encara no és utilitzat per la totalitat de les famílies. També es destaca molt positivament la comunicació oral i informal durant les sortides dels alumnes, sobretot a infantil. A partir de Cicle mitjà i superior segons la directora, i a partir de Cicle inicial segons una familiar, aquest canal de comunicació es va perdent. Per part de les famílies, només truquen quan és una comunicació urgent.

Alguns canals que s'utilitzen a l'escola i que no afavoreixen la comunicació entre les famílies i l'escola són:

- Les agendes, notes o circulars, ja que les famílies no reben el missatge, ja sigui perquè no els hi arriba físicament o perquè no entenen el contingut.
- La web escolar, ja que la tutora afirma que "ningú se la mira" i ni les tutores ni les famílies la mencionen.
- Els plafons informatius, ja que són escrits en llengües que moltes famílies no entenen.

En general s'observa una comunicació de tipus informativa. Els motius de la comunicació que es repeteixen més són informacions de l'escola cap a les famílies sobre activitats o sortides, la conducta o l'estat de salut de l'alumne i consells, i de la família a l'escola sobre faltes d'assistència de l'alumne. Pel que fa als dubtes i preguntes, les tutores destaquen fer preguntes per justificar les faltes d'assistència, mentre que les preguntes que mencionen les familiars es relacionen amb interessos acadèmics. La directora, les tutores i les famílies comenten que les queixes i reclamacions no són freqüents.

Per aconseguir comunicar-se amb les famílies que no parlen ni entenen el Català i el Castellà es demana al fill/a (a Cicle superior) o a una amiga pròxima a la família actuar com a traductor/a i en alguns casos també s'ha demanat a les mares de l'AMPA o a una mestra que sap Àrab. Així i tot, la directora i les tutores afirmen que aquestes famílies no entenen els que se'ls hi diu i que, per tant, no s'aconsegueix la comunicació. Es destaca també que ni la directora ni les quatre tutores coneixen les notes d'interrelació que proposa el Departament per a facilitar la comunicació entre l'escola i les famílies nouvingudes.

4.2. La participació de les famílies

Des del punt de vista de la directora, la majoria de famílies desenvolupen una participació nul·la, és a dir, que no les han vist en tot el curs, o són informades, ja que vénen a buscar informació per necessitats varies. Deu o dotze familiars són considerades presents, tres o quatre familiars participen i col·laboren a l'escola (són les mares que formen part de l'AMPA), i una d'aquestes mares també desenvolupa una participació de representant de l'AMPA i del Consell Escolar. Des del punt de vista de les tutores, la majoria són informades "passives", esperen notícies i notificacions, no venen a l'escola a preguntar.

4.2.1. Participació individual

Les activitats amb participació individual de les famílies que es fan a l'escola són activitats en dies puntuals (reunió d'inici de curs, castanyada, Nadal, i sortides escolars) i en la majoria de casos són mares. Alguns pares també hi han participat.

A la directora li agradaria que les famílies participessin més, però no sap com fer-ho i afirma que s'ha intentat de diverses maneres. Dues activitats que s'havien dut a terme són: un taller d'estudi assistit en què una tècnica de SER.GI treballava habilitats parentals amb els familiars participants. Aquest es va deixar de fer per la finalització de la subvenció econòmica. També es van organitzar unes sessions informatives en què les famílies feien preguntes sobre l'escola a la directora.

Pel que fa a Cicle superior les tutores comenten que hi ha poc a explicar. Les famílies decoren el *hall* i, en l'àmbit d'aula, els alumnes de 5è van fer la reunió de pares d'inici de curs on els pares venien i es mantenien asseguts per escoltar-la.

També apunten que les mares de l'AMPA tenen interès a participar més en l'àmbit d'aula però, al mateix temps, que la inquietud dels pares de voler entrar a les aules es perd amb els més grans. A infantil hi ha més "caliu", diuen, i quan es fan grans comença una separació. Com a proposta de futur es vol divulgar informació per atraure a més mares i pares a l'AMPA i fomentar la seva participació perquè aquestes organitzin activitats a través de l'associació.

Les famílies consideren que quan participen en l'escola no tenen l'oportunitat de planificar i decidir què es farà, sinó que això ho parlen els professors anteriorment i a elles només se les convida el dia assenyalat.

En altres línies d'intervenció que impliquen a les famílies en els centres, trobem que: quan es menciona el procés d'acollida a les famílies es destaca que està previst que les membres de l'AMPA es trobin per explicar què és l'AMPA i quines activitats fan amb l'objectiu de promoure-la i aconseguir la col·laboració de les noves famílies a l'associació. També es destaca que les famílies no coneixen què és la carta de compromís educatiu. Pel que fa als processos d'acció tutorial compartida: la reunió de pares a principi de curs té una assistència d'un 87% de les famílies. Les tutores es comuniquen, com a mínim, una o dues vegades al llarg del curs amb les famílies i algunes tutores, de manera personal, ofereixen orientacions d'acompanyament escolar a casa, però el centre no té estipulades ni exigeix que es facin aquestes accions. Sobre la formació per a les famílies s'han creat tallers a través d'entitats de suport a l'AMPA. Les temàtiques han sigut sobre la creació del vincle dels pares amb els fills/es i sobre alfabetització digital. En aquest segon taller hi havia moltes famílies interessades, però a algunes se les va desestimar perquè no sabien Català. Pròximament es vol fer un taller d'alfabetització i, més endavant, de parentalitat positiva.

4.2.2. Participació associativa

Actualment l'AMPA compta amb dues o tres mares que hi participen i tenen ganes de fer activitats, però, segons la directora, aquestes no tenen estratègies i per tant no duen a terme funcions organitzatives. Des de l'ajuntament de Salt reben un servei d'educadors per ajudar a dinamitzar les actes de l'AMPA, però no acaba de funcionar per la falta de continuïtat dels treballadors/es. Les activitats que

desenvolupa l'AMPA són: portar menjar, decorar l'escola, ajudar en festes com la castanyada o Nadal, etc. La festa de l'espuma va ser la primera en la qual van participar en l'organització.

La representant de l'AMPA afirma que si les famílies tenen algun problema (relacionat amb les festes que també organitza l'AMPA) han d'anar al centre escolar i parlar amb direcció, i afegeix: "yo no pinto nada", "no me gusta decidir estas cosas".

L'AMPA té assignada una aula i la tenen reservada cada dimarts a la tarda, però hi van esporàdicament, ja que no és una AMPA activa. Degut al baix nivell socioeconòmic de les famílies no es demana quota d'AMPA i, per tant, no hi ha massa diners. La representant de l'AMPA, però, tampoc assisteix a les reunions de coordinació de les AMPA de Salt, algunes de les quals són per sol·licitar subvencions. S'han rebut 5.000 € en concepte de subvencions per part del Departament d'Ensenyament de fons europeus dirigits a l'AMPA de l'escola i una part es destinarà a algun taller de parentalitat.

4.3. La relació entre les famílies i l'escola

Des del punt de vista de la directora les famílies es mantenen al marge i donen la responsabilitat de la formació acadèmica dels seus fills/es a l'escola. En general la relació és bona, però unidireccional, de l'escola a la família, i amb algunes famílies la relació és nul·la. A principi de curs es va insistir molt a les famílies per aconseguir que es baixessin l'aplicació per a poder comunicar-se i perquè assistissin a la reunió de pares, on la participació va ser d'un 87% de les famílies. També comenta que l'escola i algunes famílies no s'entenen i és esgotador, són famílies que no hi pots comptar econòmicament, no acostumen a queixar-se i si no hi ha relació és perquè ells no demanen i no en tenen cap necessitat.

Des del punt de vista de les tutores la relació amb les famílies es va iniciar amb la festa de l'espuma i es va aturar per la COVID. També expressen que algunes famílies busquen la relació, el contacte i "una mena d'amistat", "de bon rotllo amb el mestre", mentre que altres són fredes i no saluden. A Cicle superior hi ha molt pocs pares que vinguin a buscar el fill/a i, per tant, si la tutora no busca la comunicació, no hi ha contacte directe.

Des del punt de vista de les famílies, la representant de l'AMPA i del Consell Escolar comenta que se sent escoltada per les tutores, es produeixen intercanvis d'opinions i defineix la relació com una ajuda mútua. La mare participant de l'AMPA defineix la relació com a molt bona, excel·lent, un vincle estret amb comunicació al llarg del curs. Per ella la relació és mútua: “respeto y te respetan”. Està molt contenta perquè sempre l'ajuden i l'animen, no li fa por o vergonya preguntar o parlar amb la tutora i tampoc té cap queixa. La mare informada comenta que han connectat amb la tutora i mantenen una relació molt bona, d'ajuda mútua.

A partir de l'eina de sensibilització que van omplir les quatre tutores entrevistades es detalla que, d'una banda, les activitats que més es desenvolupen a l'escola per potenciar la corresponsabilitat entre escola i família, són: “Utilitzem diferents mitjans de comunicació per fer arribar les convocatòries de reunions i entrevistes (trucades telefòniques, agenda, traductor...) per aconseguir que les famílies assisteixin”; “Els docents donem un tracte afable a les famílies per tal que se sentin acollides. Tenim pautes, estratègies i models de comunicació verbal i no verbal que la faciliten”; i “Disposem d'espais i canals de comunicació bidireccionals que permeten a les famílies rebre informació i expressar la seva opinió”.

D'altra banda, les activitats que menys es desenvolupen a l'escola per a potenciar la corresponsabilitat entre escola i família són: “Els tutors ofereixen espais i activitats d'aula en els que poden participar les famílies (grups interactius, racons, projectes compartits...)”; “Els tutors fomenten la relació entre pares i mares dels alumnes d'una mateixa classe, cicle o etapa i impulsen actuacions que facilitin la formació entre iguals”; i “El centre proposa, conjuntament amb l'AMPA, accions que milloren la participació i la implicació de les famílies en la vida del centre”.

Les mestres de Cicle mitjà creuen que l'activitat que més cal prioritzar per millorar és: “El centre proposa, conjuntament amb l'AMPA, accions que milloren la participació i la implicació de les famílies en la vida del centre”. Les mestres de Cicle superior anoten que s'ha de prioritzar: “Els tutors fomenten la relació entre pares i mares dels alumnes d'una mateixa classe, cicle o etapa i impulsen actuacions que facilitin la formació entre iguals”.

Finalment, les quatre tutores coincideixen que cal millorar: “Els tutors ofereixen espais i activitats d’aula en els que poden participar les famílies (grups interactius, racons, projectes compartits...)”.

Segons la directora les famílies de l’escola Mas Masó confien en l’escola i no demanen més perquè no veuen la necessitat. Algunes famílies sempre tenen feina, no són gaire actives, o són una mica mandroses. Les famílies es cansen de participar en els tallers, costa que tinguin compromís amb les activitats i es desmotiven fàcilment. Afegeix que cal conscienciar-les perquè, o protegeixen molt el nen, o exposen a l’infant als perills del carrer. Les famílies no tenen un bagatge cultural sobre el creixement emocional dels nens/es i no es preocupen del seu benestar emocional.

Segons les tutores les famílies necessiten que t’hi aproximis, que estiguis per elles. La majoria de famílies són properes, agràides, molt educades, obertes, mentre que altres són més distants i desagraïdes. Algunes no tenen estudis i/o treballen moltes hores.

Les mares entrevistades pensen que darrere la falta de participació hi poden haver diferents circumstàncies, entre les quals es destaca la falta de suport emocional. També destaquen que hi ha famílies que no han tingut educació i no transmeten la importància que té als seus fills. La mare representant de l’AMPA i del Consell escolar creu que en l’entrevista han vingut les mares més obertes. Va començar a estudiar P3 a Catalunya i considera que ha tingut una educació espectacular. També vol donar una bona educació a les seves filles. Com més grans són les seves filles més preocupació té i vol saber més. La mare que desenvolupa una participació de tipus informada té un fill únic i sempre està pendent d’ell. Ara està aprenent català a través de classes en línia. No treballa, però vol treballar. Va estudiar per ser mestra i li agrada practicar amb el seu fill. La mare que participa a l’AMPA es considera una mare molt implicada, que atén constantment als seus fills, està al dia de què fan i té interès a saber-ne coses. Afirmar que l’escola ensenya i educa, però hi ha molta gent que no ho veu així. No té estudis, va arribar a Catalunya per fer 3r d’ESO i “no sabia ni cojer un boli”.

Segons les famílies entrevistades, les mestres “sembla que tinguin màgia” i per elles, “la tutora és com la segona mare” dels seus fills. Defineixen a les tutores com a mestres molt bones i amb bones tècniques per ensenyar als nens/es.

Quant a les mares de l'AMPA, la directora expressa que “són molt trempades”, han nascut aquí, parlen el Català perfectament i estan molt integrades, són molt serioses i tenen ganes, estan preocupades, tenen inquietuds, i “són molt maques”.

4.4. Prejudicis generadors de biaixos en les relacions família-escola

Respecte dels prejudicis o estereotips culturals detectats, la directora del centre afirma que: les famílies de l'escola, per cultura, es mantenen al marge de l'escola, no estan acostumades a tenir una relació estreta amb els nens, i no es relacionen amb l'escola perquè tenen altres problemes i altres necessitats bàsiques per cobrir; en un entorn com el de Salt, la comunitat pot arribar a “deseducar”; i les comunitats negra i marroquina no mantenen una bona relació.

Pel que fa als prejudicis o estereotips culturals i de gènere, segons les familiars entrevistades: els pares marroquins no participen en l'escola perquè els hi fa vergonya, els homes marroquins no participen a l'escola perquè treballen, i els homes marroquins que entren a l'escola no parlen amb les dones per respecte cap a elles.

En els diàlegs no s'han detectat prejudicis religiosos.

5. Discussió

En aquest apartat es contrasten les dades exposades com a referències bibliogràfiques en el marc teòric amb les que s'han obtingut en la recerca d'investigació i es fa una reflexió dels resultats més rellevants.

D'entrada, les línies d'intervenció per promoure l'interès, la corresponsabilitat, la implicació i la participació de les famílies que proposa el Departament d'Ensenyament (2017) es plantegen en sis temàtiques i, tal com s'ha observat, a l'escola Mas Masó es fomenten sobretot els processos d'informació i comunicació, la formació per a les famílies, i la participació familiar associativa (AMPA), mentre que queden en segon pla les gestions d'acollida a les famílies, l'ús de la carta de compromís educatiu, i la participació individual de les famílies.

Pel que fa als processos d'informació i comunicació que desenvolupa l'escola Mas Masó i tenint en compte les característiques que ha de tenir aquesta comunicació segons el Departament d'Ensenyament (2017), seria necessari potenciar el caràcter bidireccional perquè no només s'informi les famílies sinó que també es conegui quines són les seves expectatives i opinions. Així doncs, en primer lloc és clau corregir els canals de comunicació que actualment no estan funcionant, per exemple, valorant fer ús de les notes d'interrelació que ofereix el Departament i oferir la informació dels plafons informatius en altres idiomes, ja que la principal dificultat que s'exposa és el desconeixement de la llengua en què aquests texts estan redactats. En segon lloc, tal com es detalla en la investigació de Torres, N. (2014), s'ha de donar més importància a la comunicació que es produeix en les entrades i sortides de l'escola i, per això, pot ser interessant repensar la possibilitat que els nens (sobretot de Cicle superior) marxin sols de l'escola de manera més esporàdica. En tercer lloc, també és essencial trobar un canal de comunicació eficaç per a les famílies amb les quals la comunicació és nul·la o insuficient. En aquesta línia, s'espera que l'escola faci un bon ús del servei de traducció facilitat pel Departament per a aquelles famílies que no entenen ni parlen el Català o el Castellà, ja que, en cas contrari, segons Torres (2003) (citada per González i Romero, 2011) es propicia la marginació i discriminació de moltes famílies immigrants a través de l'evitació o la no comunicació.

Quant als perfils familiars en funció de la participació que desenvolupen a l'escola, Comas, Escapa, i Abellán (2014) afirmen que només deu casos de 1.500 (0,67%) tenen una participació nul·la, un 20,5% són informades, un 50,5% són presents, un 21,6% són col·laboradores, i un 7,4% són representants, mentre que a l'escola Mas Masó un 3% són presents, un 1% són col·laboradores, un 0,5% són representants, i la resta de familiars tenen una participació nul·la o són informades.

A més a més, s'observa una clara diferència entre la participació que tenen a l'escola les famílies quan s'impliquen de manera individual o associativa. En la modalitat individual, les famílies en general no tenen un paper rellevant, les activitats que se'ls proposen les situen en una posició d'aprenents (tallers de parentalitat) o oients (exposicions dels alumnes) i no com a referents portadores de coneixements. Tal com exposen Collet i Tort (2011) cal pensar activitats que generin entorns on alumnes, famílies i mestres siguin imprescindibles, ja que, si no, les famílies es troben separades de l'escola. En la modalitat associativa la participació és més activa, encara que, en general, tant la directora, com les tutores i les famílies expressen tenir una visió en què les famílies de l'AMPA "ajuden" a l'escola.

Segons Comas, Escapa, Abellán, i Alcantud (2013), la quantitat més gran d'ingressos que tenen les AMPA de Catalunya provenen de les quotes dels socis i, a l'escola Mas Masó, pel baix nivell socioeconòmic de les famílies no es demana aquesta despesa. Així, una de les dificultats principals amb la que es troben és la falta d'ingressos per a organitzar i promoure activitats. Es destaquen, dels condicionants interns exposats per Comas, Escapa, i Abellán (2014), que la majoria de les famílies del centre no tenen un nivell d'estudis alt, no tenen ingressos elevats, i són d'origen immigrant, factors condicionants en la participació en l'escola.

Pel que fa a la relació entre les famílies i l'escola, s'observa una diferència clau en les famílies que participen de manera individual o associativa. Segons la directora, si no hi ha relació és perquè les famílies no demanen i no en tenen cap necessitat. Així, estaríem d'acord amb Collet (2019) quan diu que una de les principals problemàtiques en la relació famílies-escola és el baix grau d'implicació de les famílies, però la directora també dona a entendre que, per part de l'escola, tampoc hi ha la necessitat de buscar la relació amb les famílies per a fer la seva tasca educativa.

En aquesta línia, Feito, Garreta, Carrasco i Hernández afirmen que les propostes en què s'impliquen a les famílies no s'han de centrar en els espais més formals com l'AMPA sinó que cal fomentar i millorar la participació en la vida quotidiana de l'escola per vincular a totes les famílies independentment de les funcions dels organismes institucionals de participació. Per això, destaco algunes de les concepcions que es té de les famílies:

Quan participen de manera individual	Quan participen de manera associativa
<p>No són gaire actius, o són una mica mandrosos, es cansen de participar en els tallers, costa que tinguin compromís amb les activitats i es desmotiven fàcilment, cal conscienciar-les perquè, o protegeixen molt el nen, o exposen a l'infant als perills del carrer, no tenen un bagatge cultural sobre el creixement emocional dels nens/es i no es preocupen del seu benestar emocional.</p>	<p>Són molt trempades, han nascut aquí, parlen el Català perfectament, estan molt integrades, són molt serioses, tenen ganes, estan preocupades, tenen inquietuds i són molt maques.</p>

A partir d'aquestes anàlisis es pot observar la clara diferència en què es conceben les famílies quan participen en l'escola o no ho fan, amb prejudicis que poden o no generar biaixos en la relació entre les famílies menys participatives i l'escola.

En algunes de les afirmacions considerades prejudicis culturals no es defineix a quina de les cultures es fa referència, fet que es pot entendre com a "totes aquelles cultures que no són la coneguda o la que caracteritza a la persona que ho diu".

A partir de la classificació de Rodrigo (2000), considero que la majoria dels prejudicis detectats en la investigació tenen relació amb la implicació de mares i pares a l'escola i tenen un caràcter negatiu, els quals se solen utilitzar per justificar les diferències intergrupals i els privilegis i així donar un sentit a una classificació d'ordre social. Per tant podríem dir que, potser, s'estan generant comportaments de discriminació i exclusió cap a algunes de les famílies de l'escola Mas Masó de Salt pel fet de participar o no en l'escola.

6. Conclusions

Finalment, s'exposen les conclusions obtingudes en la recerca tenint en compte les preguntes d'investigació inicials i els objectius establerts.

En primer lloc, es volia conèixer quines pràctiques està portant a terme el centre per afavorir la comunicació i la participació de les famílies a l'escola.

D'una banda, les pràctiques que està portant a terme per afavorir la comunicació entre les famílies i l'escola són l'oferiment de diferents canals, orals (sobretot trucades de telèfon i moments d'entrada i sortida dels alumnes) i escrits (sobretot l'aplicació mòbil). Aquesta comunicació, però, moltes vegades no acaba de ser bidireccional i només es queda en informacions de l'escola cap a les famílies. A més, davant les famílies d'origen estranger que no parlen ni entenen el Català, la comunicació és nul·la o molt pobre i informal. Per tant, caldria que des de l'escola s'impulsés l'ús dels serveis de traducció que facilitessin aquestes accions i així poder desenvolupar processos d'educació col·laborativa amb totes les famílies.

D'altra banda, pel que fa a les pràctiques que impulsen la participació de les famílies en l'escola, s'està donant molta més importància a la implicació de les famílies en l'àmbit de centre i al fet que mares i pares col·laborin en l'AMPA i no s'estan generant prou espais en què les famílies puguin participar de manera individual. Així, encara que s'han dut a terme activitats per a promoure la participació de les famílies en l'escola, aquestes hi han assistit com a mers oients o observadors. És cert, però, que aquestes accions ja han estat valorades i després de les restriccions degudes a la COVID es té present impulsar més activitats per aconseguir una major participació. S'espera, però, que les activitats que s'ofereixin siguin rellevants per a famílies, alumnes i mestres i que tots hi desenvolupin un paper actiu.

En segon lloc, pel que fa a la detecció de possibles prejudicis generadors de biaixos en les relacions família-escola, es pot concloure que s'han detectat prejudicis culturals que poden estar dificultant la comunicació i la participació de moltes famílies. Es destaca també la diferència entre les concepcions que es té de les famílies quan participen de manera individual i quan ho fan de manera associativa, ja que poden estar influïnt també en la voluntat d'implicar a les famílies en els processos escolars o que les mateixes famílies no se sentin ben rebudes.

En definitiva, cal posar atenció als processos de comunicació i participació que s'ofereixen a les famílies per afavorir que totes puguin tenir un paper important en els processos d'educació col·laborativa i ha de ser el centre escolar qui, sense prejudicis, impulsi aquestes accions i n'afavoreixi la seva continuïtat.

7. Referències bibliogràfiques

- Collet, J. (2019). La participació de les famílies a les escoles. *Destil·lats d'educació*, 1(9), 1-8.
https://www.diba.cat/documents/113226/1678694/D9_ParticipacioFamilies.pdf/52dd9871-a490-49b6-be79-46b8d3fa01a3
- Collet, J. i Tort, A. (2011). *Famílies, escola i èxit. Millorar els vincles per millorar els resultats*. Fundació Jaume Bofill.
<https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/t/s/a/3/g/9/7/e/a/555.pdf>
- Comas, M., Escapa, S. i Abellán, C. (2014). *S'impliquen les famílies a l'escola? Les xifres de la participació de mares i pares en educació que desmunten tòpics*. Fundació Jaume Bofill.
https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/h/z/9/a/c/r/m/f/8/dossierpremsaib49_0.pdf
- Departament d'Ensenyament. (2017). *Escola i Família. Junts x l'Educació. Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte*.
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/comunitat/escolaifamilia/aplicacio/ESCOLA-I-FAMILIA.pdf>
- Diputació de Girona (s.d.)
http://www.ddgi.cat/historiarural/masovers/centre_criteris_transcripcio.htm
- Fundació Jaume Bofill. (2014). *Quins pares entren a l'escola i quins es queden a la porta? Diferents tipus de famílies, diferents tipus de participació*.
- Generalitat de Catalunya. Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent. *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya*, 11 de novembre de 2010, núm. 5753, pp. 82840-82863. <http://cido.diba.cat/legislacio/1385647/decret-1552010-de-2-de-novembre-de-la-direccio-dels-centres-educatius-publics-i-del-personal-directiu-professional-docent-departament-deducacio>
- González, I. y Romero, A. (2011). Prejuicios y estereotipos hacia las familias inmigrantes en la comunidad educativa. Repercusiones en la relación familia-

escuela. En F. J. García Castaño y N.Kressova. (Coords.). *Actas del I Congreso Internacional sobre Migraciones en Andalucía* (pp. 1565-1574). Granada: Instituto de Migraciones.

Palma Educa. (s.d.) *Taller: Descarreguem la motxilla de prejudicis*. https://www.palma.cat/portal/PALMA/RecursosWeb/DOCUMENTOS/1/0_91894_1.pdf

Payeras, A. (2015). Relacions família-escola: un salt a la postmodernitat. *Educació i Cultura*, 25, 243-256. http://ibdigital.uib.es/greenstone/sites/localsite/collect/educacio/index/assoc/Educacio/ i Cultu/ra_2015v/25p243.dir/Educacio i Cultura_2015v25p243.pdf

Riba Campos, Carles-Enric. (2011). L'anàlisi qualitativa de dades. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya (FUOC). http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/49821/7/T%C3%A8cniques%20d%27an%C3%A0lisi%20de%20dades_M%C3%B2dul2_L%27an%C3%A0lisi%20qualitativa%20de%20dades.pdf

Rodrigo, M. (2000). Estereotips i prejudicis en la comunicació intercultural. *DCidob*, 77, 8-11. <https://www.raco.cat/index.php/DCidob/article/view/19628/19468>

Torres, N. (2014). *Comunicació i participació de les famílies a l'escola de Puig d'en Valls*. (Treball de fi de Grau, Universitat de les Illes Balears, Illes Balears). https://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/3992/Torres_Escandell_Natalia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC) (s.d.). *Notes per a la comunicació amb les famílies*. [Consulta: 17 de març de 2021]. <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/notes/>

8. ANNEXOS

Annex 1. Entrevista a la directora

Annex 2. Entrevista a quatre tutores

Annex 3. Entrevista a tres familiars

Annex 4. Eina de sensibilització (grup de discussió tutores)

Annex 5. Taula de codificació per a l'anàlisi de dades

Annex 6. Anàlisi de la Transcripció de l'entrevista a la directora

Annex 7. Anàlisi de la Transcripció de l'entrevista a les tutores

Annex 8. Anàlisi de la Transcripció de l'entrevista a les famílies

Annex 9. Buidatge per temes i subtemes

Entrevista a la directora del Mas Masó (Salt)

PRIMERA PART – COMUNICACIÓ

De quina manera s'afavoreix la comunicació amb les famílies a nivell de centre?

1. Quins canals de comunicació hi ha entre escola i família? Quins s'utilitzen més?

oral. Exemples: presencial, telèfon... En quins moments o espais?

escrit. Exemples:

Notes o circulars

Revista o web escolar

Plafons informatius de l'escola penjats a la porta principal

Correu electrònic de l'escola

Xarxes socials (Facebook, Instagram...)

Aplicacions del mòbil

Altres: ... ex. codis QR

2. Quins són els principals motius de la comunicació*:

informacions unidireccionals

intercanvi d'informacions

dubtes/preguntes

queixes/reclamacions

propostes/suggeriments

altres: ...

**important: de qui cap a qui? família —> escola, escola —> família, o ambdós.*

3. Com s'aconsegueix la comunicació amb les famílies que no parlen ni català ni castellà?

- Coneixes què són les “notes d'interrelació” que facilita el Departament?

SEGONA PART – PARTICIPACIÓ

De quina manera s'afavoreix la participació de les famílies a nivell de centre?

4. Quina d'aquestes formes de participació consideres que desenvolupen la majoria de les famílies del Mas Masó? Posar percentatges.

- Famílies amb participació nul·la: ni es comunica ni participa en el centre.
- Famílies informades: només es comunica per a intercanviar informacions amb el tutor/a i l'equip directiu.

- Famílies presents: es comunica per a intercanviar informacions amb el tutor/a i l'equip directiu i també assisteix a activitats organitzades al centre.
- Famílies col·laboradores: algun dels membres de la família participa activament a l'AMPA o a alguna comissió del centre (sense tenir cap càrrec).
- Famílies representants: no només col·laboren, sinó que també tenen un càrrec a l'AMPA o al Consell Escolar.

5. De quina manera participen les famílies a l'escola a nivell de centre?

de manera grupal (AMPA o Consell Educatiu)

de manera individual (en la carta de compromís educatiu, organització d'activitats...)

- **què fan?** *activitats, reunions, trobades, festes, organització...*
- **amb qui?** *mestres, equip directiu, alumnes, o de manera independent*
- **a on/quins espais?** *aules, pati, fora de l'escola...*
- **en quins moments?** *horari lectiu o no*
- **com?** *quins materials, metodologies...*
- **per què?** *motivacions, interessos...*

TERCERA PART – RELACIÓ

6. En general, com definiries la relació família - escola al Mas Masó?

nul·la, bona, col·laboradora, distant, unidireccional, bidireccional...

Per què creus que és així?

Quina concepció tens de les famílies del Mas Masó? Com les definiries?

7. Proposaries algun canvi o millora en la comunicació o la participació de les famílies a l'escola a nivell de centre?

8. Es vol afegir algun comentari o tema relacionat que no s'hagi parlat?

Entrevista a quatre tutors del Mas Masó (Salt)

PRIMERA PART – COMUNICACIÓ

De quina manera s'afavoreix la comunicació de les famílies a nivell d'aula?

1. Quins canals de comunicació hi ha entre tutors i família? (oral o escrita)
Quins s'utilitzen més? En quins moments o espais?

2. Quins són els motius de la comunicació*?:?

- informacions unidireccionals
- intercanvi d'informacions
- dubtes/preguntes
- queixes/reclamacions
- altres: ...

**important: de qui cap a qui? família —> escola, o escola —> família.*

3. Com s'aconsegueix la comunicació amb les famílies que no parlen català o castellà?

- Coneixeu què són les “notes d'interrelació” que facilita el Departament?

SEGONA PART – PARTICIPACIÓ

4. Quina d'aquestes formes de participació consideres que desenvolupen la majoria de les famílies del Mas Masó?

- Famílies amb participació nul·la: ni es comunica ni participa en el centre.
- Famílies informades: només es comunica per a intercanviar informacions amb el tutor/a i l'equip directiu.
- Famílies presents: es comunica per a intercanviar informacions amb el tutor/a i l'equip directiu i també assisteix a activitats organitzades al centre.
- Famílies col·laboradores: algun dels membres de la família participa activament a l'AMPA o a alguna comissió del centre (sense tenir cap càrrec).
- Famílies representants: no només col·laboren, sinó que també tenen un càrrec a l'AMPA o al Consell Escolar.

5. De quina manera s'afavoreix la participació de les famílies a nivell d'aula?

- **què fan?** *activitats, reunions, trobades, festes, organització...*
- **amb qui?** *mestres, equip directiu, alumnes, o de manera independent*
- **a on/quins espais?** *aules, pati...*
- **en quins moments?** *horari lectiu o no*
- **com?** *quins materials, metodologies...*
- **per què?** *motivacions, interessos...*

TERCERA PART – RELACIÓ

6. En general, com definiries la relació família - escola al Mas Masó?

nul·la, bona, col·laboradora, distant, unidireccional, bidireccional...

Per què creieu que és així?

Quina concepció teniu de les famílies del Mas Masó? Com les definiríeu?

7. Proposaries algun canvi o millora en la comunicació o la participació de les famílies a l'escola a nivell d'aula?

8. Es vol afegir algun comentari o tema relacionat que no s'hagi parlat?

Entrevista a famílies del Mas Masó (Salt)

PRIMERA PART – COMUNICACIÓ

Com és la comunicació de les famílies amb el centre? I amb les tutores?

1. Quins canals de comunicació utilitzeu més?

oral o escrit, en paper o electrònic, ...

2. Quins són els motius de la comunicació?

intercanvi d'informacions, dubtes/preguntes, queixes/reclamacions, altres...

3. Quina direcció té aquesta comunicació?

Família—> escola, escola —> família, o bidireccional.

4. Amb quin idioma us comuniquem? És el vostre primer idioma?

**5. Sou o coneixeu alguna família del centre que no parli català o castellà?
Sabeu com s'aconsegueix la comunicació amb aquestes famílies?**

SEGONA PART – PARTICIPACIÓ

6. Quin tipus de família considereu que sou? Opcions:

- No us comuniquem ni participeu al centre
- Intercanviem informació
- Intercanviem informació i participeu en algunes activitats
- Col·laborem organitzant activitats
- Sou representants a l'AMPA/AFA o al Consell Escolar

7. De quina manera participeu a l'escola? a nivell de centre i d'aula

*especificar si és familiar que participa a l'AMPA o no

- **què feu?** *activitats, sortides, festes...*
- **amb qui?** *fills/es, tutors/es, altres...*
- **a on/quins espais?** *aula, pati, fora de l'escola...*
- **en quins moments?** *horari lectiu o no*
- **com?** *quins materials, metodologies...*
- **per què?** *motivacions, interessos...*

TERCERA PART – RELACIÓ

- 8. En general, com definiríeu la relació família - escola al Mas Masó?
Per què creieu que és així?
Com definiríeu a les tutores del Mas Masó?**

- 9. Proposaríeu algun canvi o millora en la comunicació o la participació de les famílies a l'escola?**

- 10. Es vol afegir algun comentari o tema relacionat que no s'hagi parlat?**

ACTIVITAT 1. COMPARTINT MARCS CONCEPTUALS

A. Professorat

- Llegeix detingudament cadascuna de les afirmacions de la taula.
- Valora el grau d'importància de les afirmacions per potenciar la coresponsabilitat entre escola i família i aconseguir l'èxit educatiu.
- Completa les activitats proposades.

AFIRMACIONS	Gens	Poc	Bastant	Molt
1. Cuidem curosament l'ambientació del centre: l'entrada, els passadissos, els rètols, els espais d'espera, etc.	1	2	3	4
2. Els docents donem un tracte afable a les famílies per tal que se sentin acollides. Tenim pautes, estratègies i models de comunicació verbal i no verbal que la faciliten.	1	2	3	4
3. Al centre promovem la participació de l'AMPA en els processos d'acollida a les famílies.	1	2	3	4
4. Utilitzem els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per implicar les famílies en el seguiment i millora del rendiment acadèmic dels fills.	1	2	3	4
5. Posem a l'abast de les famílies orientacions que afavoreixin l'acompanyament escolar a casa.	1	2	3	4
6. Disposem d'espais i canals de comunicació bidireccionals que permeten a les famílies rebre informació i expressar la seva opinió.	1	2	3	4
7. Utilitzem diferents mitjans de comunicació per fer arribar les convocatòries de reunions i entrevistes (trucades telefòniques, agenda, traductor...) per aconseguir que les famílies assisteixin.	1	2	3	4
8. Els tutors ofereixen espais i activitats d'aula en els que poden participar les famílies (grups interactius, racons, projectes compartits...)	1	2	3	4
9. El centre proposa, conjuntament amb l'AMPA, accions que milloren la participació i la implicació de les famílies en la vida del centre.	1	2	3	4
10. Promovem la formació de les famílies per estimular la seva implicació en l'acompanyament escolar dels fills.	1	2	3	4
11. Els tutors fomenten la relació entre pares i mares dels alumnes d'una mateixa classe, cicle o etapa i impulsen actuacions que facilitin la formació entre iguals.	1	2	3	4

Després
 COVID

ACTIVITAT 1. COMPARTINT MARCS CONCEPTUALS

A. Professorat

- Llegeix detingudament cadascuna de les afirmacions de la taula.
- Valora el grau d'importància de les afirmacions per potenciar la coresponsabilitat entre escola i família i aconseguir l'èxit educatiu.
- Completa les activitats proposades.

AFIRMACIONS	Gens	Poc	Bastant	Molt
1. Cuidem curosament l'ambientació del centre: l'entrada, els passadissos, els rètols, els espais d'espera, etc.	1	2	3	4
2. Els docents donem un tracte afable a les famílies per tal que se sentin acollides. Tenim pautes, estratègies i models de comunicació verbal i no verbal que la faciliten.	1	2	3	4
3. Al centre promovem la participació de l'AMPA en els processos d'acollida a les famílies.	1	2	3	4
4. Utilitzem els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per implicar les famílies en el seguiment i millora del rendiment acadèmic dels fills.	1	2	3	4
5. Posem a l'abast de les famílies orientacions que afavoreixin l'acompanyament escolar a casa.	1	2	3	4
6. Disposem d'espais i canals de comunicació bidireccionals que permeten a les famílies rebre informació i expressar la seva opinió.	1	2	3	4
7. Utilitzem diferents mitjans de comunicació per fer arribar les convocatòries de reunions i entrevistes (trucades telefòniques, agenda, traductor...) per aconseguir que les famílies assisteixin.	1	2	3	4
8. Els tutors ofereixen espais i activitats d'aula en els que poden participar les famílies (grups interactius, racons, projectes compartits...)	1	2	3	4
9. El centre proposa, conjuntament amb l'AMPA, accions que milloren la participació i la implicació de les famílies en la vida del centre.	1	2	3	4
10. Promovem la formació de les famílies per estimular la seva implicació en l'acompanyament escolar dels fills.	1	2	3	4
11. Els tutors fomenten la relació entre pares i mares dels alumnes d'una mateixa classe, cicle o etapa i impulsen actuacions que facilitin la formació entre iguals.	1	2	3	4

ACTIVITAT 1. COMPARTINT MARCS CONCEPTUALS

A. Professorat

- Llegeix detingudament cadascuna de les afirmacions de la taula.
- Valora el grau d'importància de les afirmacions per potenciar la coresponsabilitat entre escola i família i aconseguir l'èxit educatiu.
- Completa les activitats proposades.

AFIRMACIONS	Gens	Poc	Bastant	Molt
1. Cuidem curosament l'ambientació del centre: l'entrada, els passadissos, els rètols, els espais d'espera, etc.	1	2	3	4
2. Els docents donem un tracte afable a les famílies per tal que se sentin acollides. Tenim pautes, estratègies i models de comunicació verbal i no verbal que la faciliten.	1	2	3	4
3. Al centre promovem la participació de l'AMPA en els processos d'acollida a les famílies.	1	2	3	4
4. Utilitzem els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per implicar les famílies en el seguiment i millora del rendiment acadèmic dels fills.	1	2	3	4
5. Posem a l'abast de les famílies orientacions que afavoreixin l'acompanyament escolar a casa.	1	2	3	4
6. Disposem d'espais i canals de comunicació bidireccionals que permeten a les famílies rebre informació i expressar la seva opinió.	1	2	3	4
7. Utilitzem diferents mitjans de comunicació per fer arribar les convocatòries de reunions i entrevistes (trucades telefòniques, agenda, traductor...) per aconseguir que les famílies assisteixin.	1	2	3	4
8. Els tutors ofereixen espais i activitats d'aula en els que poden participar les famílies (grups interactius, racons, projectes compartits...) <i>NOTES A INFANTIL</i>	1	2	3	4
9. El centre proposa, conjuntament amb l'AMPA, accions que milloren la participació i la implicació de les famílies en la vida del centre.	1	2	3	4
10. Promovem la formació de les famílies per estimular la seva implicació en l'acompanyament escolar dels fills.	1	2	3	4
11. Els tutors fomenten la relació entre pares i mares dels alumnes d'una mateixa classe, cicle o etapa i impulsen actuacions que facilitin la formació entre iguals.	1	2	3	4

ACTIVITAT 1. COMPARTINT MARCS CONCEPTUALS

A. Professorat

- Llegeix detingudament cadascuna de les afirmacions de la taula.
- Valora el grau d'importància de les afirmacions per potenciar la coresponsabilitat entre escola i família i aconseguir l'èxit educatiu.
- Completa les activitats proposades.

AFIRMACIONS	Gens	Poc	Bastant	Molt
1. Cuidem curosament l'ambientació del centre: l'entrada, els passadissos, els rètols, els espais d'espera, etc.	1	2	3	4
2. Els docents donem un tracte afable a les famílies per tal que se sentin acollides. Tenim pautes, estratègies i models de comunicació verbal i no verbal que la faciliten.	1	2	3	4
3. Al centre promovem la participació de l'AMPA en els processos d'acollida a les famílies.	1	2	3	4
4. Utilitzem els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per implicar les famílies en el seguiment i millora del rendiment acadèmic dels fills.	1	2	3	4
5. Posem a l'abast de les famílies orientacions que afavoreixin l'acompanyament escolar a casa.	1	2	3	4
6. Disposem d'espais i canals de comunicació bidireccionals que permeten a les famílies rebre informació i expressar la seva opinió.	1	2	3	4
7. Utilitzem diferents mitjans de comunicació per fer arribar les convocatòries de reunions i entrevistes (trucades telefòniques, agenda, traductor...) per aconseguir que les famílies assisteixin.	1	2	3	4
8. Els tutors ofereixen espais i activitats d'aula en els que poden participar les famílies (grups interactius, racons, projectes compartits...)	1	2	3	4
9. El centre proposa, conjuntament amb l'AMPA, accions que milloren la participació i la implicació de les famílies en la vida del centre.	1	2	3	4
10. Promovem la formació de les famílies per estimular la seva implicació en l'acompanyament escolar dels fills.	1	2	3	4
11. Els tutors fomenten la relació entre pares i mares dels alumnes d'una mateixa classe, cicle o etapa i impulsen actuacions que facilitin la formació entre iguals.	1	2	3	4

INDIVIDUALMENT

- Un cop detectats els punts febles (gens, poc), anota per ordre de prioritats les tres afirmacions que consideres cal millorar:

1a. 9.....

.....

2a. 3.....

.....

3a. 5.....

.....

Observacions i comentaris:

EN PETIT GRUP

- Compartiu les afirmacions que heu escollit individualment. Anoteu per ordre de prioritats les tres que, conjuntament, considereu que cal millorar:

1a. 9.....

.....

2a. 1.....

.....

3a. 8.....

.....

Observacions i comentaris:

INDIVIDUALMENT

- Un cop detectats els punts febles (gens, poc), anota per ordre de prioritats les tres afirmacions que consideres cal millorar:

1a. M.....

.....

2a. 8.....

.....

3a. 5.....

.....

Observacions i comentaris:

EN PETIT GRUP

- Compartiu les afirmacions que heu escollit individualment. Anoteu per ordre de prioritats les tres que, conjuntament, considereu que cal millorar:

1a. M.....

.....

2a. 8.....

.....

3a. 3.....

.....

Observacions i comentaris:

INDIVIDUALMENT

- Un cop detectats els punts febles (gens, poc), anota per ordre de prioritats les tres afirmacions que consideres cal millorar:

1a..... 10.....
.....

2a..... 9.....
.....

3a..... 8 1.....
.....

Observacions i comentaris:

EN PETIT GRUP

- Compartiu les afirmacions que heu escollit individualment. Anoteu per ordre de prioritats les tres que, conjuntament, considereu que cal millorar:

1a..... 9.....
.....

2a..... 1.....
.....

3a..... 8.....
.....

Observacions i comentaris:

INDIVIDUALMENT

- Un cop detectats els punts febles (gens, poc), anota per ordre de prioritats les tres afirmacions que consideres cal millorar:

1a. 3.....

2a. 9.....

3a. 8.....

Observacions i comentaris:

EN PETIT GRUP

- Compartiu les afirmacions que heu escollit individualment. Anoteu per ordre de prioritats les tres que, conjuntament, considereu que cal millorar:

1a. 11.....

2a. 8.....

3a. 3.....

Observacions i comentaris:

Taula de codificació per a l'anàlisi de dades

Codificació: categorització i simplificació de dades en temes i subtemes.

(COM) - Comunicació (entre les famílies i l'escola)
(COM-CAN) - Canals de comunicació (COM-TiE) - Temps i espais de la comunicació (COM-MOT) - Motius de la comunicació (COM-DIR) - Direccionalitat de la comunicació (COM-NCP) - Comunicació amb famílies no catalano/castellano parlants
(PAR) - Participació (de les famílies a l'escola)
(PAR-FOR) - Formes / tipus de participació familiar (<i>informats, presents, col·lab, ...</i>) (PAR-IND) - Participació individual (<i>centrada en els fills</i>) (PAR-ASS) - Participació associativa (<i>AMPA o AFA</i>) (PAR-INS) - Participació institucional (<i>representació al Consell Escolar</i>)
(REL) - Relació (entre les famílies i l'escola)
(REL-DEF) - Definició de la relació que mantenen família-escola (REL-CON) - Concepció que es té de les famílies i de les tutores del centre (REL-CON-IND) - Concepció de les famílies quan participen de manera individual (REL-CON-ASS) - Concepció de les famílies quan participen de manera associativa (REL-CON-TUT) - Concepció que es té de les tutores (CON-ACF) - Autoconcepte que tenen les famílies (REL-ACO) - Procés d'acollida a les famílies (REL-CCE) - Carta de compromís educatiu (REL-ATC) - Acció tutorial compartida (REL-FRM) - Formació per a les famílies
(COV) - Canvis que ha suposat la COVID.
(COV-COM) - Canvis en la comunicació entre les famílies i l'escola deguts a la COVID. (COV-PAR) - Canvis en la participació de les famílies a l'escola deguts a la COVID. (COV-REL) - Canvis en la relació entre les famílies i l'escola deguts a la COVID.
(PRJ) - Prejudicis i/o estereotips detectats
(PRJ-CUL) - Prejudicis/estereotips culturals (PRJ-GEN) - Prejudicis/estereotips de gènere (PRJ-ALT) - Altres prejudicis i/o estereotips

ANÀLISI DE LA TRANSCRIPCIÓ DE L'ENTREVISTA A LA DIRECTORA

<p><u>Llegenda:</u></p> <p>E: entrevistadora (Júlia)</p> <p>D: directora del centre</p>	<p>CODIS</p>
<p>(irrellevant) (acomodació i agraïment per la participació en l'entrevista)</p> <p>E: L'objectiu de l'entrevista és això, tenir informació sobre com és la comunicació i com participen les famílies en aquesta escola en concret. A tu com a directora te'l faré a nivell de centre. (irrellevant) I hi ha una altra cosa que és el tema COVID. Potser hi ha coses que et pregunto que em dius: quan no hi havia COVID s'hauria fet d'aquesta manera, però ara no ho fem per això, no? Crec que és molt important perquè...</p> <p>D: Sí, sí, perquè ara no vivim en una situació normalitzada del que és l'escola.</p> <p>E: Exacte, i suposo que limita moltíssim.</p> <p>D: Sí, sí, lògic.</p> <p>E: Vale, l'entrevista es divideix en tres parts, la primera és la comunicació, la segona és la participació i la tercera és com més general, de la relació. Pel que fa a la comunicació... primer et faré una pregunta general i després tu expliques el que vulguis.</p> <p>Da: Vale.</p> <p>E: I després jo tinc algunes preguntes més concretes que després et faria. Llavors la pregunta és: de quina manera s'afavoreix la comunicació amb les famílies, a nivell de centre?</p> <p>D: a veure, com l'afavorim? A veure comunicació aquí costa molt. Les famílies... pel taranà, ells es mantenen al marge i ens donen una responsabilitat a nosaltres de la formació acadèmica dels seus fills. Per tant ells, PER CULTURA, ja es mantenen molt al marge de l'escola. Per tant aquí ja tenim el primer handicap. Hi ha també tot el tema de la llengua. Com fem perquè les famílies se'ns acostin a l'escola? U, la reunió de pares a principi de curs, que tenim una assistència d'un 87% de les famílies, després, els tutors es comuniquen, com a mínim, una o dues vegades al llarg del curs amb les famílies, i després, en moments que no hi havia COVID i ara ho farem en grups reduïts, sempre, o sigui per part de la TIS... aquest any l'educadora social que ha començat a les escoles, o si nó des de... aquestes entitats que ajuden a les AMPA... es creen una mena de tallers perquè les famílies entrin a l'escola. Aleshores, aquests tallers poden anar... docns l'any passat abans de COVID havíem fet uns tallers de... d'atenció emocional dels alumns, de la creació del vincle dels pares amb els fills, vàrem tenir una sessió super a tope de gent que va venir una metgessa doncs, per problemes de salut dels nens, bueno, com cuinar.. però, problemes de salut bàsics eh</p>	<p>COV</p> <p>COM REL-DEF</p> <p>PRJ-CUL COM-NCP</p> <p>PAR-IND</p> <p>COV-PAR</p>

<p>E: Sí.</p> <p>D: De la febreta, de qualsevol coseta d'aquestes. És a dir, o en les reunions estipulades o amb la creació d'aquesta mena de tallers que poden ser de diferents tipologies. Aquest any volem fer ara un taller d'alfabetització, no ho sé, però es clar només puc arribar a SIS famílies. No sé si gastar-me els diners perquè per sis famílies, però bueno, menys és res, no? I després mirariem també algun taller de parentalitat positiva, a veure si podem fer alguna cosa.</p>	REL-FRM
<p>E: Què és això?</p>	
<p>D: Parentalitat, bueno, les relacions pares-fills.</p>	
<p>E: Ah vale.</p>	PRJ-CUL
<p>D: Val? Clar aquestes famílies no estan acostumades a tenir una relació estreta amb els nens, per cultura, ells tenen els fills, els cuiden, els hi cobreixen les necessitats bàsiques i després, ah, L'ENTORN educa. És a dir, la comunitat educa, però es clar en el món occidental la comunitat no educa, sinó que més aviat pot arribar a deseducar, en un entorn com el de Salt, no? I, el que tenim doncs és que, les famílies, o protegeixen molt el nen quan és petit o bé, arribada a una edat posen el nen al carrer, i el carrer educa, NO! Això és un risc no? perquè al carrer hi ha molts riscos, no? Bueno, seria més o menys conscienciar a les famílies amb això. A vegades es porten a terme també tallers per part de serveis socials, bueno. Depèn, aquesta és la comunicació que fem. Aquest any no n'hem fet però altres anys jo també feia sessions doncs, de preguntes a la directora, això els hi encantava. No sabies mai en què et podien sortir però no? Bueno, venien aquí unes colles de famílies i et preguntaven sobre coses de l'escola i, bueno, com funcionava i bueno, els hi expliques i així.</p>	REL-CON PAR-IND
<p>E: Vale, per exemple això de les preguntes, o sigui, com es feia? Ells venien tots un dia...</p>	PAR-ASS
<p>D: Sí, hi ha un dia, una sessió per les famílies que vulguin... això més que res també era per activar una mica l'AMPA de l'escola. Aquí l'AMPA no funciona, no? O ara comença a funcionar però hi ha un parell o tres de mames que hi estan vinculades. Doncs, què, varem fer un any? Doncs varem fer venir a les famílies, mireu, en a l'any que per exemple varem canviar de director a directora, no? Va vina que coneixereu la nova directora, veniu, no? I, bueno, us explico com funciona l'escola, feu-me preguntes, cosetes d'aquest tipus. Aquell any hi va haver eleccions al consell escolar, es clar aquest any tocava, per situació de COVID no s'ha fet. Doncs, bueno els hi vaig explicar què era un consell escolar, què és un òrgan de participació de les famílies, com podrien fer-ho... i bueno, deunidó la participació que varem tenir eh, va haver-hi prou d'èxit. És a dir, perds molts d'esforços en activar-los, però no.. bueno, és lo que hi ha.</p>	PAR-IND COV-PAR
<p>E: Vale, llavors, la comunicació així més informal de.. per exemple, bueno la pregunta és: Quins canals o tipus de comunicació, ja sigui oral o escrita, hi ha entre l'escola i les famílies de manera individual.</p>	COM-CAN
<p>D: Val, a veure, sempre que volem donar un missatge el donem en paper. En paper i escrit. Això no arriba bueno, ni, a la sortida ja ha desaparegut. Això no té absolut èxit. Vull dir, els nens ho aparten, ho deixen, moltes famílies</p>	

<p>analfabetes, per tant tampoc serveix de res, el que passa que tu sí que has de garantir doncs un sistema de comunicació perquè la família que sap llegir pugui llegir, val?... Llavors tenim el sistema, tenim una app que ens permet comunicar el tutor amb el seu grup classe, individualment amb les famílies o amb tot el grup conjuntament. Es clar, però això està vinculat a les famílies, QUE, s'han dignat a baixar-se la app.</p> <p>E: Clar, com es diu l'aplicació?</p> <p>D: Ai, nosalters tenim el teachers per part dels mestres, bueno, és una aplicació que va fer una empresa que es diu movapi schools, no? ens va fer una aplicació per la nostra escola no? Escola Mas Masó, és una aplicació propia de l'escola Mas Masó.</p> <p>E: Ah vale</p>	COM-CAN
<p>D: I després, els mestres, per parlar amb les famílies, esque això, jo no hi entenc. jo sé que quan vull ficar una cosa allà ho poso en un costat i.. el teacher, doncs, bueno, aquí hi ha totes les famílies no? i el mestre pot fer un missatge per tots o individualment per cada família. Què passa? Les famílies, bueno varem insistir molt al principi de curs que se la baixessin. L'xxxx, l'educadora social, ha fet moltes reunions per ensenya'l-s'hi a baixar l'aplicació però esque es clar després s'han canviat de mòbil. I ja està eh. Com que es canvien de mòbil deu vegades durant el curs, canvien el número de telèfono. No de mòbil, de número de telèfon. Ho canvien tot... després es clar, han de venir i tornar a demanar un altre codi per tornar-se a baixar l'aplicació, després ja no ho fan. És com una mica esgotador, vale? Bueno, va i no va. No vull dir que vagi malament l'aplicació però tampoc hi he guanyat gaire, (incomprensible) I després... en el cas d'infantil, és molt la comunicació, com que els venen a buscar a la porta de la classe, és directe. Quan una mestra ha de comunicar amb la família és directe, i a cicle inicial també molt. Mitjà i superior després això ja es perd. O s'han de fer trucades de telèfono, el que sigui.</p> <p>E: vale, i per exemple si volen fer una reunió presencial o per telèfon, hi ha algun horari o venen quan...?</p> <p>D: mmh, la família?</p> <p>E: Sí.</p>	REL-DEF COM-CAN
<p>D: La família ja sap que ho ha de demanar a través de l'agenda o a través de la xxxx (secretaria) per poder parlar amb el tutor. De fet ells apareixen aquí quan volen. Però es clar després no ens entenem tampoc, no? Per exemple ara la xxxx tenia una reunió amb un pare. Cada tutor té estipulat un horari. La reunió es fa amb les famílies, però és el tutor qui els convoca.</p> <p>E: Vale, perquè, normalment parlen només amb el tutor directament que no pas amb ningú de l'equip directiu, diem.</p> <p>D: No, NO. Això ho evitem sempre. A vegades quan es volen venir a queixar, els hi dic, no no no, primer has d'anar amb el tutor, i el tutor és el que gestiona l'aula. Jo el que faig, jo no sé el que passa realment a dins de l'aula, per tant què hi anem fent? Jo aniré a demanar informació al tutor i després, per tant no. Has d'arreglar les coses amb el tutor i.. i has de.. clarificar. Si després amb el tutor les coses no, després intervé direcció, però si nó jo no</p>	COM-CAN COM-TIE COM-DIR COM-DIR COM-MOT

solo parlar amb les famílies fora que no em demanin coses molt concretes i explícites. De fet les famílies van molt amb la xxxx. La xxxx, amb ells els hi sembla que ho sap tot. De fet és la directora de l'escola perquè ella, ho sap tot la xxxx, no? Clar amb ells, ells demanen per la xxxx i ningú sap més que la xxxx, clar.

E: És la secretaria?

D: Sí, si. Ella està aquí a la porta. Suposo que quan necessiten una cosa venen a demanar per parar-se o lu que sigui, com que necessiten tant sovint, doncs... van sempre amb la Pilar i es clar, la Pilar ho gestiona tot.

E: Vale, els hi va bé doncs.

D: Revista, web escolar... ?

E: La web sí, tenim feta. L'estic modificant, hi havia coses que no funcionen perquè faig fer un (incomprensible) l'altre dia que no el sé arreglar, pero bueno, sí, tenim web. Revista escolar no en teníem, n'haviem tingut i ara no en tenim, i la web que ningú se la mira tampoc.

E: No? Bueno. Però hi aneu penjant coses potser?

DD: Nosaltres hi anem penjant, ara hi van penjar lo de les portes obertes, ara em sembla que hi tinc penjat, que per cert potser ho hauré de treure, lo del casal d'estiu, ara quan vingui lo de la matrícula penjaré lo de la matrícula, ara estem fent box per cadascuna de les classes, no? I penjarem hem dit un article cada mes de... de cada nivell. Bueno, però ningú s'ho mira, ningú s'ho mira.

E: Ah, llavors, bueno no sé si feu servir els plafons informatius d'allà fora? de la porta?

D: Sí, teoricament ara no sé si estan actualitzats perquè ja m'hi perdo perquè varem haver de treure-ho tot perquè havia entrat aigua i d'allò. Sí, perquè és obligatori, i el departament et marca que hi ha d'haver-hi determinada informació. Ja te la marca el departament eh quina és la informació que hi ha d'haver-hi a la porta, però bueno no serveix de res. A veure, hem de partir que les nostres famílies, el sistema del llenguatge escrit, no va amb ells. Vull dir, ells si t'han de dir una cosa i tu els hi has de dir una cosa els hi has de dir oralment, això és molt complex.

E: Perquè, més o menys, quin percentatge de famílies creus que entenen una circular o algo escrit?

D: mmh, mínim.. mínim.

E: Com un deu percent, potser?

D: Bueno, potser, no

E: No sé, eh, potser m'he passat.

D: Ostres, no ho sé, t'hauria de mirar, a veure el que són les famílies marroquines... ostrens jo diria que no s'arriba a un 50% eh

COM-CAN

PRJ-ALT

PRJ-ALT

COM-CAN

COM-NCP

E: Vale

D: No. Perquè, alguns saben llegir, però aquests, es clar a sobre després hi ha la comprensió del català, saps? si hi afegim. No, el nivell és molt baix. el nivell de comprensió de les famílies és baix i què poden interpretar, a veure si el text és molt curt, sí, que moltes famílies t'ho entendran, però, a veure, això és l'autorització de l'assistència al taller d'estudi assistit que organitza l'ajuntament [ensenya un full de 3 pàgines amb molta lletra]

E: Sí, clar...

D: Aquí, no saben pas lu que han signat, perquè la mestra hi ha entrat el nom del nen, el senyor es diu xxxx i la senyora es diu xxxx, perquè ho deu tenir la mestra a algún lloc, i els hi dius, marca tres creuetes aquí, o sinó ja els hi marca la mestra, que el papa signi aquí, que la mama signi aquí, i gràcies que vulguin signar, perquè es clar n'hi ha alguns que tampoc ho tenen gaire clar saps? dir, no, no saben, a veure totes aquests a, a començament de curs (incomprensible), signar l'autorització de sortides, la de paracetamol, la de imatges, la de recursos TIC, la de sortir sols o no, bueno.. son nou, nou paperets, no? És impossible. Et fiquen aquí has de posar el NIE, ells t'hi poden posar el telèfon, el nom del nen va a dalt, no, doncs el nom del nen te l'han ficat a dalt, han canviat el nom del pare, del nen.. no entenen, SABEN que no han d'omplir, però no en tenen ni idea, no en tenen ni idea. Si els hi dones un missatge amb dues frases, potser sí que l'entendran, però esque es clar, aquí

E: Es clar, tres fulls.

D: Es carregós, eh. Esque fins i tot per mi penso que és carregos això, saps?

E: Ja

D: per tant...

E: Llavors, una de les preguntes seria, com s'aconsegueix la comunicació, bueno si n'hi ha, amb aquestes famílies que no parlen ni català ni castellà?

D: bueno, ara lu que, per exemple avui mateix ens ha arribat que hi ha un servei de traducció, de gestió, per les famílies que no entenen res. Què fan? moltes vegades utilitzen el fill més gran, o a vegades fan venir l'amiga, a nosaltres això no ens agrada gens, no? I a vegades és un diàleg que dius, jo estic dient una cosa i aquesta mare no m'entén, perquè.. tu li dius una cosa i ells sempre et diuen que sí. Dius, bueno, esque no m'hauries de dir que sí ara, per tant no m'estas entenent.

E: Vale

D: Si l'aconsequim? Moltes vegades no aconseguim una comunicació... oral, ells no ho entenen, no entenen per un problema de llengua però tampoc no entenen per un concep.. per un problema de concepte, no? Quan tu els hi parles del nen i el que és el creixement emocional del nen, per comprendre, això, tu necessites tenir un vagatge, un determinat bagatge cultural. Segurament fa cent anys els nostres avis tampoc se'n preocupaven gaire, del.. benestar emocional del nen, gràcies que poguessin viure, m'entens? Doncs aquí estem igual. Recordo una mare no? que, que li deies, home esque és una nena, bueno, que crida molt l'atenció que necessita que

COM-NCP

REL-CON

COM-MOT

<p>l'abracis, que li facis petons, i es clar, ella no ho entenia. Venia al cap d'una setmana i deia: "ya bien?, ya bien?", no, no bien. No, esque esto no se arregla en una semana, no? Vull dir, ya bien? No.. vull dir, a veure, però esque aquella mare, ah.. ella feia de mare, jo penso que és una bona mare perquè atén bé als seus fills... però ella aquest vincle emocional i el que necessiten els nens, doncs no el va viure amb ella i per tant ella pues aplica de mare lu que devia viure la seva mare amb ella no? Per tant pobra dona tampoc esta preparada per nosaltres lo que li estem...</p>	REL-DEF
<p>E: demanant, no?</p>	REL-DEF
<p>D: Demanant, no? Esque també.. bueno, a vegades demanem i nose, aquí potser els contemplem massa els nens, saps? Tenim dos extrems.</p>	REL-CON
<p>E: Vale, i.. per acabar la part de comunicació, quins son els principals motius de la comunicació, per exemple, informacions unidireccionals, només de l'escola cap a les famílies o al revés, intercanvi d'informacions, dubtes, preguntes, queixes, reclamacions, o propostes, suggeriments...</p>	
<p>D: A veure, els pares venen a demanar informació quan ells la necessiten, es clar nosaltres donem informació de l'alumne, ens interessa, ens agradaria més que ens aportessin informació de casa, això és difícil. I els pares sinó es venen a queixar. Es venen a queixar per el que sigui, eh. Que dius... bueno. He de dir que aquí a penes es queixen eh.</p>	REL-DEF COM-MOT
<p>E: No es queixen massa?</p>	REL-DEF
<p>D: (incomprensible). Aquí tenim problemes amb els nens, però no tenim problemes amb les famílies. Depèn a quin entorn te'n vagis, amb els nens no tindras problemes i tindras problemes amb els pares que... m'entens? Que estan, per tant, tampoc, aquí les famílies a veure, ha de passar alguna cosa perquè una família es vingui a queixar. Les famílies no acostumen a queixarse. Ells.. ja confien amb tu, i que tu estas fent la teva feina, saps? i.. ja està, per tant, no demanen més. És una escola en quant a famílies, per ara, molt tranquila.</p>	
<p>E: Vale, i, bueno quina informació demanen més? es com.. potser a principi de curs demanen més?</p>	
<p>D: Informació, esque tampoc ho diuen què demanen. Informació per pagar la matrícula...</p>	
<p>E: de tràmits, potser?</p>	
<p>D: Sí, tràmits. És tramitació, no, no venen a buscar.. i què fareu? i què treballareu? no, no això no.</p>	COM-MOT
<p>E: Vale</p>	
<p>D: no... poca cosa venen a buscar. Necessiten alguna cosa, saps? allò.. però, no, no. de funcionament escolar, i quins son els nostres objectius, i què? No, no. Això és cosa nostra, no? no entra dins el seu (incomprensible).</p>	
<p>E: Ja, vale, bueno, vols dir algo més de, sobre comunicació?</p>	

D: No.

E: No? Vale, la segona part és sobre la participació de les famílies a nivell del centre, llavors la primera pregunta seria quina d'aquestes formes de participació consideres que desenvolupen la majoria de les famílies. Llavors hi hauria les famílies amb participació nul·la, que, ni es comuniquen ni participen, les famílies informades, que només es comuniquen per intercanviar informacions amb el tutor i l'equip directiu, les famílies presents, que es comuniquen per intercanviar informacions amb el tutor i l'equip directiu i assisteixen a activitats organitzades pel centre, les famílies col·laboradores que, un dels membres de la família participa a l'AMPA o en alguna comisió del centre, i les famílies representants, que no només col·laboren sinó que tenen un càrrec a l'AMPA.

D: A veure, majoritàriament són el primer i el segon grup.

PAR-FOR

E: Vale, nul·la i informades?

D: Sí, Hi han els que no els has vist en tot el curs i ...informades són els que et venen a buscar un tipus d'informació amb una necessitat que tinguin. Sí que hi ha alguna família col·laboradora i participativa, són les tres o quatre que estan a l'AMPA. prou. de tota la resta. Per tant, això vol dir que són cinc o sis nens de quatre-cents.

E: Vale, i les presents? que no..

D: Les presents quines serien?

E: Un entremig, es com que.. es comuniquen per intercanviar informació i a més a més assisteixen en alguna activitat que ha organitzat el centre.

D: bueno sí, es clar també n'hi ha però bueno, el tant per cent és baixíssim eh. perquè si jo convoco alguna cosa, aquí em vindran deu o dotze famílies.

E: de tot el centre?

D: sí clar, la reunió de pares venen un 87% perquè? perquè hi ha una persecució. És a dir, els truquem, has de venir, és molt important que vinguis, VINDRAS O NO VINDRAS? Al final t'acaben dient "sí, ja vindré" (riu). Saps? és allò, i és a dir, truquem UN PER UN A TOTES LES FAMÍLIES, no? és a dir, que se senten com una mica perseguits, i a vegades penso no sé si és gaire positiu això però bueno és la manera d'aconseguir que d'allò. perquè sinó, ells no vindrien.

PAR-IND
REL-DEF
COM-CAN

E: Clar. Si, potser quan fas un, no se eh si ho heu fet, però, com un berenar o alguna festa així més..

D: bueno, després, venen més, sí... Però bueno, no, no és que vinguin massa. Sempre són les mateixes eh. Sinó ara convoco, ara estem en Ramadà, amb el (incomprensible) no? aquest mes. Però un cop s'hagi acabat, si convoco per alguna cosa jo ja sé qui vindrà. Em vindran les tres o quatre mares de l'AMPA i si no convoco explícitament a ningú més, ningú més es presentarà. ara bé, si jo truco, ei, perquè no vens? estarà bé. bueno, després en convenceré tres o quatre més.

PAR-IND

E: Vale, o sigui tot i passar per exemple un full, una circular, no es presentarien?

D: [respon que no amb el cap]

E: I, perquè penses que és? vull dir...

D: Bueno, perquè és, bueno el que et dic. ells estan al marge de l'escola. Ah, el full, ja no sé si arribaria, perquè els nens... l'altre dia vam trobar les notes del primer trimestre d'un nen a dins la motxilla i les del segon també, i pot haver-hi de tot, no? ah.. U, doncs... perquè ells no en veuen la necessitat. L'escola és l'escola i aquests han de fer la seva feina i la seva feina és que atenguin al nen, que li ensenyin, i, i ja està. Alguns altres bueno, sempre tenen feina, la veritat és que no, no son gaire actius, pares o mares. I... son una mica mandrosos eh? jo? En alguns casos... i bueno, es mantenen al marge de l'escola, no...no. Com més petits més participen, com més grans més ens costa.

REL-DEF
COM-CAN
REL-CON

E: Ah sí? Jo pensava, veus això jo pensava que seria al revés perquè com que l'alumne ja porta molt de temps

D: No, no, no. Com més petits, més participen eh

E: Sí, sí.

D: I els grans, no. Aleshores. Els grans no apareixerien en tot el curs. (incomprensible)

REL-DEF

E: Llavors una altra, la última pregunta també de participació seria de quina manera les persones, les famílies que participen de quina manera ho fan. i aquí hi hauria dos maneres de contestar la pregunta, la individual, com participen les famílies de manera individual, i després en grup, que serien l'AMPA o el consell educatiu.

D: Vale, les famílies participen, si han de participar individualment. Amb AMPA ja et dic, tenim... l'AMPA ara té una presidenta que a final de curs ho deixarà de ser perquè el nen fa sisè, en tindrem una altra i hi ha un parell o tres de mames vinculades, prou. Per tant l'AMPA és mínima. I el consell escolar bueno, hi ha la representant de l'ampa que ja està a l'ampa i després tenim un parell de mares més i una em sembla que no ha vingut mai.

PAR-ASS

E: Vale.

D: Clar, que passa? Tu vas al consell escolar i els hi poses allà un munt de documentació, o els hi envio per correu. Vam aprovar la PGA, aquest document que tens aquí sobre, no?

PAR-INS

E: Ah vale.

D: Jo perquè formalment els hi he de donar, però es clar, esque... no havien entés res. està, està.. jo crec que a vegades se senten incòmodes i tot.

E: però perquè no entenen la llengua?

D: No, perquè no saben llegir, perquè aquest document, es clar, jo què els hi he d'anar a explicar, indicadors de millora, de nose què?... Tot els hi queda molt lluny. bueno, els hi dius, mira aquest curs farem això, allò, ja intentes

fer-ho resumit i amb poques paraules, no? Participen poc, què passa? venen, venen al consell escolar, venen amb les criatures, es clar, allò, és molt cansat, tenir els nens, cridant, un dia a la tarda. Però tampoc tenen on deixar-los, es clar, esque aquí, aquí no es pot fer un consell escolar a les nou del vespre com es fa a moltes escoles. Tot és, bueno és diferent. No complicat, diferent, diem-ho així.

REL-CON

E: Vale, i llavors, aquestes poques persones que formen part de l'AMPA però, fan alguna activitat, bueno, les reunions aquestes... trobades, ...

D: Sí, elles hi participen, elles no organitzen res eh.

PAR-ASS

E: ho organitzes tu, per exemple?

D: Clar, fem una festa de l'AMPA i la organitzavem els mestres, i es clar un dia se'n van donar compte, diu, "es que això no és la festa de l'AMPA", diu. Això és la festa diem-ne de la comunitat educativa. dels mestres, dels nens i dels pares.

E: se'n van donar compte les famílies.

D: Sí, sí, aquesta mare, no? Es clar.. mmh. oh, esque ens agradaria fer una cosa per final de curs. Val, què voleu. Ai si ens agradaria fer la festa de l'espuma. Molt bé. Bueno la farem fora de l'horari escolar perquè si és una festa de l'AMPA. Ui no, no, xxxx (nom de la directora). Doncs bueno, si l'hem de fer dins de l'horari escolar, l'organitzarem els mestres, la pagarà l'AMPA, i l'organitzem els mestres. Clar. Elles encara no tenen estratègies, per tant... no fan res. Vull dir, sí, per Nadal ens porten pa amb xocolata, aquestes cosetes sí, decoren allà una mica l'entrada, però...

E: Vale, i això, amb qui ho fan? és a dir, ho fan elles de manera independent, ho fan juntament amb els mestres, amb els alumnes?

D: Ho fan elles. elles.

E: Vale, llavors, els espais, tenen alguna aula assignada?

D: Sí, l'aula aquí, la tutoria de cicle inicial els dimarts a la tarda la tenen reservada per elles.

E: Vale, i hi van cada dimarts? o no?

D: Bueno, depèn com els hi peta. Hi poden anar cada dimarts. Saps què passa? a veure, clar, elles quan una AMPA és activa té molta feina a fer però aquesta AMPA no és activa. Aleshores, hi han, des de l'ajuntament de Salt, nosaltres abans quan pagaven a fundació SER.GI doncs que vingués una tècnica per fer tot aquest treball de cohesió de l'AMPA, de legalitzar, pensa que fins, a principi d'aquest curs l'AMPA no va estar legalitzada, va tenir un NIF, vull dir, inscrita en la pagina, ha d'estar inscrita com a entitat, pues aquesta tècnica les va ajudar a fer això. arran de confinament SER.GI perd la subvenció econòmica i bueno, l'ajuntament ens va dir si.. l'ajuntament també té a través de l'entitat vincle dons, una mena de tallers, d'educadors que ajuden a dinamitzar les actes a totes les escoles i ara també venen a Mas Masó, però es clar, des de començament de curs hem tingut tres dinamitzadores diferents. Perquè són gent que treballen pues, jo qué sé, deu hores. i quan els hi surt un projete que enlloc de deu els hi dona vint,

lògicament se'n van. Jo ho entenc perfectament. què passa? que quan les mares han conegut un dinamitzador o dinamitzadora, ara plega, després en ve una altra, torna a plegar, ara n'hi ha una altra. Es clar les mares l'últim dia em varen dir, ostres esque ja no cal que vinguin, dius nosaltres preferim que no vinguin, perquè esque se senten, no ho sé, com tontetes, i al final saps? Això, ja he dit a l'ajuntament que no funciona. però bueno.

E: o sigui, heu demanat que al final no cal que vinguin?

D: bueno, continuaran vinguent perquè em sap greu, no? i llavors.. però esclar, les mames tampoc en tenen cap ganes i es van fent entre elles, i si tenen alguna cosa venen aquí, jo aquest any perquè vaig molt de cul, però a elles els hi agrada venir aquí, bueno, que jo els hi expliqui coses, i bueno (riu), és això l'equip de l'AMPA que fan.

E: Vale, bueno, en quins moments? Ja m'ho has dit, no? Els dimarts a la tarda. Tenen, què és horari no lectiu o sí que és lectiu?

D: És lectiu, sí sí, perquè així tenen els nens col·locats.

E: Perquè sinó, vindrien amb els nens?

D: Exacte, o sinó han de portar nens a extraescolars, es clar. Això és una altra estructura familiars, no?

E: Sí, vale. I llavors, el com, o sigui, amb quins materials, si ho paguen elles, l'escola, quines metodologies...

D: A veure, aquí no hi ha quota d'AMPA. perquè si les famílies ja no ens paguen el material escolar, ja només faltaria la quota d'AMPA. el que passa que dins del material escolar que paguen els nens, no sé si dediquem ara, no ho sé, això ho sap la secretaria, dos o tres euros doncs, que els lliurem a l'AMPA perquè puguin fer alguna cosa. Perquè esclar sinó l'AMPA tampoc té diners per fer res, no? L'ajuntament de Salt dona unes subvencions però s'han de demanar, s'ha d'anar a una reunió, i jo.. els hi vaig dir: hi haurieu d'anar. Però els hi fa por. Es senten com amb inferioritat de condicions, no? Aquí a Salt hi ha una coordinadora d'AMPES i així, però es clar, bueno.. elles se senten que no controlen, lògicament elles són extrangeres, la coordinadora d'AMPES està gestionada per pares del país. Per tant, bueno, la coordinadora d'AMPES, d'uniques escoles, no de totes. Perquè es clar, les altres no hi participen, elles no, elles se sentirien violentes, no? I un dia em van dir, ens acompanyes tu? I dic, no, esque no m'hi volen. Clar, no hi puc pas anar com a equip directiu a cap reunió d'aquestes.

E: Clar, perquè les AMPA funcionen només amb pares i mares. És a dir, s'han d'espavilar no? per dir-ho d'alguna manera?

D: Clar, i a Salt no hi ha pràcticament cap que funcioni. Només funciona la de les arrels i la del gegant del rec. Les altres no rutllen.

E: I penses que és perquè no se senten còmodes?

D: bueno, perquè, NO. Perquè elles no hi veuen la necessitat, perquè aquesta gent no se sap moure, no? La mare que ara, assumirà la presidenta, la xxxx és una persona que ja va fer P3 aquí, i té estratègies perfectament, doncs llegeix, escriu en Català, parla en Català perfecte. I ella té estratègies

REL-CON

per anar a una reunió, però es clar, ella bé.. li fa com vergonya. A veure a tots ens passa, no? Hem d'anar a una reunió, dius bueno, qui hi haurà? Allà no conec a ningú. Jo sempre li deia, tu ves, ves... ver, oir y callar, sempre li deia, tu, primer mira sense dir res, tu calla. I quan vegis tothom, de què va, després pots anar intervenint, però d'entrada jo aniria a la reunió només a escoltar a veure què diu, i bueno i veuras de què va, però no, li fa cosa. fa cosa, acompanyat, es clar com que ho organitzen els pares, les ampes de pares del país, ho fan al vespre. clar, les dones magrebis també, sortir al vespre saps? bueno, si això és de tot, saps? És un pack. i un pack que acaba dient, no, no hi vaig. però bueno. Clar, ara l'ajuntament, quina poca vista, ha posat una reunió de tot això d'ampes o nosé ara què era aquí, ho vaig veure, i l'ha ficada per un dia la setmana que ve allà a les set de la tarda, a veure si veig què era això?

(irrellevant) [la directora busca el correu en el seu ordinador]

D: bueno, hi ha una coordinació, una reunió, no? i es clar, li vaig dir ahir a la XXX (la mare de l'ampa). Hi aniràs?, te l'han passada la informació? I em diu, si, si.

(irrellevant) [la directora continua buscant el correu en el seu ordinador]

D: bueno, ara no ho sé veure. Res era la convocatòria d'una reunió que hi anaven les AMPES i li vaig dir, t'ho han enviat? i em va dir, si que m'ho han enviat. Hi aniras? Ja sabia que em diria que no, a les set de la tarda. Diu, no perquè estem en Ramadà i es clar, jo,estic preparant el menjar a aquesta hora. bueno, tens tota la raó, poca vista per part de l'ajuntament. Ho podieu haver fet una setmana enrere que el Ramadà començava ahir. no? dius. bueno, bueno el menjar no el pots preparar abans? i vas a la reunió després? bueno... no. És això, que costa una mica no? que hi vagin. no estan representades. La coordinadora d'ampes per mi no és significatiu ni representa la totalitat de les ampes de Salt, les poques que tenen. No son ampes que funionin com ampa del col·legi verd de girona. i elles em deien es clar ester esque a nosaltres ens agradaria fer activitats. bueno, si. haviem pensat fer acollida matinal. dic, vale. diu, però això ho hem de pagar nosaltres? dic, home què vols dir si ho has de pagar tu? diu, perquè es clar. dic home no, això ho han de pagar les famílies. les famílies que vulguin venir a l'acollida matinal doncs han de pagar una quantitat de diners perquè es faci l'acollida matinal. El que passa que jo aquí jo no sé si hi ha gaire gent per fer acollida matinal perquè com que no hi ha gaire gent que treballi, potser no cal l'acollida matinal no? Clar, estant així a elles els hi agradaria muntar extraescolars, però es clar tot això és una gestió, saps'

E: Potser elles voldrien fer moltes coses però no saben com fer-ho?

D: no, no, no saben, no? I l'any passat van demanar xandalls, clar, què passa? demanen xandalls. no tenen diners per comprar TRENTA xandalls de la talla X, trenta, trenta, trenta.. no, es clar. primer les famílies han de demanar el xandall, després, quan saben la quantitat de famílies interessades, els que fan els xandalls et fan el pressupost que surtirà, després la família han de pagar el xandall, i després el xandall t'arriba. clar, entre que la família al novembre ha demanat el xandall i no t'arriba el xandall és el mes de març. siguem realistes. quan una família necessita el xandall, el necessites ara, perquè jo no necessito un xandall pel mes de març, sinó el xandall per ara. i es clar els pares es varen queixar, esque es clar ho hem fet

malament. no dona, no ho hem fet malament. i es clar penses, no, ha de ser una altra dinàmica. però també entenc, és una ampa que els pares no paguen, per tant, ells no tenen diners, per tant no poden tenir un estoc de trenta xandalls de cada talla. saps? jo ho entenc tot, però es clar.. tot és difícil, doncs perquè són famílies que no hi pots comptar. i ara t'han demanat el xandall però després et diuen que bueno se n'han desdit i per tant no el paguen. dius ei, però jo ja havia fet una planificació de tant.

REL-DEF

E: i.. alguna vegada s'ha fet alguna cosa per cridar gent a l'ampa?

D: a veure, sí, durant molts anys aquí varem tenir el taller d'estudi assistit per famílies. aquí darrera estan que van sortir al diari. varem guanyar el premi, no? i... ens varen fer una donació de diners. arran d'això, el taller assistit per famílies era, que nosaltres varem considerar els nens no s'havien de quedar a fer deures. tradicionalment el programa però que donava el departament era a nens doncs que els hi costi una mica, doncs dos dies a la setmana es queden a fer repàs, vale? aleshores nosaltres vam inventar el sistema que el que volien era involucrar a les famílies i per tant es quedava el nen amb el pare o la mare i feien alguna activitat conjunta.. i hi havia una tècnica de ser.gi que modelava i els hi ensenyava quina actitud havien de tenir amb els fills i...

E: això, dos dies a la setmana?

D: això es feia dos dies a la setmana

E: i amb tots els alumnes?

D: no, vint-i-cinc o trenta tota l'escola. perquè es clar tampoc ens hi quebrien tots a la biblioteca. primer el dilluns a les tres de la tarda, de les tres a quarts de cinc la tècnica de ser.gi treballava amb les mares habilitats parentals, no? vinga va què prepararem avui pels nens, perquè quan arribin els hi farem un joc. jo que sé, un penjat, o un domino, (incomprensible), els hi has d'ensenyar a jugar al dòmino. els hi has d'ensenyar a jugar al parxís, pensa que hi ha mares que no me'n vaig ensortir a ensenyar a jugar al dòmino amb imatges. clar, jo aquell dia vaig veure-ho molt malament. vaig acabar esgotada. (rient) ja ho veus, surto d'aquí després d'una hora i aquesta dona encara no s'ha enterat de què va això, no? clar, però bueno,. Treballaven amb la tecnica de ser.gi no? bueno doncs habilitats, o preparaven algun exercici escrit, o avui farem un dibuix de la família, un altre dia farem una altra cosa. quan arribaven els nens que sortien de classe, doncs venien cap a quí a la biblioteca i la primera estona doncs, o feien aquest joc amb la mare que s'havien preparat amb la tècnica de ser.gi i després l'estona que quedava feien alguna cosa de deures, no? i bueno, era allò que el nen feia els deures tingent la mare allà al costat. i varem intentar això. varem estar treballant poder cinc o sis anys. però es clar, què passa? la tècnica de ser.gi cobra. en el moment que perds les subvencions això s'acaba.

REL-DEF

E: i no es va continuar fent?

D: no es va continuar fent. a més a més, que, costa molt compromís amb les famílies. son famílies que es cansen de les coses. si tu vols fer uns tallers, fes-ne tres o quatre, més enllà no vagis, perquè en el quart tindras la meitat de la gent que el primer. es desmotiven fàcilment, ... bueno, costa saps? a més a més, els has de tornar a trucar, escolta que avui torna a haver-hi taller,

REL-CON-IND

COM-CAN

i vinga i vinga.. bueno, sí que durant uns anys hi va haver-hi un grup de mares qu funcionava, bueno que funcionava, elles varen fer el seu grupet però tampoc han entrat a l'ampa, diguessim això era una mica d'estratègia perquè després entressin més a l'escola, però tampoc s'ha aconseguit. perquè, a elles, a elles els hi va anar molt bé per fer grups social de mames. saps? entre elles. però es clar també hi havia la comunitat negra i marroquí, que no s'aguanten gaire, no son gaire amigues tampoc. saps? i per exemple la comunitat negra pues, elles sí, hi ha un grup de mames que es van fer molt amigues i mira, saps? i s'entenien, però es clar, tampoc això ha revertit, m'entens? a l'escola? és com una mica esgotador.

PAR-IND

PAR-ASS

REL-CON-ASS

(irrellevant) [comenta que una escola d'Olot vol engegar un projecte d'aquest tipus i jo comento que a l'escola de la Farga de Salt fan classes de llengua catalana als pares i mares]

D: jo és el que vull fer, un taller d'alfabetització. Ara per exemple creu roja va fer dos tallers, un al primer trimestre i un al segon d'alfabetització digital per a les famílies, no? i es clar era, ensenyar a passar un correu, cosetes d'aquest tipus. però es clar quin problema varem tenir? si que van tenir famílies interessades, però els varem desestimar perquè si no saps llegir i escriure, no pots passar un correu.

REL-FRM

E; Clar, potser primer és interessant, la base.

D: vaig demanar a creu roja dic, a veure jo el que necessito és alfabetitzar a les famílies primer. I després, ja els alfabetitzarem digitalment, diu, ja, però el programa és aquest. això... (riu)

E: llavors, aquest programa d'alfabetització, seria gratuït per elles?

D: Sí, si. perquè hem rebut subvencions del departament d'ensenyament de fons europeus doncs que hi han cinc mil euros dedicats a famílies, a AMPA. Organitzariem algun taller de parentalitat, ja no se si aquest curs o el començament del curs, perquè jo esque estic tant cansada. però si que els he de gastar, cinc mil euros.

PAR-ASS
REL-FRM

E: Vale, i, bueno t'he preguntat el que fan, amb qui, a on, en quins moments, el com, i.. el per què? es a dir, per què participen aquestes famílies a l'escola? es a dir, quines son les motivacions i els interessos per part del centre.

D: a veure, si que hi ha algunes d'aquestes de l'ampa que la xxxx se'n dona compte per exemple que ella ha de participar i que en la comunitat educativa hi formen part les famílies, els altres hi participen per obligació, perquè insistim tantes vegades que vinguin, que per no fer-nos un lleig venen. però hi ha moltes famílies que és per això. jo crec que amb els anys tot això anirà canviant, no? però ha de passar una generació. sí.

REL-DEF

E: Vale, i, vols dir alguna altra cosa sobre la participació?

D: No.

E: Vale, i després de la tercera part seria com definiries la relació família escola al Mas Masó?

<p>D: Com la definiria? ai no ho sé.</p>	
<p>E: Per exemple, bueno he escrit algunes paraules, com si és bona, nul·la, col·laboradora, distant, unidireccional, bidireccional...</p>	
<p>D: a veure, la relació és bona. jo penso que en genreal és bona. fora de determinades famílies, és bona. unidireccional, sí. és de nosaltres cap allà. i en algunes famílies és nul·la, també, no? no tenim una mala relació. ells quan venen els atenem i jo penso que se senten acollits. sempre hi ha algu que protesta, però bueno. bé, bé. però demanen poc. Esque no hi ha apenes relació perquè ells no demanen. no en tenen cap necessitat. jo ho veig així.</p>	REL-DEF
<p>E: Vale, bueno i el perquè creus que és així?</p>	PRJ-CUL
<p>D: per cultura, per cultura. jo suposo que en els seus països d'origen doncs deu funcionar molt d'aqueta manera. son gent que a veure, tenen altres problemes i altres necessitats bàsiques per cobrir. Per tant, escolaritzen els nens, porten els nens a l'escola i esque, no els atabalis més que prou feina tenen. jo a vegades ja els entenc eh també.</p>	REL-CON-IND EMP
<p>E: Ja, vale, bueno i va molt relacionat però.. quina concepció tens de les famílies del mas masó? com les definiries?</p>	REL-CON-IND
<p>D: ai, no ho sé. no se, no sé. no tinc una paraula, a veure. les famílies en general són amables, són correctes, amb tot el professorat. són molt respectuoses amb els mestres, en general sí. i són gent bueno, són gent que venen d'una altra cultura i encara al mestre el veuen com aquella person que sap més que ells i amb respecte, no tens problemes eh, jo els veig així.</p>	PRJ-CUL
<p>E: Vale, i... llavors proposaries algun canvi o millora en la comunicació i la participació de les famílies a l'escola a nivell de centre?</p>	REL-DEF DIF
<p>D: mira, a mi m'agradaria que participessin més, però esque no sé com fer-ho. aquesta és la veritat. ja ho hem intentat de tanes maneres, que no ho saben. i veig que les altres escoles estan igual.</p>	
<p>E: les de Salt?</p>	REL-DEF
<p>D: les de salt, per exemple aquest de Bisarques d'Olot, em sembla que són. bueno, allà on hi ha un percentatge important de famílies immigrades doncs costa que ells paticipin. es mantenen al marge una mica de l'escola.</p>	
<p>E: vale, bueno, i al final si vols afegir algun comentari o tema que no hagim tractat? que pensis que sigui interessant?</p>	
<p>D: no, no, si he parlat molt.</p>	

ANÀLISI DE LA TRANSCRIPCIÓ DE L'ENTREVISTA A LES TUTORES

<p><u>Llegenda:</u></p> <p>E: entrevistadora (Júlia)</p> <p>T1 i T2: tutores de Cicle Superior</p>	<p>CODIS</p>
<p>(irrellevant: presentació de l'entrevista)</p> <p>Llavors hi ha tres parts de l'entrevista. La primera és sobre la comunicació amb les famílies. A vosaltres us faré a nivell d'aula. A l'Esther li vaig fer a nivell de centre. Això, penso que és important dir-vos-ho.</p> <p>T1: És el que t'anava a dir que a mi m'afecta també el que és el tema relació amb les famílies perquè jo també sóc la LIC, i ara perquè estem en COVID, però abans de tot el rollo aquest del COVID jo també feia alguna activitat relacionada amb la implicació de les famílies en el centre.</p> <p>E: Vale.</p> <p>T1: Per tant, no parlo d'això.</p> <p>E: Sí, sí, també serà interessant.</p> <p>T1: Ah vale.</p> <p>E: Perquè l'Esther això no m'ho va explicar per tant, si m'ho vols dir, perfecte. Val, la segona part és sobre la participació, i la tercera és sobre la relació família i escola. I després us passaré com un qüestionari petit que és de la generalitat i res, això és molt ràpid. Vale doncs, bueno, la primera pregunta seria "de quina manera s'afavoreix la comunicació de les famílies <u>a nivell d'aula?</u>" (...) Si no se us acudeix res, "quins canals de comunicació hi ha entre les tutores i família (oral, escrita) i quins s'utilitzen més?". Això com a tutores.</p>	<p>COV-PAR</p>
<p>T1: Bueno, aquest any tenim l'aplicació, que és nova. I ens està funcionant. A mi amb algunes famílies en concret m'està funcionant, altres s'ho han instal·lat jo que sé, en una tablet que ja no fan servir, que no, i, però bueno, estem insistint i jo crec que és la via de comunicació que més bé va. Després, a part, les trucades, moltes més trucades que potser altres anys... perquè.. per evitar precisament tant de contacte, vale? Però les entrevistes també, i l'agenda.</p>	<p>COM-CAN</p>
<p>T2: Sí, i l'agenda.</p> <p>T1: I les entrevistes igualment, presencials les hem anat fent. Potser fas una en comptes de fer-ne tres, però si que.. tenim estipulada mínim una com a obligatòria evidentment i l'hem fet presencial.</p> <p>T2: Exacte.</p> <p>T1: Si vols afegir algo...</p>	<p>COV-COM</p>

<p>T2: Sí, el tema de l'aplicació va molt bé, però sí que tenim problemes amb algunes famílies que no hem arribat a que les tinguin. Sí que l'Aida ens ajuda i anem agafant aquestes famílies, però algunes no ho aconseguim. La idea és que el 100% de les famílies estiguessin connectades a través de l'app.</p> <p>E: Vale.</p> <p>T2: El que diu ella, moltes trucades, i sí que és veritat que de vegades quan els venen a buscar... sobretot a la tarda aprofitem per agafar els pares i explicar, perquè a vegades... o no ens contesten o el que sigui, pues després els veus, doncs a la mínima aprofites i hi ha aquella comunicació.</p> <p>E: Però sobretot és l'aplicació, no?</p>	<p>COM-CAN REL-DEF</p>
<p>T2: Sí, aquest any pel tema de la pandèmia és el que s'ha reforçat més, sí. Però sí que és veritat que el contacte del principi anàvem més... més a distància.. l'hem rebaixat bastant.</p> <p>T1: Sí, les pors que hi havia a principi de curs, no tenen res a veure amb ara. Ara hi ha molta més proximitat en general.</p> <p>T2: Ho necessiten eh també, aquestes famílies.</p> <p>T1: Sí, i tant.</p> <p>T2: Necessiten aquesta aproximació, que estiguis per ells...</p> <p>E: Vale, llavors, els motius d'aquesta comunicació, majoritàriament què són, informacions unidireccionals, només de vosaltres cap a ells, intercanvi... fan dubtes, preguntes, queixes, reclamacions...?</p>	<p>COV-COM COM-REL</p> <p>REL-CON-IND</p>
<p>T1: Bueno, reclamacions solen ser mínimes. Evidentment si algun pare té algun problema sí que el diu, però bueno, no sol passar per sort. La comunicació pues, unidireccional quan, per exemple, els informem de que farem una sortida, de que farem algun event especial, pues els hi enviem un comunicat general a tots els pares... Clar, no cal que responguin en aquest cas, però sí per exemple, fem servir molt el.. per què no ha vingut avui l'xxxx? Per què...? saps?</p> <p>E: Això també, a través de l'aplicació?</p> <p>T1: Sí, amb l'aplicació. I amb l'agenda pues el mínim que exigim és que el signin conforme l'han llegit, no?</p> <p>T2: I poques famílies hi ha aquesta bidireccionalitat. Hi ha poques famílies que es preocupen, com va el fill, normalment sempre és cap al professor i és el professor el que estira la informació, no? Allò que t'interessa, com està a casa... per trobar el problema.</p> <p>T1: Per males conductes, tenim nens que no tenen la conducta correcta i, hem d'avisar als pares perquè estan castigats, perquè els hem deixat sense alguna excursió, etcètera. Perquè no fa els deures, molts també. Molt per tema de que no treballen, no estudien i no fan els deures...</p>	<p>COM-MOT COM-DIR</p> <p>COM-CAN COM-DIR</p> <p>COM-MOT</p>

<p>T2: I sí que hi ha, potser el problema que tenim, no totes les famílies, és el tema de l'idioma, que, clar, et van dient que sí però, no t'estàn entenent. I per això de vegades és més direccional que.</p> <p>E: Val, i llavors, amb aquestes famílies que no us entenen, o que no parlen català o castellà, com ho feu?</p>	COM-NCP
<p>T2: Amb el fill. El fill fa la traducció, o ve una amiga, el que passa que, en aquest cas amb el tema de COVID s'ha...</p> <p>E: s'ha parat.</p>	COM-NCP COV-COM
<p>T2: Però sí, sempre venia una amiga, o el... però aquí nenes, que estem a cycle superior, doncs era més fàcil, i el nen feia la traducció. El que passa que si haves de parlar d'alguna cosa més susceptible, doncs venia l'amiga.</p>	COM-NCP
<p>T1: Però, per exemple la majoria aquest any, no és que tinguin, no és que vinguin dient que no entenen el català o el castellà, sinó que sí que prefereixen que parli castellà, però ells.. el que jo crec que també ve de la (incomprensible), és que et van dient que sí... sí sí.. i tu els hi vas explicant tot, i tal, i els hi vas donent consell, i els hi vas explicant coses del seu fill, i et van dient que sí, i marxen i tens la sensació que hi ha una part important que no l'han rebut. i et van dient que sí, ells no... no és allò, no entiendo, o que els hi expliquin... no. que et van dient que sí que sí, i veus que no, que no. tens aquella sensació amb la mirada, amb la cara que se'ls hi queda una mica, com que no t'entenen del tot, saps?</p>	COM COM-MOT
<p>E: Vale, en relació amb això. Coneixeu què són les "notes d'interrelació"? és del departament d'ensenyament, està a l'xtec, crec. Ho coneixeu?</p>	
<p>T1: Esque no sé...</p>	
<p>T2: Com ho has dit?</p>	
<p>E: Notes d'interrelació. Són com uns documents que estan en setze idiomes, hi ha per exemple per proposar de fer una entrevista, o per si..</p>	
<p>T1: Coses més estàndard, més típiques no? que tu puguis contactar amb les famílies</p>	
<p>E: Sí, les típiques circulars que es passen, doncs en diferents idiomes perquè si hi ha una família que no sap català o castellà, ho pot buscar.</p>	
<p>T2: Tenim, tenim la xxxx, que sap àrab, i hi ha hagut algun cop que la traducció ens l'ha fet ella.</p>	COM-NCP
<p>E: Ah, doncs l'àrab també hi és, per exemple, i està tot fet.</p>	
<p>T1: No, no, jo no ho coneixia això que...</p>	
<p>T2: I també tenim les mames de l'AMPA que també són molt trempades algunes i... vull dir que t'ho poden fer.</p>	COM-NCP

<p>E: Vale, vale. Bueno si</p>	REL-CON-ASS
<p>T1: Com es diuen, notes d'interrelació?</p>	
<p>E: Sí, notes d'interrelació del departament.</p>	
<p>T1: doncs gràcies, per la info</p>	
<p>E: de res. Vale llavors, per tancar ja la part de la comunicació, no sé si ja ho heu dit, però... normalment la comunicació majoritàriament és de la família a l'escola, o de l'escola a la família, o bidireccional?</p>	
<p>T1: Home prioritàriament és de l'escola a la família. Sí que s'està lluitant, aquest any ho hem deixat una mica en standby, que sigui el més bidireccional possible i que l'escola, o sigui que la família s'impliqui al màxim amb activitats a dins de l'aula, de l'escola. Però, aquest any per exemple s'ha (incomprensible).</p>	COM-DIR COV-PAR
<p>T2: És la feina que feia ella com a LIC.</p>	
<p>T1: Sí, és era de les tasques que... sí, més que feia, potser estava més pendent, ho organitzava... ho fa més la TIS o.. ara tenim l'educadora social que també...</p>	COV-PAR
<p>T2: Sí, i també de fer ajudes... vam fer aquell curs com de noves tecnologies, que també es van agafar, vam triar els pares que creiem que eren més... que sabem que ho aprofitarien, però clar, havien de saber una mica de català i clar, mancava a totes aquelles famílies que sabies que...</p>	
<p>E: Sí, això m'ho va comentar l'Esther, que clar, que potser primer faltava aprendre l'idioma i després fer el digital, no?</p>	REL-FRM
<p>T2: Sí, ja s'intenta fer això eh, agafar les famílies perquè participin, o l'AMPA...</p>	
<p>T1: I activitats perquè aprenguin català, també es fan.</p>	
<p>E: Ara també s'estan fent?</p>	
<p>T1: No, ara no. Però l'any passat sí, i fa dos anys. Vull dir que ja és habitual. Tenim també alguna entitat de l'ajuntament que col·labora amb nosaltres, vale? I tenen unes hores per estar aquí a l'escola i els hi proposem tipus d'activitats d'aquesta mena, vale? D'intentar que els pares aprenguin català, que entenguin com funciona un ordinador per poder enviar un correu... per coses així, més necessàries per poder millorar la comunicació amb nosaltres.</p>	REL-FRM
<p>E: Vale, la segona part de l'entrevista seria això, la participació.. llavors, quina d'aquestes formes de participació creieu que desenvolupen la majoria de les famílies. Hi hauria les famílies de participació nul·la, que ni es comuniquen ni participen en el centre, les informades, que només es comuniquen per intercanviar informació, les presents, que es comuniquen per intercanviar informació i també assisteixen en activitats que organitza el centre, les col·laboradores, que participen activament a l'AMPA, o en alguna comissió, i les representants, que tenen un càrrec a l'AMPA.</p>	

<p>T1: Bueno, a veure, en general... per què clar, per exemple representants, doncs, si que tenim dues mames, tres. Ara seran dos perquè marxa una... vale?</p>	
<p>T2: La de l'AMPA.</p>	
<p>T1: Molt implicades en l'AMPA. I de fet han tirat endavant l'AMPA des de l'any passat que... l'han legalitzat. Perquè teniem una AMPA, però encara no teniem una AMPA legal. Per exemple, no? Però la majoria, jo crec que són més del primer, de la primera fase. Esperen, esperen notícies, notificacions, però elles... aquestes famílies no són de venir a l'escola a... preguntar, no.</p>	<p>PAR-FOR</p> <p>PAR-FOR</p>
<p>T2: Som nosaltres sempre els que hem de...</p>	
<p>T1: Sí.</p>	
<p>T2: Poques famílies, comptades.</p>	
<p>T1: Clar, per això dic, potser sí que n'hi ha algunes de cada tipus, però si hem de generalitzar, ens en anem més al primer tipus (riu).</p>	
<p>E: Vale, i informades potser perquè sou vosaltres les que...</p>	<p>PAR-FOR</p>
<p>T1: Sí, sí, sí.</p>	
<p>T2: La informació la reben però potser ells, per sí sols no vindren.</p>	
<p>T1: Molt, molt poc filtre però amb això.</p>	
<p>T2: Sí. Sempre n'hi ha alguna que sí que evidentment son els que es preocupen, que els hi interessa que els hi expliquis les notes, com és que allà falla, però.. son comptades, de cada classe que en debem tenir? Tres?</p>	<p>PAR-IND</p>
<p>T1: Sí, molt poques. Molt poques.</p>	<p>PAR-IND</p>
<p>E: Vale, bueno, presents i col·laborades quasi que no, no? Pel que dieu...</p>	
<p>T1: No, bueno, de cares a quan, perquè clar, també organitzen, alguna festa, per la castanyada, o per nadal ajuden amb el patge, saps? sí que hi ha algunes famílies que venen a ajudar, però molt poques eh, vull dir, esque, una mà. omplim una mà eh.</p>	
<p>T2: La festa de l'aigua, de l'espuma, va ser la primera així que anaven organitzant, i deu ni dó quantes mames teniem! Va ser abans de la pandèmia i bueno, que van riure, que ens mullaven elles, vull dir, vam viure una mica de caliu ja.</p>	<p>PAR-FOR</p>
<p>T1: Va ser l'inici una mica de la relació amb les mames, però es va aturar per culpa del COVID.</p>	<p>PAR-ASS</p>
<p>T2: Sí</p>	
<p>T1: Però bueno s'iniciarà novament quan s'acabi tot això.</p>	<p>REL-DEF COV-REL</p>

<p>T2: I les mames que hi han, lu que diu la xxxx (TT1), super series, que tenen ganes, que estan preocupades, que parlen amb nosaltres.</p>	
<p>T1: bueno, són mames també que han nascut aquí, que ja parlen el català perfectament, que estan molt integrades,</p>	REL-DEF
<p>E: Vale</p>	
<p>T2: I està bé perquè et traslladen els neguits, i podriem fer això, i bueno, que tenen inquietuds i està molt bé.</p>	REL-CON-ASS
<p>E: Està bé.</p>	
<p>T2: Bueno, molaria que en tinguessin més, però...</p>	
<p>(irrellevant: trucada de telèfon a una de les entrevistes)</p>	
<p>E: Vale, llavors, pel que fa a la participació de les famílies, a nivell d'aula, fan alguna cosa? És a dir, participen en les activitats que també fan els nens, entren a l'aula...</p>	
<p>T1: A cicle superior no</p>	PAR-IND
<p>E: Vale</p>	
<p>T1: Aula... a veure, la reunió de pares, per exemple, abans del COVID, la última que vam fer que ens va agradar molt i que vam decidir que estaria molt bé doncs fer-la cada any, sí que entraven a les aules i els nens eren els qui feien l'entrevista, la reunió de pares</p>	
<p>T2: Sí, la presentació</p>	PAR-IND
<p>T1: Anaven posant les diapositives i els nens els hi anaven explicant als seus pares i els pares asseguts allà com si fossin els alumnes. Aquest tipus d'activitats, o.. si haguéssim fet doncs per exemple expressions orals i tal, convidar als pares.. hi havia idees de fer cosetes així més, fins i tot des de la part LIC, recordo que també havíem parlat, perquè les poques mares interessades en el tema de l'AMPA i tal, ja ho havien dit, ens agradaria més entrar, saps?</p>	PAR-IND
<p>E: Entrar a l'aula i veure com...</p>	
<p>T1: I me'n recordo que vaig transmetre-ho a un claustre de cares a aquest any, vale? de implicar més i fer activitats més que entressin, fer l'exposició que vinguessin a veure-la, saps? però això està aturat, això està aturat a causa del COVID. Però la idea és aquesta, engegar una mica activitats d'aquest tipus quan tot això s'acabi. És que precisament ja et dic, precisament es van formar, legalment com a ampa l'any passat.</p>	
<p>E: Sí sí sí, fa poquet.</p>	
<p>T1: Va ser al setembre i el covid ja va començar finalitzar el trimestre.</p>	
<p>E: Al febrer.</p>	

T1: Feber, març

E: Vale, llavors, bueno, doncs, si es fes aquestes idees i així, amb qui ho farien? és a dir, ho farien a dins de l'aula amb les tutores? cada mare amb el seu grup?

T2: Bueno, depèn, parlar a veure què volen fer, no? i també els mestres.

T1: Home els tutors agafaran una mica la idea, com a molt, a nivell de cinquè potser, de fer una activitat tots els cinquens amb els pares, però, la idea potser, a no ser que es, no, si han d'entrar a l'aula jo crec que és més l'aula en què està el seu fill.

E: Vale, si si.

T2: O no, o no, per exemple jo què sé, imaginat que (pensa) és una mare i ve a ensenyar, clar abans que es podia fer menjar i aquestes coses, això s'ha matat molt eh, però, abans feiem com aquell tastet, i venien, i ajudaven i, aquella (incompensible) anava molt bé, jo ho havia vist amb altres escoles eh, i anava a diferents cursos. O no sé, o exposicions, o portar coses de casa.

T1: Tot són idees, ja ho veus.

E: ja, ja

T1: No et podem explicar res casi.

E: Vale

T2: Pero sí que és veritat que, ho van engegar per (pensa), això estava molt parat i, ens va pillar...

E: Vale, perquè, abans del COVID no es va portar tampoc a la pràctica? És a dir, hi havia les idees, pero no...

T1: Bueno, depèn, esque clar, jo ara estic parlant, recordo que estem parlant de cicle superior, pero sí que per exemple, a altres cicles sí que ho estan fent i ho porten fent de fa temps.

E: Vale, i ara ho estan fent ara mateix?

T1: Sí, bueno, ara mateix no pel tema del COVID, jo crec que ara a infantil per exemple hi ha moltes coses en què els pares poden entrar, i han fet col·laborar molt als pares i tal, i ara, de fa molt de temps, la inquietud aquesta dels pares de voler entrar a les aules era més amb els grans que no ho feien tant, però sembla que amb infantil hi ha més, caliu, i després quan es fan més grans ja, ja comencen (riu) separació, saps? i per això nosaltres havíem comentat de poder realitzar algunes activitats en què poguessin entrar els pares també i poguessin formar part de, de la vida de l'escola, no?

E: Vale, perquè ara és impossible, no? vull dir si ara proposessiu, no us deixarien?

PAR-IND

COV-PAR

PAR-IND

<p>T1: No, aquest any no, no crec.</p> <p>E: Vale, doncs em salto tot això, perquè seria en quins moments, si seria horari lectiu o no, suposo que sí.</p> <p>T1 i T2: Sí, sí, sí</p> <p>E: Amb quins materials i metodologies, suposo que, ho decidirieu vosaltres, quina activitat fer?</p> <p>T2: Bueno, amb la família, no? o (pensa), amb els que, amb els pares que vinguessin, o (pensa) quin objectiu volem aconseguir depèn de...</p> <p>T1: depèn de l'activitat que es fes.</p> <p>T2: Vale, (pensa), vale, doncs la tercera part ja seria més la relació entre les famílies, individuals, no com a totes les famílies, i l'escola, com definirieu que son, aquestes relacions? és a dir, distans, properes...</p> <p>T1: Home, a vera, depèn moltíssim de la família. Vale? hi ha pares que, que són més distants i d'altres que busquen més la relació, esque ara recordo un pare que, esque sempre em busca amb la mirada per saludar-me per exemple, que és el que ha vingut avui, vale? precisament que tu has dit, molt amable, no se què.</p>	COV-PAR
<p>T2: Sí, sí, molt bé</p> <p>T1: Hi han pares, que volen molt el contacte i busquen, pues, una mena d'amistat, no? o de bon rotllo amb el mestres i d'altres que són més freds que, que no et vindran ni a saludar. Esque és una mica, això sí que és molt individual i molt depen de la família.</p>	REL-DEF
<p>E: Vale, i, en general però, o sigui la majoria de famílies...</p> <p>T1: La majoria són properes</p> <p>T2: Sí.</p>	
<p>T1: Sí, els hi agrada a més a més, que els hi vagis a dir algo...</p> <p>T2: I saben que cuidem els nens...</p>	REL-CON-IND
<p>T1: i si no s'acosten són més, o per prudents, o perquè ja són famílies que no venen a l'escola i que els nens marxen sols. Pero les famílies que venen aquí, si no s'acosten són més per prudents crec jo. Si tu t'acostes a parlar, jo crec que són de caliu, i són...</p>	REL-DEF
<p>T2: Em penso que són super agraïts, en general. Són agraïts, et diuen gràcies, que ells veuen que realment ens preocupem pels seus fills.</p>	COM
<p>E: Vale</p> <p>T1: Per això dic, que quan no diuen, jo crec que és més per prudents.</p>	REL-CON-IND

<p>T2: Sí</p>	
<p>T1: Saps? Si ho diu la senyoreta, o si, i en el moment que t'acostes jo crec que ho agraeixen, que vagis a parlar amb ells.</p>	
<p>E: Poden, a final de les classes poden entrar fins l'aula, o estan en aquí?</p>	REL-DEF
<p>T1: No, estan (pensa) cicle superior. Ens esperen. Esque molt poc pares venen a buscar els nens de cicle superior. La majoria marxen sols. És un tant per cent molt petit, però els que venen s'estan esperant a fora i els nens surten sols. si no tenen autorització per sortir sols, pues, quan veus el pare o veus el germà, o qui els ve a buscar et saluden i ja el deixes sortir i ja està. Però que no hi ha contacte directe, a no ser que tu el busquis, que cridis al pare, a la mare o qui sigui per dir-li algo.</p>	REL-DEF
<p>T2: Però és per tema COVID això eh.</p>	
<p>E: Perquè sinó? Si no fos pel COVID?</p>	
<p>T2: (pensa) Abans si que entraven al cole. Els pares, no hi havia problema perquè entressin.</p>	
<p>T1: (pensa) Venien a fer fila aquí els nens però ells es quedaven a fora (inaudible).</p>	
<p>T2: Sí perquè sinó seria...</p>	REL-DEF
<p>T1: Esque clar, com que tenim cicle superior, com que són tant autònoms i tal, pues.</p>	
<p>T2: Sí, normalment sí que se solia, si que sempre s'han esperat fora. Al tenir els grans, esque és diferent.</p>	
<p>T1: esque és això</p>	
<p>E: Vale</p>	
<p>T1: però que, que si volen parlar-nos, no ho tenen malament, perquè ens veuen de seguida i ens fan una senyal i nosaltres sortim fora, o els fem entrar. Perquè ara, per exemple, no poden entrar pel tema COVID no? però, o els fem entrar en un moment, en un altre moment, l'any passat, o sortiem nosaltres a fora i parlaven tranquilament.</p>	REL-DEF
<p>E: Vale, i, (pensa), bueno, quina concepció teniu de les famílies del Mas Masó, és a dir, com les definiríeu en general?</p>	
<p>T1: quina concepció?</p>	
<p>E: quina concepció, és a dir, com...</p>	COM-CAN COV-COM
<p>T1: Sí, sí, quin concepte tenim. es que de fet és una mica el que acabem de dir. Ja ho veiem que són, que són properes, que són molt agràides, molt educades, el tant percent més alt. evidentment hi ha casos, com a tot arreu,</p>	

<p>que puguis dir que hi ha un tant per cent que, o són més distants o més desagraïts. que veus que sembla que, com si fèssim les coses, saps? o estan esperant que facis algo malament per venir a dir. sempre hi ha alguna família d'aquestes, però jo crec que en general, no?</p> <p>T2: Sí, la gran majoria...</p> <p>T1: Són molt agraïts.</p>	
<p>T2: Són molt agraïts, alguns treballen moltes hores i, alomillor, amb aquestes famílies no pots tenir aquest contacte que t'agradaria. Algunes no tenen estudis, la gran majoria, però bueno.</p> <p>E: això afecta també, després, al nen, també.</p> <p>T2: Sí, sí, a nivell d'habits.</p>	REL-CON-IND
<p>T1: però el concepte que tenim nosaltres, en general és molt positiu, són gent maca, i gent molt oberta que els hi diguis lo que sigui que...</p> <p>T2: Sí, i que ells vegin sobretot que estàs pel nen, no? que vegin que ens preocupen i que, que no estas en contra de la família sinò que és per ajudar. i clar, jo i la xxxx, tu és el quart any, no? clar quan ja veuen un mestre que porta anys, ja hi solen confiar més, entre els pares també es diuen, llavors això ens ha passat també. ai ai ai, i tu estas con mi hija, tal, no se qué, i ells et venen a parlar, no? i, que t'agafen com una certa confiança, no? perquè ja et tenen vist. i (pensa), però sí, en general...</p>	REL-CON-IND
<p>T1: La concepció és positiva, que és la pregunta que... en general és molt positiva.</p>	REL-CON-IND
<p>T2: Que podria millorar? Sí. Sempre pot millorar, nosaltres també, vull dir..</p> <p>E: De fet, la següent pregunta és si proposarieu algun canvi o millora en la comunicació o la participació de les famílies a l'escola? a nivell d'aula?</p>	REL-DEF
<p>T1: i tant, bueno ja està, hi ha un projecte per davant per fer, que és el que et deia abans.</p> <p>E: vale, aquelles idees que tenieu?</p>	
<p>T1: Quan s'acabi això, sí. Sí sí, vull dir, que elles organitzar coses, elles entrar a l'escola... quan dic elles vull dir l'ampa eh. però la idea també era que s'amplies l'ampa, que hi hagués més famílies que participessin perquè hi ha molt poques, i començar a divulgar una mica la (pensa), la informació perquè comencessin a venir.</p>	REL-DEF
<p>T2: decoren el hall, també.</p>	PAR-IND
<p>T1: hi ha un projecte, hi ha molts projectes i moments en què intervenen i, i està en vies de millorar.</p>	
<p>E: vale, està, bueno, està bé que estigui en ment. I si voleu afegir algun comentari, algun tema que estigui relacionat que no s'hagi dit?</p>	COV-PAR PAR-ASS

<p>T2: Sobre les famílies?</p> <p>E: Sí.</p> <p>T2: M'he quedat sense paraules.</p> <p>(irrellevant: inici de la segona part de l'entrevista: eina de sensibilització)</p> <p>T1: A mi és que em costa molt posar molt.</p> <p>T2: A mi també.</p> <p>E: Doncs no ho posis (riu).</p> <p>T2: Per això poso bastant.</p> <p>T1: Sí</p> <p>T1 i T2: Per què molt</p> <p>T1: Sempre es pot molt. Sempre es pot més, no? I, saps?</p> <p>(irrellevant: responen el qüestionari i tenen diàleg irrellevant)</p> <p>T2: "no saben ni què és la carta de compromís".</p> <p>(irrellevant: responen el qüestionari en silenci)</p> <p>T1: No fem (pensa) potser gaire o res perquè els membres, les famílies de la mateixa classe, facin activitats conjuntes, es coneguin, com a grup classe, els pares, no? i és una cosa interessant i per això le posat la primera.</p> <p>T2: Jo he posat la primera (pensa), que el centre promogui la participació de l'AMPA en els processos d'acollida de les famílies.</p> <p>T1: (pensa), s'havia fet alguna cosa d'això i estava previst fer-la.</p> <p>T2: Que em sembla molt bé això també, però, a mi m'és igual eh.</p> <p>T1: L'AMPA diguessim, quan arriben famílies noves o, per tal de promoure's, que es trobessin amb aquestes famílies, expliquessin què eren, per què estaven allà, quines activitats feien, que col·laboressin, tot això està previst. Per això he posat un 3 i he dit que, després del COVID tornarem a enxufar-nos en això.</p> <p>T2: Pero jo abans he posat el 9, el centre proposa juntament amb l'AMPA accions que milloren la participació, perquè he considerat que primer s'ha de motivar, després es pot engegar per aquí i després arribar a fer les relacions.</p> <p>T1: Clar, tot el que tu has posat menys és perquè jo ho tenia en ment, el que tenia previst començar a fer i no s'ha fet aquest any pel que ha passat. saps? per això aquests tres els tinc amb un 3 però els hi he dit eh, estem en època covid</p>	<p>REL-CCE</p> <p>PAR-IND</p> <p>REL-ACO COV-REL</p>
---	--

T2: i no s'ha fet encara.

T1: exacte

T1: i l'últim, jo tenia el 5, que és posem a l'avast, es que veig que tu no l'has posat el 5

T2: No

T1: posem a l'avast de les famílies orientacions que afavoreixin l'acompanyament escolar a casa?

PAR-IND

T2: Sí, jo ho faig, com a tutora sí. Jo oriento a les famílies. Que després no ho facin, però jo faig la orientació. I què haurien de fer per acompanyar i, per millorar, jo sí que ho faig.

COV-PAR

T1: o sigui, en el sentit de ha llegir a casa, ha de...

T2: clar, sí sí, jo oriento, el que crec que estaria bé perquè el seu fill, igual que els habits, el fet de tenir taula d'estudi...

T1: jo esque ho he enfocat des d'un altre punt, jo l'he enfocat des del punt com des del nivell d'escola, no sé per què, saps?

T2: però clar, com a professorat compto com a aula, no? que és el que...

T1: Sí.

T2: Que no passa res eh...

T1: Al veure-ho així de posem a l'avast de les famílies, me n'he anat més al, com si fos una cosa estipulada, saps? i he pensat, no, no això potser no ho fem del tot bé.

REL-ATC

T2: Jo he pensat directament

T1: I tu has pensat directament en la part aquesta de, de la feina individualment amb acada família

T2: Sí, quan jo estic a la reunió què, què transmeto no?

T1: ja, si si sí

T2: li explico, si aquí va bé, com és que a casa, per això, fas allò, no? què fa a casa? on fa la feina? i clar si diuen, ah, al menjador i amb els germans per allà, pues evidentment això no li va bé. es distreu, dius va, què necessitem? té, l'habitació, la comparteix? sí, normalment. té alguna taula perquè ell pugui estar en aquell moment? o a moltes famílies els hi he dit, hi ha la opció d'anar a la biblioteca? que, si que és veritat que moltes famílies no els hi deixen anar a la biblioteca.

E: no els hi DEIXEN?

T2: No, perquè no volen anar-hi soles, i sempre els hi dic, però va, i a vegades si va amb la, amb en fulanito, en menganito, doncs, que vegin doncs.

T1: Després van i la lien (riu).

T2: Si, ho parlavem amb, les nenes si que van bé.

T2: i també li dius a la família, va que està bé, que allà tenen el material. es poden ajudar entre els companys, intenten una mica com

E: Encaminar, una mica.

T2: Sí, i jo ho he entès per aquí una mica.

(irrellevant)

T2: És el que diem, tenim poques mames, però les mames que tenim són molt maques.

I si que és veritat que havíem tingut mames molt guais però clar, marxen els fills, i, saps que acabaran marxant, i bueno.

REL-CON-
ASS

ANÀLISI DE LA TRANSCRIPCIÓ DE L'ENTREVISTA A LES FAMILIARS

<p><u>Llegenda:</u></p> <p>E: entrevistadora (Júlia)</p> <p>F1: mare d'alumnes (P5 i 4t) —> familiar representant de l'AMPA</p> <p>F2: mare d'alumne (P5) —> familiar informada</p> <p>F3: mare d'alumnes (P3 i 6è?) —> familiar col·laboradora de l'AMPA</p>	CODIS
<p>(irrellevant: explicació de les parts de l'entrevista i comentari sobre el COVID)</p> <p>E: Si quereis podemos ir por orden, así todas podeis hablar. Antes de nada, sois de l'AMPA?</p> <p>F1: Sí.</p> <p>E: Representantes del AMPA?</p> <p>F1: Sí</p> <p>E: Tú sí? (mirant a F1)</p> <p>F1: Sí, yo y ella sí (mirant a F3). Y ella... (mirant a F2)</p> <p>F2: Yo no (F1 i F2 riuen).</p> <p>F3: Lo que pasa que yo, claro, lo que las preguntas seran sobre lo que tu has dicho, entonces eso la xxx(F1) más bien las puede contestar porque yo nunca he hecho este primer año, entonces no he hecho nada yo.</p> <p>E: Vale, bueno puedes decir también tu punto de vista.</p> <p>F3: Eso sí, pero te digo nunca he hecho actividad con los niños y ellos por ejemplo si, fiestas de navidad, de todo, no? de chocolate, no?</p> <p>E: Vale</p> <p>F3: por ejemplo no...</p> <p>F1: Pero tu también, me imagino que has participado con tus hijas en PF3, P4 y P5.</p> <p>F3: Eso? AH VALE.</p> <p>F1: Eso también.</p> <p>F3: Como madres es.</p> <p>E: Sí, sí.</p> <p>F1: Claro, claro</p>	<p style="text-align: center;">PAR-ASS</p> <p style="text-align: center;">PAR-ASS</p> <p style="text-align: center;">PAR-IND</p>

E: Esto es como madres, como familia.

F3: Vale.

E: Si después quereis añadir alguna cosa como madre del AMPA, también, vale?

F3: Vale, vale.

E: Entonces, sois de l'AMPA (mirant a F1 i F3), y tu no (mirant a F2). Vale, perfecto. Entonces, sobre la comunicación, es decir, cuando hablais con la escuela, como es esta comunicación? A través de qué hablais?

F1: A ver, es que claro como tu has dicho **despues del COVID ha cambiado radicalmente lo que es la comunicación, vale?** Antes era venir un momento, hablar con la secretaria que es la xxxx y le podias decir cualquier duda, pregunta, bueno, lo que sea y luego ella ya lo transmitia a la dirección o al tutor, etcetera, etcetera. Antes se hacía así, però ahora no. Ahora tenemos la aplicación, vale? Que es "la ap de l'escola Mas Masó" i, entonces, a partir de ahí ya nos comunicamos si es con la xxxx que es la directora, pues, como un whatsapp, haciendo un chat, vale? A través de la aplicación. Es, ahora, es así como nos comunicamos.

E: Vale. Por tanto es oral, es comunicacion hablada.

F1: No, hablada no, todo escrito.

E: Ah vale, escrito, perdona sí. Entonces por ejemplo por telefono o así también podeis llamar?

F1: Bueno, yo como que no sé, yo soy también de telefono, no? **Que dices voy a mandar un mensaje y ya cuando pueda ya me contesta, no soy de cojer el telefono y llamar. a no ser que sea algo muy urgente. Cuando es algo muy urgente sí, cojo y, xxxx (nom de la secretaria del centre) tengo esto, vale, ella me contesta, perfecto, super bien, incluso si esta aquí la xxxx (nom de la directora) o la xxxx, o lo que sea pues también se ponen. No hay problema. La situación de comunicarnos con (piensa) el equipo directivo o con la secretaria o tutores, yo no he tenido ningún problema.**

F2: igual, no sé, para decir algo, no sé.

E: **hablas mucho con las tutoras o con la directora?**

F2: **Con la tutora sí, bueno, con la directora, la conozco, he tratado con ella, però no, por ejemplo como es ella (mirant a F1), que tiene mas (incomprensible), però con la maestra si que hablamos cada mañana, cada tarde, como va la cosa, que ha hecho mi hijo, que no ha hecho, y tienen una maestra muy buena, muy contenta eh.**

E: Vale, esta bien. Entonces, también utilizas la app?

F2: Sí, sí, también, **si por ejemplo mi hijo se pone malito,** le escribo, hola xxxx mañana no va a venir al cole.

COV-COM
COM-CAN

COM-CAN

COM-CAN

COM-CAN

REL-CON-
IND
REL-DEF

COM-MOT

<p>E: Vale, esta bien.</p>	
<p>F1: Y, perdona, aquí, que es bueno, esta parte de aquí que són</p>	
<p>F3: Infantil</p>	
<p>F1: Sí, PF3, P4 y P5, podemos ver a las tutoras, tanto cuando entran por las mañanas como cuando salen por las tardes, y cualquier cosa que también (pensa), se me ha olvidado.</p>	COM-CAN
<p>F3: (incomprensible)</p>	
<p>F1: Sí, le, xxxx, porque es la profesora de mi niña, xxxx xxxx que, hoy no se queda al comedor, o, entiendes?</p>	COM-MOT
<p>E: Sí, en las entradas y salidas podeis hablar con</p>	
<p>F1: Sí, podemos</p>	
<p>E: Un rato</p>	
<p>F1: Sí, podemos entrar, como madres. En cambio la parte de parte esta de aquí que son ya de primero a sexto, no.</p>	COM-CAN
<p>E: No se puede?</p>	
<p>F2: No (incomprensible)?</p>	
<p>F1: (riu) Claro, padres que, por ejemplo yo que tengo una niña de P5 y otra de cuarto de primaria, sé, mas o menos como funciona, pero ella por ejemplo que tiene solamente el niño de P5, aún no ha tenido experiencia.</p>	
<p>F2: Yo no tengo muchos años de aquí, ella esta aquí de pequeña.</p>	
<p>E: Bueno, el año que viene lo veras, entonces.</p>	
<p>F1: Entonces los niños que entran, que son ya de primaria, de primero hasta sexto, no podemos ver a las tutoras. Entonces sí que tenemos que cojer la aplicación y contactar con....</p>	COM-CAN
<p>F3: Como que no se pueden ver? Sí.</p>	
<p>F1: Bueno yo nunca la veo.</p>	
<p>F3: Yo sí, yo, bueno ya has acabado tu?</p>	
<p>F1: Sí, sí.</p>	
<p>F3: Bueno yo referente a la pregunta pues, (pensa) bueno tengo una en infantil y otra en primaria y bueno, lo de infantil como dice la xxxx (F1) que cualquier cosilla ya te lo dicen en el momento o tu lo mismo. Y aquí pues, la verdad qe si, con las tutoras que he tenido con mi hija, ahora tercero, pues siempre hemos tenido un vinculo muy cerrado, cualquier cosa pues me lo</p>	COM-CAN REL-DEF

van diciendo, como va mi hija, si va, si està, o sea que no me lo dejan hasta el final cuando ya me dan las notas, no, si nó me van diciendo, va bien, va trabaja bien, trabaja muy bien, o va flojita, o no, o tiene, o esta semana, o sea que, hacer, bueno cada dia no pero puede ser cada semana o así ya tenemos una charla de cinco minutos o así.

REL-DEF

COM-CAN

E: vale, o sea que tu vas al aula.

F3: No, al aula no, allà a fuera.

E: fuera del aula?

F3: No.

E: en el pasillo.

F3: En el patio, sí, en la entrada.

COM-CAN

E: ah, en la entrada de la escuela.

F3: Sí, la señorita te lo trae, bueno yo la mia cuando lo traen esta ahí, porque no sale sola.

E: Vale, o sea en la entrada de la escuela, cuando salen.

F3: Eso, y si tienen algun problema, o sea de estudiar, o de compañerismo o así, lo solucionamos ahí en el momento. Y ya esta, lo otro no. Si cómo siempre, lo que es aquí, o sea que no he tenido tampoco (pensa) cosas urgentes o así para, o sea (incomprensible) como el año F20F19 es el coronavirus, o sea que de momento todo, no noto la diferencia yo.

COM-MOT
COV-COM

E: Vale, perfecto. Vale, la siguiente pregunta es sobre QUÉ hablais. Por ejemplo, solo es cambiar informacion, o són mas preguntas que vosotras teneis, o ellas os preguntan, o, os quejais de alguna cosa, de que hablais normalmente?

F1: Entre nosotras con los profesores no?

E: Sí

F1: Normalmente pues hablamos (pensa), claro esque, con los pequeños, cuando más gracia hacen, (riu), vale? siempre, no sé, nos explica por ejemplo la señorita que hoy he trabajado bien, que es lo que han hecho, si por ejemplo no han comido en el comedor nos dicen, mira, que ni en el desayuno ni en la comida han comido, cositas así que, de un niño, entiendes o no? No sé, por ejemplo si hay alguna excusión nos comentan que van a hacer. Mas que nada es informacion. Y preguntar nosotros, yo por ejemplo quejas nunca he tenido.

COM-MOT

F3: Sí la verdad aquí.

F1: Sí

F3: Estamos contentas no? con los niños.

F1: Sí, yo quejas sinceramente no he tenido. Con la pequeña, es muy (riu), es muy introvertida, es muy, quiero decir que (pensa) es muy activa y eso, y de momento no he tengo ningun problema. ya ves tu, P5. Y con la grade, pues, claro **mientras mas van creciendo mas preocupación te entra**, eso sí. y yo le pregunto a la xxxx, que es la tutora de mi hija grande, le pregunto pues como va, por ejemplo **ahora estan con las divisiones, hace nada le envié un mensaje a la señorita diciendole porque en casa no saben, en el residuo pues bajar el número, no? de la división. y le he dicho por favor que se lo explique un poquito, mejor, bueno mejor, un poco mejor no, sinó, más.**

E: Que, sí, que lo aprenda bien.

F1: Sí, porque yo en casa no sé por qué, yo en casa se lo explico, y nada. Se ve que no, no soy muy buena explicando (riu).

F3: bueno, es que hay que insisitir más y otra vez, porque al principio no se enteran, es que yo la veía cuando le explico hacer, me die, es que se queda en blanco, y poco a poco y luego va en el cole, luego (incomprensible), y luego ya dice HAY, YA LO ENTIENDO.

F1: Sí, las señoritas parece que tengan magia, no? (riuen totes)

F2: Sí, ya esta, ya esta. Bueno, es normal.

F1: Sí. Y, nada es eso, claro, es que **mientras van creciendo mas preocupacion te entra, y quieres saber más.** Y no se, por ejemplo también es depende de lo que te explican luego mis niñas, cuando salen del cole, es que esto también, no? hemos hecho esto, me he enfadado con esto, sabes? Y luego ya pues, hay cosas que das mas importancia, pero hay cosas que no porque son pasajeras.

E: Vale.

F3: (incomprensible)

F1: Exacto, sí sí. Y ya esta, ya te digo la diferencia, que (pensa) una, no me preocupo tanto, es de momento és super todo divertido (riu), y la otra me preocupo mas porque ya esta llegando a la, sabes? al final, y claro, quiero que al salir de aquí pues, que lo tenga (pensa) claro (riu).

E: Que esté preparada,

F1: Sí. sí, sí (riu)

F2: Bueno, yo, igual, yo estoy muy curiosa mira, por ejemplo, en rumania estudié de maestra de infantil, y a veces pregunto, xxxx **como va esto?** para, soy muy curiosa, sabes? y con mi hijo, por que, tiene problemas con las letras, por ejemplo de sumar y todo me dice siempre, molt bé, molt bé xxxx. pero de las letras, le cuesta. porque en casa habla rumano, aquí catalan, con los niños castellano. y lo mezcla. y ha dicho xxxx (la tutora) **bueno, mira, tu me ayudas, yo te ayudo.** cada dia trae dos deberes, dos palabras o, lo que quieras, lo trae al cole, le ponemos en una mapa y a ver que sale. después

COM-MOT

REL-CON

COM-MOT

REL-DEF

de dos, tres semanas me ha dicho xxxx, ya, va bé. quedará cosa, y estoy siempre pendiente, como es el único.

E: Claro

F2: Y, vamos xxxx tenemos que hacer deberes, bueno pero porque, por que xxxx me ha dicho que, que la mapa que, la carpeta que tenemos que tener no todos, el otros no lo han traído, solo no sé, la mitad y que no. bueno, pero lo vas a hacer sinó se va a enfadar, se va a enfadar xxx y es muy, sabes con, con la mestra es, hay que no se enfade, que no se moleste, que, pero sí que, es un bueno niño, pero a veces, tiene caracter mira, como su hija bueno,

E: Sí, si.

F2: Y, a veces me ha dicho xxxx, mira, xxxx (el fill) es un niño muy listo, pero, si es algo que no le interesa se conecta, si es algo, se desconecta, y xxxx (el fill), y pregunto, y, y dice, no, no, no esta quieto. siempre hace así, claro yo soy igual eh, por eso cuando me dice algo xxxx le digo, bueno, que le voy a decir porque soy igual (riu)

F3: algo habra salido, no? (riu)

F2: Sí, ya (riu)

F3: Bueno

E: Bueno, esta bien, pero, (pensa) **conectais con la profesora no?**

F2: Sí, mucho, yo mucho.

E: Hablais de...

F2: Cada dia, **cada mañana, cada tarde, siempre, siempre pregunto, si no pregunto yo, me dice ella, oye xxxx (nom del fill) hoy malament, o, molt bé, o,**

E: Vale, esta bien.

F3: Bueno, la verdad es eso, bueno, que ya no sé ya. **La verdad que yo estoy contenta con la señoritas, siempre te dan tiempo, siempre te ayudan, siempre te apoyan, y yo des de infantil con la grande que va ya a tercero hasta la pequeña pues, la verdad que siempre me han ayudado como madre, como, bueno, no sé como, como madre, como señorita, me han ayudado, o sea que, entra dos partes y la verdad que no tengo ninguna queja contra ellas.**

E: Muy bien. Vale, entonces la tercera pregunta es, esta comunicacion, quien la empieza? la familia le pregunta a la profesora, o es la profesora la que viene a explicaros?

F2: Depende.

E: Depende del momento?

REL-DEF

COM-CAN

REL-DEF

F2: Y depende de los, yo soy muy abierta y, por ejemplo xxxx igual, es una, claro, tiene experiencia, tiene unos cuantos años aquí, esto, y ella no te miente para decirte, ay, tu hijo es una pasada.

(interrupció: microfon escola)

F2: siempre dice, oye mama de xxxx, xxxx hoy, o, como le he dicho yo, estaba preocupada con las letras, no, no te preocupes, estas a tiempo. no te la debes tan, sabes? por delante, y yo pensava hacer con él esto, esto, y no, es facil. y claro yo si tengo alguna duda o algo que no me ha gustado yo pregunto, oye xxxx, ella siempre me contesta, me dice, oye si no te parece algo, dimelo, y no, no, no hay problema.

F1: No sé, esque depende de las circunstancias.

E: O sea, en general, es, depende del día no?

F1: Sí, mira, creo que hemos venido las madres mas abiertas. La verdad, entiendes? No me da ni verguenza, ni miedo, ni nada, simplemente algo que, tanto si te preocupa como si te gustaria saber como (pensa), algo que te enfada y eso, pues, lo dices, porque es una cosa normal.

F3: Sí, eso, que no somos, bueno, como dice la xxx (F1), que somos de las madres que estamos ahí, que vivimos para ellos, para los niños, o sea que yo, me gusta estar al día, de lo que hacen, de lo que dejan de hacer, POSITIVO O NEGATIVO, a mis niños ya cuando salen les pregunto, que habeis hecho, me cuentan, sabes?

F2: Pero no todo el mundo hace eso.

F3: Claro, hay gente que pasan, te dan el niño, lo dejan todo el dia aquí, y luego para casa, o al parque o al casal, y luego...

F2: Y mi hijo, PF3 y P4 tenia otra maestra, y ahora tiene la misma maestra con su hija (mira a F1), sabes? y, al principio, yo no (incomprensible) mucho con la xxxx, sabes? y, y tenia así como, sabes? (incomprensible) pero despues de pocas semanas ya.

E: ya te abres

F2: ya te abres, sí

F1: pero ademas que no es tan dificil hablar con ellas, es decir, que ellas no te lo ponen dificil, vale? ellas te escuchan y te dan una opinión, te, es como si te explicasen, que es lo que podrias hacer, que es lo que no, entiendes o no?

E: Sí.

F1: Por ejemplo hablo con las señoritas de mis hijas, son madres también. y a mi me gusta hablar con ellas porque ellas me dicen, a mira, la mia hace, o el mio, entiendes? es un intercambio de opiniones, de, mira lo que puedes hacer. no te lo hacen dificil, sino que estas como, como en casa.

REL-DEF

REL-CON-IND

COM-CAN
REL-DEF
COM-MOT

COM-MOT

REL-DEF

E: Vale, esta bien. Ya para acabar con la comunicación, con que idioma os comunicais con la escuela?

F1: En català. (riu)

E: En català?

F2: En castellano

E: En castellano?

F3: Yo entre catalan y castellano siempre porque catalan lo entiendo pero ya hace mucho que ya no la practico y entonces, hablar catalan

F2: Yo estoy estudiando

F3: Tengo que concentrarme, como era eso? sabes? entonces ya para ir al grano, en castellano.

E: En castellano, vale. Y es vuestro primer idioma? El català? (mirant a F1)

F1: No, aver, catalan sinceramente lo uso poco, vale? y, mi primer idioma es castellano (riu). Porque siempre hemos hablado el castellano y yo creo que siempre seguiremos y luego, arabe, hablamos, pero, pero...

F3: Ya cada vez quedamos cortas.

F1: Sí, lo llevamos flojo.

F3: muy triste pero es así (riu)

F1: Sí, sí, y catalan solamente cuando voy a algunas entidades

F3: algo formal.

F1: O alguna amiga, un amigo, o así

F3: al banco (riu)

F1: sí, no sé, però no tengo ningún problema en el banco.

E: y vosotras? (mirant a F2 i F3)

F2: Yo rumano.

E: rumano es el primero?

F2: Sí, y hay cosas que digo también en catalan, ahora estoy en (incomprensible) aprendiendo catalan

E: vas a clases fuera de la...?

F2: Sí, hago pero ahora online es así, sabes?

REL-CON

E: Bueno, claro. Vale

F2: Y, para poder aprender hay cosas, por ejemplo pregunto a ella unas cosas que siempre digo bien y esto, pero en casa hablamos rumano y cuando, al cole (incomprensible) habla catalan. entiendo, pero, para contestar, contesto pero, una mezcla ahí de

E: Claro, bueno, es normal

F2: Pero poco a poco

E: Sí, sí. Vale. Y el castellano es tu primer idioma? (mirant a F3)

F3: Bueno, mi primer idioma, a ver, tenemos el dialecto de arabe, que es la lengua materna, pero es esto, el castellano claro. en verdad, el 90% es castellano.

E: Vale, esta bien.

F3: Sí, con las niñas, en casa es lo que hablamos, porque entre yo y mi marido tambien tenemos dos dialectos diferentes. somos arabes los dos pero cada uno tiene su idioma, entonces todo castellano.

E: Vale, esta bien. Y, conoceis a alguna familia que no hablen ni catalan ni castellano? de aquí del centro?

F3: Supongo yo, habrá un montón. Pero, no sé.

F1: Sí, habrá.

F3: Y mas en infantil, hay madres ahí que no.

F1: Sí, yo personalmente no...

E: No conoces?

F1: A ver, conocer conocer no, pero de vista sí, que dices sí, ella no entiende, incluso me han pedido muchas veces si les puedo ayudar, sí. haber sí que hay.

E: Vale, y, sabeis como se consigue la comunicación con estas familias?

F3: Siempre, lo que yo he visto siempre, pues piden a alguna que ya saben un poquito pues, entre, hacen un grupo de tres, la interesada, la traductora y la señorita.

E: Vale, pero a lo mejor es una (pensa) traductora, traductora?

F3: Traductora de la misma, o sea, cada uno que, por ejemplo a mi también lo que dice la xxxx,

E: otra madre, a lo mejor?

COM-NCP

F3: sí, dice mira, me podrias preguntar, tal tal, pues bueno, cinco minutos te quedas con ella y ya, pero si que hay alguien, hay bastantes.

COM-NCP

E: Vale, perfecto. Vale, la segunda parte es sobre la participación en la escuela. Como participais. Entonces primero me gustaria preguntaros que tipo de familia considerais que sois. Hay cinco tipos, las que NO os comunicais ni participais en el centro, las que solo hablais para cambiar informacion, las que solo cambiais informacion y participais en algunas actividades, las que colaboran organizando actividades y las que representan a l'AMPA o el Consejo escolar.

PAR-ASS
PAR-INS

F1: Bueno, pues representan el AMPA y el Consejo escolar.

F3: Yo empecé este año, empecé este año que aún no hemos tenido nada, pero bueno, seria lo que diga la señorita xxxx (referint-se a F1).

PAR-ASS
COV-PAR

F1: sí, ella digamos, la

F3: ella es la que lleva encima

F1: la anterior, ella no participa en el consell escolar, seria la anterior.

E: Sí, la col·laboradora.

F1: Exacte.

E: Colaboras? estas ahí.

F3: Sí. Sí, sí.

E: Vale.

F2: Pues yo no sé, (riu), yo no estoy con la AMPA y

E: Vale, por ejemplo estarias en no te comunicas ni participas en nada, seria? Intercambias informacion? o intercambias informacion y participas en algunas actividades?

F2: Pues lo que nos permiten. Como el año pasado, que hacian actividades con los padres me han dicho quieres venir? digo claro, pero ahora este año...

F3: Sí, haciamos eso de macedonia.

F1 y F2: Sí, sí.

F3: la fruta, es verdad, lo que pasa que nos hemos olvidado de todo.

F1: No, este año...

F3: no sé yo, salidas que no tienes niños pequeños podias salir, otras salidas que hacian los niños, es verdad, sí.

PAR-IND

E: Vale, bueno esta seria la siguiente pregunta que, me gustaria saber de que manera participais, no? Por ejemplo, que haceis, seria como ir de acompañantes, en las salidas?

COV-PAR

F3: Sí, nunca he ido eh, porque yo era la que, la pequeña pues claro, ahora hace P4, el primer año pues, empezó el coronavirus, luego este año pues ya con el tema del coronavirus pues no, pero, claro, como siempre, siempre han pedido

F1: Con la grande sí, verdad?

F3: Siempre han pedido. Que? (preguntant a F1)

F1: Con la grande sí que has salido, no?

F3: he salido alguna vez? yo no me acuerdo.

F1: no te acuerdas.

REL-DEF

F3: porque, como tenia la pequeña, puede ser, en PF3, habré salido, pero como tenia la pequeña me decian que no, necesitaban una madre F100% centrada en los niños, porque claro, al tener una bebé pues, estarias distraída, sabes? Pero sí, si que te lo piden. Yo pienso que cuando pase esto volviera todo a la normalidad.

COV-PAR

E: Claro, despues del COVID.

PAR-IND

F3: Sí, y también nos invitaban en el aula pues a hacer alguna actividad. Yo me acuerdo alguna vez hemos preparado una macedonia con los niños.

F2: El año pasado, no?

F3: No, el año pasado no, antes del virus ese. (riu)

F2: Pues el año pasado pero al principio.

F3: Yo hablo de la otra.

F2: Yo creo que sí eh.

F1: A la tardor eh, que tomaban los frutos secos.

F3: Sí, sí.

F1: Siempre que nos ha pedido ayuda el centro siempre la hemos dado, vale?

REL-DEF

(interrupció: altaveu escola)

F1: A no ser que como dice ella que tengas algo pues que obligatoriamente no puedas acudir, como por ejemplo un bebé, no puedes. Entonces. O, o madres que trabajan eh (riu). Pero, yo por ejemplo, personalmente siempre que han pedido mi ayuda, siempre que he podido se la he dado, vale? y, como? pues hemos participado en el aula con los niños, en salidas también

PAR-IND
PAR-ASS
PAR-ASS

<p>los hemos acompañado, y luego como AMPA hacemos actividades o fiestas vale? o fiestas, en cada estacion del año, por ejemplo, hacemos la castañada, vale? luego hacemos la fiesta de navidad, en primavera si que no hacemos nada</p>	
<p>F3: No, al final de curso, no? lo del agua, de esto.</p>	
<p>F1: Sí, y luego al final de curso hacemos que es la fiesta de final de curso, vale? que seria, antes se hacia unos juegos, unas actividades con el agua, antes del COVID, el año anterior al covid hicimos la fiesta de la espuma, vale? cada año pues, lo, lo que decidiamos entre todos, vale? y, una vez vino el señor covid (rie), luego cambió todo radicalmente. este año por ejemplo no hemos podido hacer gran cosa. hemos celebrado eh, la castañada y la navidad.</p>	<p>REL-DEF COV-PAR</p>
<p>E: Sí? Y las familias han venido, a la escuela?</p>	<p>PAR-IND</p>
<p>F1: El problema ha sido este, que no han podido venir las familias, vale? porque, porque todo es nuevo, no se sabe el tipo de contagio, el motivo de los contagios, todo eso, pues, claro, no sabian exactamente como hacerlo. entonces este año, ha sido el único año que ha sido, por culpa del COVID de que las familias no han participado, vale?. Las del AMPA, sí que hemos participado, que eramos nosotras (riu).</p>	<p>COV-PAR PAR-ASS</p>
<p>E: Vosotras dos? (mirant a F1 i F3)</p>	
<p>F3: No, yo no estaba.</p>	
<p>F1: Hay otra chica que, digamos que la presidenta del AMPA, no ha venido hoy porque, bueno, no ha podido, pero ella y yo, vale? que somos las encargadas de, bueno de pedir las castañas, traerlas aquí, este año las han contado los profesores porque no podian venir las madres, pero normalmente vienen las madres eh, las madres vienen, ayudan. es decir, antes del covid sí que venian madres, aunque no sean del AMPA, venian y, también hacian actividades, (pensa) hacian decoracion, hacian lo de las castañas, (pensa) en navidad, por ejemplo venian a preparar, no sé, una mesa con zumo y todo eso</p>	<p>REL-DEF PAR-IND</p>
<p>E: varias cosas</p>	
<p>F1: varias cosas.</p>	
<p>F3: Mas o menos cuantas madres eran cuando preparabais estas fiestas?</p>	<p>PAR-IND</p>
<p>F1: entre sitete, ocho madres, o así, mas o menos, sí.</p>	
<p>E: Vale, esta bien. Vale, y, en estas actividades, salidas, fiestas, con quien las hacíais? Con, también los niños, con vuestros hijos? con toda la escuela? con los profesores? o erais solo las madres, los padres también?</p>	<p>PAR-IND</p>
<p>F3: En infantil, hemos podido, no? Sí, la fiesta del agua por ejemplo, hemos estado los padres con los niños, todos en el patio y las señoritas. Y quien participa que estaba dentro de, con los niños y quien no pues se sentaba a mirar, pero aquí, en la primaria nunca yo he podido entrar, a ver a mi hija.</p>	<p>PAR-IND</p>

E: en el aula?

F3: No, no, en el aula no, en el patio, cuando hacen las fiestas. O no es la pregunta?

E: Sí, cuando hacen las actividades.

F3: Las actividades de las fiestas no?

E: Sí, las que organizais vosotras, las familias? si tu puedes entrar.

F3: No, no podemos entrar. Las que no somos de, las que son de AMPA sí que entran a ayudar, pero los padres en general no.

E: No porque no pueden?

F3: No, nunca nos han dejado entrar, no sé que ha pasado, pero, en infantil si que hemos entrado, en la fiesta del agua, hemos estado, los padres podian entrar.

F1: No, pero, antes del COVID

F3: No, antes del COVID y, no, porque mi hija hace ahora sexto, pero en primero no he ido yo en la fiesta, y en segundo tampoco. En el segundo estaba el coronavirus.

F1: En el concierto que hacian en navidad, nunca has venido?

F3: ah es verdad

F1: (riu)

F3: No pero ya esta, solamente en este, la fiesta de...

F1: El concierto de navidad y luego también la fiesta de final de curso de lo del agua

F3: No

F1: Si venia todo el mundo.

F3: No.

F1: La única fiesta que no hemos podido venir ha sido la de la espuma.

F3: Bueno entonces claro, la de la espuma es la de primero, en segundo con el coronavirus tampoco pude

F1: Antes de hacer lo de la espuma, por que, el año que hicimos la espuma fue el año anterior al COVID, y se decidió que no podian venir los padres porque NO SABIAN como seria, o sea fue una prueba piloto, vale? y dijeron que era una fesita para los niños, y ya esta.

PAR-IND

COV-PAR

PAR-IND

PAR-IND

F3: Vale, aquí hacia primero.

PAR-ASS

F1: Que ahí había mucha discusión entre los padres, porque claro, es una cosa que a mí me desagrada y no me gusta cojer responsabilidad, vale? de este tipo, pero sí que es verdad que yo, (piensa) eramos cuatro. cuatro madres que entremos, porque fue, las que hemos organizado, ayudamos a los niños, porque claro, lo de la espuma, son niños pequeños, que les entra espuma por los ojos, que resbalan, caen, todo eso, pues estábamos ahí para ayudarlos, y los padres se quedaron más fuera, mirando detrás de la valla esa.

PAR-IND

F3: me acuerdo.

F1: sí, por fuera.

E: alomejor erta vez era más por prevenir que no hubiese mucha gente?

PAR-ASS

F1: Si exactamente, no sé, pero yo es un tema que no me gusta tocar porque no me gusta decidir estas cosas. Es decir, (piensa) si tienen los padres algún problema (riu), que vayan al centro escolar, con dirección, yo, no pinto nada, es decir, yo hago lo que puedo, ayudo en lo que puedo, y ya está. Pero normalmente sí, cuando realizamos alguna actividad o alguna fiesta, normalmente somos las madres que lo organizan.

E: las del AMPA?

F1: las del AMPA, exactamente. Y luego, (piensa), luego claro, los profesores también nos ayudan, a que los niños, que, los sacan de su aula para ir a x sitio, que estén ahí, que coman, entiendes o no? creo que es un trabajo de todos.

PAR-IND

E: vale, y, por ejemplo, hay algunas actividades que hayan organizado los profesores y que os hayan dicho a TODOS los padres, por ejemplo de una clase, oye vamos a hacer una actividad en EL AULA, quereis venir? o, alguna actividad de lectura, en el aula, de estudio?

F3: En infantil sí

F2: En infantil sí, nos invitaban a estar.

F1: Sí, pero solamente dos padres o tres como máximo.

F2: Tres

E: Pero iban rotando?

F3: Sí, cada, o sea, cada padre lo que podía invitar. No invitan a todos de golpe. No me acuerdo bien bien, pero yo sí que he ido a la de mi hija.

F2: Si, yo también he ido a la de mi hijo.

F3: En PF3, para escuchar un cuento creo o algo así.

COM
COV-PAR

F1: Sí, en infantil si que se hacia. Este año no se ha hecho y el año pasado tampoco, pero si que se hacia. Pero luego a partir del primero ya, ya te digo, es un poquito difícil la comunicación. A ver, difícil, quiero decir que ya no. Ya no es como los niños pequeños.

E: Vale, es como mas cerrado?

F1: Sí

F3: Son mas grandes, por eso.

E: Vale, y por ejemplo cuando os decian esta actividad de la lectura, ellos os decian que actividad íbais a hacer y todo, o lo hablabais? es decir, decidiais entre todos, vamos a hacer una actividad. que haremos?

F3: Ya te lo dan ya por hecho. Ya lo han decidido, a ti solamente te invitan.

F2: Sí.

F1: Sí, es una cosa que ya lo han hablado los profesores y nosotros vamos, y ya esta.

F3: Para ver y ya esta, para estar ahí un ratito ese y ya esta.

E: Vale, perfecto. Vale, y la ultima parte es sobre la relación. La relación que teneis con la escuela, con los tutores, con, en general no? con las personas que estan en la escuela. La pregunta, es un poco difícil, como definiriais la relacion que teneis con las tutoras, por ejemplo?

F3: Muy buena

F2: Muy buena

F3: Excelente para mi, de mi parte excelente. (incomprensible)

F2: Sí, sí. Con tutoras, muy buena. Ahora, con la directora no he tenido mucho, mucho trato. La veo, la conozco, pero...

F1: Quien, quien?

F2: Con la tutora.

F1: Ah, la directora.

F2: Y claro con la xxxx sí que cuando vengo y llamo, hola xxxx, ya me conoce, pero con la directora, para decir que? y a la conozco es, no es mucho, no puedo decir que la conozco mucho, y he tratado mucho con ella.

F3: Tampoco (incomprensible), creo con ella, ella hace su papel.

F2: Sí, pero no...

F3: Pero no es para estar ahí cada dia, o sea, si hay algun problema por ejemplo que yo he tenido uno y, entonces si que he ido. Bueno, ella me llamó

PAR-IND

REL-DEF

<p>y he ido y he hablado y me explico las cosas y tal, pero yo te digo que no es un, pero si se ha caído nuestro hijo o ha tenido un problema con, es, la tutora, la tutora es como la segunda madre.</p>	<p>COM-MOT REL-CON</p>
<p>E: Claro, claro, esque es la que esta con el niño</p>	
<p>F3: Claro, es eso. y luego la secretaria cualquiera cosa ya, es la xxxx que ya la conocemos.</p>	
<p>E: Vale, y, porque creéis que es así, excelente y buena? que es lo que os dice, es así?</p>	
<p>F1: No sé, yo pienso que hemos tenido suerte (riu).</p>	<p>REL-DEF</p>
<p>F3: No, no, yo creo que es mutua. Respeta y te respetan, no? Si tu eres educada pues yo tambien.</p>	
<p>F2: Sí, yo digo que, que es excelente y me gusta su manera, porque mira, tiene no se cuantos años, esta maestra, tiene mucho eh, ya se va a jubilar la xxxx. y, como todo el mundo me ha dicho que es una persona de la escuela vieja, y me gusta como trata, y como, que dice la verdad, que esto si, que esto no, y nose y me gusta, y de la otra, de la xxxx tambien, pero hay madres, por ejemplo, que me dicen, hay mira, la otra no sé, como es joven no me gusta tanto. Quiero una que es mas...</p>	<p>REL-CON</p>
<p>F1: que tenga mas experiencia.</p>	
<p>F2: mas experiencia. pues la xxxx, no se si es la, es de la entre todas la que tiene mas. pero a mi me gusta mucho eh.</p>	
<p>F3: la menos que baila, la menos que baila. (riu)</p>	<p>REL-CON</p>
<p>F2: Sí, pero, así como tiene sus, como aprende los niños y todo me gusta. tiene las tecnicas muy bien, sí, sí, me gusta mucho.</p>	
<p>E: Vale</p>	
<p>F1: No sé, yo igual, muy buena. Por que? No sé.</p>	
<p>F2: A ver en primero eh.</p>	<p>REL-DEF</p>
<p>F1: Como dice ella es mutuo. Es, tienes una ayuda entre ambas partes.</p>	
<p>F3: Claro.</p>	<p>REL-DEF</p>
<p>F1: Sabes? Yo cuando tengo por ejemplo algo, por ejemplo mi pequeña no quiere dormir antes. y yo digo xxxx por favor, diles algo. (riu) Y lo que dice la xxxx va a misa. (riu)</p>	
<p>F2: Si, tiene un. mi hijo por ejemplo si le dices xxxx tenemos que hacer, no, que no hago. Digo bueno, hablamos con xxxx y a ver. NO, no, vamos a hacer, no, no</p>	

F1: (riu) sí, sí, eh. ellos también, los pequeños la respetan, la respetan mucho y la quieren, mogollón.

F2: Sí, sí, pero ella también, porque, le dicen cosas, cuando le dicen, no como obligado, sabes? Yo cuando tenia una maestra cuando estaba pequeña, cuando la veía que entraba, estaba así, temblando, siempre, pero ella, habla así y le dice con cariño, no oye, tienes que hacer esto, no.

F3: Ya pero aquí, es diferente eh, porque nosotras si te hablamos de marujas ya (riu)

F2: Sí (riu), pues igual.

F3: Es diferente, la educación lo enseñan de una forma que no es ni muy (incomprensible), la mía, bueno las mías, cuando están en casa, o tienen fiebre, bueno están enfermas, es que no quieren estar en casa, no quieren, quieren venir.

E: a la escuela?

F3: les gusta, sí, les encanta el cole,

E: mejor

F3: sí, y esto es porque lo pasan bien, y, es por eso, se divierten, a parte de aprender pues.

F2: a ver que va a pasar el año que viene, porque le explico xxxx (el fill), que el año que viene no va a estar xxxx (la tutora) y me dice, como no? digo, no, pues no puede ser.

F3: y cambia mucho eh, yo la vi en el primero, no sabía lo que era. (incomprensible). Ahora, ahora entiendo lo que has hecho.

F1: Yo se lo dije a xxxx (la seva filla) y empezó a llorar. (riu)

F2: Sí, yo le he dicho a xxxx, no te preocupes porque no sabía que los niños, si se quedan juntos, porque en mi país no, no se quedan, estos en P5, en primero no se quedan, porque, cinco ahí, cinco ahí, sabes? los mezclan.

F3: es que normalmente se quedan, menos este año de coronavirus que es donde ha habido, donde habían dos grupos han sido tres, pero normalmente sí.

(irrelevant: continuen parlant de l'agrupament dels alumnes i el canvi de tutores)

E: Vale, bueno ya para casi acabar, si propondriais algun cambio o alguna mejora en, en, para mejorar la comunicación o la participación de las familias en la escuela.

F1, F2, i F3: (pensen)

E: Lo vuelvo a decir, si propondriais algun cambio o mejora en la comunicaci3n o la participaci3n de las familias en al escuela, de que manera podriais participar o...

COM-CAN
COM-MOT

F3: A mi, lo que es la comunicaci3n hasta ahora, la verdad que genial. y adem3s ahora con la aplicaci3n que tenemos cualquier cosa pues, nos avisan por ejemplo han ido de colonias, pues nos han estado poniendo al dia, el dia que, la semana pasada, el miercoles fueron al teatro, claro, y los ni1os salen a las doce y media, pero acababan tarde, nos avisaron, a parte que nos han llamado decian, a parte de eso te avisan, te dicen, mira llegamos a la una, llegamos un poquito tarde. esta muy bien, yo de aqu3 no cambio nada. y de lo otro pues me gustaria pues, bueno, cuando se va el coronavirus, yo creo que s3 que se ira, no? (riu). nos dejara algun dia. (riu) i participar eso, de acabar el curso y tal, como hacen otros colegios, yo porque yo vengo de gerona y entonces, yo he estado con mis sobrinos ah3, saltando en la espuma, haciendo cosas, haciendo fotos, esto, me gustaria.

PAR-IND

E: Vale, te gustaria estar mas dentro?

F3: Claro, en, ese dia s3. Que alomejor ese dia no podre, pero te digo, sabes? a mi me gustaria.

F2: Y hacer fotos a mi hijo, poder hacerles fotos, no? No comprar con dos euros una foto.

F3: Claro, s3. Yo esque, ya no nos lo dan, este a1o a mi no me han dado ninguna, no se, se ha ido todo al carajo. Eso, las fotos, que a mi no me importan, ninguno que no fuera mi hijo.

(irrelevant: continuen parlant del perm3s per fotografiar als infants)

REL-DEF

F1: Y, una cosa que quiero comentar, de la pregunta anterior, que hemos dicho que, con la relacion con las tutoras super bien, y eso no lo voy a cambiar, pero si que, a ver, no es la respuesta a la pregunta pero lo quiero a1adir. Hay otros profesores que no tenemos la misma relaci3n, incluso llega tu hijo a comentarte algo y te, te quedas un poquito as3, sin poder hacer nada porque claro, son ni1os peque1os, no sabes com ha ido la cosa ni lo que ha pasado, entonces es como, no puedes hacer nada, pero ya te digo, con las tutoras que no han tocado, perfecto, pero si que hay otros profesores que la comunicacion es bastante dificil y no es tan buena, vale? No es todo color de rosas.

F3: Bueno, pero como no tienes cada dia trato con ella, para mi es igual eh, si que no prendes a mi hijo es igual eh, si me lo prendes...

REL-DEF

F1: Si, que lo mas importante, por ejemplo, como dices, las tutoras que si que son las que estan mas horas con nuestros hijos, y, alomejor los profesores que te comento son, pues alomejor estan una hora o dos horas con ellos durante el dia o druante incluso durante la semana, entiendes? que aunque no los conoces, no los tratas, y eso, pues, es un poquito mas dificil.

E: es mas dificil encontrar este momento para hablar, pero despues tu puedes hablar con la tutora de este profesor?

<p>F1: Sí, sí, pero claro, es un poquito difícil no saber como explicárselo, claro, son niños que alomejor una cosa la puedes malentender o sí que es verdad (riu).</p> <p>F3: No, siempre es verdad eh.</p> <p>F1: Y, yo por ejemplo, yo soy de estas personas que siempre intento girar la tortilla y que no todo se vea tan mal, porque esque luego, acaba muy mal, entonces no me gusta. me gusta tener un entendido, ah vale esto, ah vale lo otro. yo creo que la, la culpa ya seria de los dos. porque los niños tambien son niños, entiendes?</p> <p>F2: (incomprensible) han equivocado a elegir tu, bueno, ya esta.</p> <p>E: Vale, yo, bueno, en principio ya estaria, solo si quereis añadir alguna cosa, algun comentario o algun tema relacionado con esto?</p>	
<p>F2: No</p>	COM-CAN
<p>F3: Bueno no</p>	
<p>F1: Ah, perdona, y, dijiste que como, lo que, si nos gustaria, yo la comunicación? no cambiaria nada, seguiria igual porque la aplicación va super bien, vale? a no ser que sea algo urgente puedes preguntar y cuando ellos puedan te contestan. incluso a nosotros nos preguntan y cuando podemos contestamos. Y luego si me gustaria que las familias viniesen a participar mas, me ENCANTARIA, que las familias, se involucren, que se abran, y que vengan a ver lo que hacen sus hijos, lo que hace el centro, que sepan, porque esque es tan bonito, esque no lo saben, y me encantaria, pero bueno</p>	PAR-IND
<p>F3: Pero ademas los niños esque...</p>	
<p>F1: Les encanta</p>	
<p>F3: A mi las niñas bueno, la grande le encantaba cuando me veía por aquí, le encantaba, se emocionaba.</p>	REL-CON
<p>E: Vale, bueno, de hecho, he visto que vosotras tres sois madres, MUY IMPLICADAS</p>	
<p>F3: Sí, demasiado creo yo.</p>	
<p>E: Claro, bueno, no, nunca es demasiado (riu).</p>	
<p>F2: Lo intentamos</p>	PAR-IND
<p>E: Y despues, me he apuntado aquí una pregunta para vosotras que no esta dentro de la entrevista pero me gustaria saber porque creeis que las otras familias no se involucran tanto? Porque creeis que no hay tanta gente?</p>	
<p>F2: Por muchas cosas.</p>	

F3: Cada uno sabe lo que tiene, yo ahí ya no, me preocupo por mi, y yo intento mejorar cada día y darle tiempo a mis niñas, ya no las llevo ni al casal, ni siquiera las dejo al comedor porque yo, estoy yo ahí, quiero estar con ellas yo, con mis hijas.

REL-CON

F2: Pero hay muchas (incomprensible). Yo tengo un niño solo, de momento no trabajo, quiero trabajar, no me gusta estar en casa. y claro, si estoy, que sería dejar a mi hijo, y yo me voy, no, y como he estudiado también de maestra, me gusta practicar con él, si ahora no puedo y con, me gusta practicar, pero, depende también de, si hay, tengo amigos, tengo, que hay, tener ocho niños, y a escuelas diferentes, y imagínate como puedo implicar, y los dos por ejemplo trabajan, no es una excusa, para mí no excusa, pero, estoy pensando, hay unos que

F3: Hay cuatro o cinco, sí

F2: Y dicen, hay, por ejemplo mis abuelos, hay, porque (incomprensible) aprender, le dice mi madre, porque estudiar tanto, porque esto, y, y estoy pensando que eso puede ser también. Bueno.

F3: Tienen otra mentalidad, claro.

F2: Claro, para que son las maestras, para aprender, lo se.

F3: Sí, hay mucho que, la educación? (incomprensible) el cole enseña, no? educa. Hay mucha gente que no, que no lo ve así.

F2: Yo he tenido, porque tenía un poquito de experiencia en maestra y decir, bueno, pues mi hijo no sabe esto porque, que has hecho? porque no has aprendido? Bueno no aprende solo aquí, y cuando vienes de casa como, que tienes que estudiar ahí y ya está, bueno.

REL-CON

F1: No sé, puede haber miles de razones. No sé, hay, como en todo, en todas partes hay, cada persona es un mundo, vale? Y yo personalmente, mira, yo he tenido una educación impresionante, no sé, yo empecé aquí a estudiar P3.

E: en esta escuela?

F1: No, en esta escuela no

E: Ah vale.

F1: Yo vivía en otro pueblo. Entonces, han sido los mejores años de mi vida, he aprendido mucho, he tenido una educación espectacular y, sinceramente, es que hemos hecho de todo. Es que antes, la educación de antes es, super diferente que la de ahora, y antes yo creo que se aprovechaban más las cosas, no? ahora es un poco más de tecnología y todo eso. entonces, (piensa) yo a mis hijas, les puedo, les pienso dar lo que me han dado a mí, incluso mejor. Y no pienso desaprovechar la oportunidad que tiene, no sé, yo es lo que pienso, (piensa) que disfruten y que aprendan ahora que pueden, y ya está. Y padres, hay, es que encontraras padres de todo, hay padres que quieren y no pueden.

F2: Claro, y no pueden (incomprensible) esto. Pero creo que los niños sufren, eh. por ejemplo mi hijo si me ve, o incluso ve a ella (mirant a F1) que la conoce, ay he visto a mama de xxxx, ay mama, porque, ay que has venido, y te he visto, se pone feliz, el otro mama, sabes que el otro se ha puesto, porque su madre no ha venido, su padre, bueno, no ha podido. No porque, porque tu siempre vienes, o, como los niños.

F1: Incluso, hay padres aquí, de niños del centro que, es que no han tenido educación ellos.

F2: Eso, eso queria decir.

F1: No la han tenido, claro, como se lo transmiten a sus hijos? Bastante difícil. Pero, lo que el que es difícil, que dejen de intentarlo. Conozco a padres que no han tenido nada de educación...

F3: Bueno yo, nunca he ido al cole, y intento, a mis hijas

E: Y aquí estas

F3: Claro, yo es que quiero, porque a mi me preguntó mi padre, quieres estudiar? Yo digo que va papa

F1 i F2: (riuen)

F3: no porque era un pueblo, todos tus hermanos han estudiado, yo soy la mayor y no he estudiado, porque era un pueblo y teniamos que caminar mucho para llegar al cole, y habian perros, habian locos por ahí y yo tenia miedo y he dicho que no, pero él no ha insistido mi padre, no me dijo no, tienes que estudiar, y yo ahora no quiero que esto le pase a mi hija. yo intento esforzarme al maximo, aunque ella ahora no ve.

F2: a veces te dicen, que mama mala eres, no?

F3: sí, pero yo no quiero que el dia de mañana digan, hay, no he hecho aquello en su momento sabes? yo no he hecho ni PF3 ni nada, yo llegué aquí a hacer el tercer de eso, ya me diras tu, si no sabia ni cojer un boli, y ya poco a poco he ido y me he sacado el graduado, y sacar el carnet, pero todo, porque...

F1: si, hay que aprovechar, hay gente que sabe aprovechar el momento y lo usa, y hay gente que no, alomejor detras pues habra miles de circunstancias, no sé, apoyo emocional necesitaran, o

F3: cada uno como es

F2: si, pero, depende mucho de aquí

F3: sí, es de cada uno porque, a ver, puede ser que tenga, tiene la mejor educación eh, pero...

F2: pero no le interesa

F1: si, si, ya te digo, que cada persona es un mundo, ya te digo, conozco a gente, a madres, padres de aquí que no han tenido educación, pero hacen lo que pueden. tu los ves y dices, ala, las apariencias engañan, no? dices, yo pensava que era así, pero no, no, es totalmente al revés.

E: Y, (pensa) des de aquí des de la escuela, tu por ejemplo que eres la respresentante del AMPA, se ha intentado de alguna manera, llamar a padres para que vinieran, y no se ha conseguido?

F1: A ver, esque, ya te digo, aquí, ha havido un paron des del covid, vale? Des del covid, que paso? bueno, todo el mundo estabamos en la incertidubre, que va a pasar? tengo miedo del covid. no sé, ahora, ahora, yo sinceramente yo pensava que empezariamos en septiembre y que en octubre cerrarian las escuelas. Yo pensé eso, y luego van pasando los meses y dices hay no, todo va rodando, todo va bien, sabes? Y, la pequeña se quedó confinada unos diez dias porque encontraron un activo ahí, y ahí me entro como un poco de miedo, no? no sé, y, veía a la pequeña triste y, cuesta eh, cuesta, y dije coje fuerzas para que te vea la pequeña de que no pasa nada, no pasa nada. Pero ANTES del COVID, todas, no, todas las madres no, venian madres, haciamos actividades, haciamos muchas cosas. no sé, tu no venias, pero tu veías aquí a madres y todo.

F3: No, yo he venido alguna vez.

F1: tu has venido alguna vez (mirant a F3)

F2: yo en PF3

F3: (incomprensible) a hacer la decoración y tal.

F1: si, la castañada también es muy bonito porque nos daban, ahora no es, era el aula de la sala de profes y, habia una mesa super grande y nos quedabamos todas, haciamos manualidades, la castañada pelar las castañas para el dia siguiente, cuando el dia siguiente venian poniamos las castañas en la paparina, era muy bonito, pero claro, ha habido el paron este del COVID, que no sabemos como funcionaria, y este año no hemos hecho practicamente casi nada, pero, si sigue así la cosa o incluso mejora, entonces ya, septiembre que viene empezariamos.

E: vais a volver a hacer cosas. Otra pregunta, porque hablais mucho de las madres, pero, los padres, entran?

F2: (riu)

F3: bueno, yo digo padres, yo no digo madres, yo digo padres y entra la madre tambien.

E: tambien vienen padres?

F3: sí, pero muy pocos.

F1: yo digo madres porque siempre he tratado con madres, a mi ningún padre me ha venido (riu), no sé, los padres aquí son como, yo no quiero saber nada (riu).

COV-PAR

PAR-IND

PAR-IND

F2: como el padre de xxxx que viene mas, hola hola, y ya, bueno, ya hablamos con las mujeres.

PRJ

F1: a lo mejor, yo como soy marroquí, y, (pensa) si viene un marroquí, un padre marroquí, a mi, por ejemplo, les da verguenza (riu).

E: a ellos?

F3: o a lo mejor trabajan.

F1: a ellos. No que, a ver, en infantil, siempre por las mañanas, a las nueve de la mañana esta lleno de padres, no?

F2 i F3: sí, sí

F1: eh que sí? esta lleno de padres, (incomprensible), y a mi NUNCA se me han dirigido.

F3: no te han venido nunca?

F1: no, para nada

F3: puede ser, puede ser.

E: pero tu crees que es por verguenza, que no vienen tanto?

PRJ

F1: yo creo que es por verguenza

F3: no, mas que verguenza es respeto porque, yo creo que es respeto porque somos mujeres y alomejor es por eso eh.

E: pero, pero digo de participar eh

F3: no lo se si es por eso eh, hay que preguntar por qué.

F2: de participar?

E: perdón eh, digo de participar en la escuela.

PAR-IND

F3: no creo que es por eso, por participar

F2: si, yo conociendo a mi marido, por verguenza. que dice, mujer yo no voy eh

F1: no sé

F3: yo des de que no trabajo, todo el tema, medicos, cole, actividades, todo lo llevo yo, lo de las niñas. Antes cuando yo trabajaba pues, si hay que ir al medico, pues la lleva el, aquí al cole lo mismo, pero desde que yo, nose, hace cuatro años que no de eso, pues, el tema lo llevo yo, no lo sé, cada casa pues ya tendra su motivo porque, no lo se.

F1: no sé, pero otros padres de aquí, no, no hemos tenido, yo sinceramente nunca he tenido un (inaudible). con las madres nos llevamos mejor que con los padres. no es por nada pero es que, ha surgido así.

F3: yo una vez he venido aquí a una charla con la xxxx y habia mas hombres que mujeres.

F2: a si?

F3: habia tres o cuatro hombres y estaba yo y la del menjador, la xxxx, y otra, una, una negrita. y tres, cuatro hombres.

F1: pues no se, yo, nunca he coincidido con, un padre (en veu molt baixa), no se porque (riu). pero yo nunca he coincidido con un algun padre. incluso un dia teniamos una reunión y me vieron a mi (incomprensible) (riu), serà que soy fea (riu).

F3: (incomprensible) (riu)

E: bueno, pero la grabacion eh, porque (riu)

F2: yo creo que los hombres, no todos, pero si que tienen verguenza.

F3: en este cole, como que hay mas marroquís y todo eso, y la mayoría son mujeres, porque los hombres trabajan, son como yo. entonces yo creo que tambien es por esto. NO LO SE eh, no, tampoco yo paro a pensar que porque ni nada, yo hago mi vida, mis cosas y ya dejo, no me preocupo de...

E: claro, no pero puede ser, puede ser

F3: no lo se la verdad

F2: si o por ejemplo, hay madres que trabajan, y padres que no trabajan. también, no tiene que estar solo el hombre, o al revés y, por eso, el padre de xxxx, no sé, pero, por la mañana casi siempre viene eh?

F1: si

F2: y cuando fuimos a...

F1: y por la tarde viene su mama

F2: (incomprensible) cumpleaños tambien ha venido el, por eso digo, puede ser que trabajan.

E: puede ser, puede ser. Vale, pues muchas gracias a las tres, y espero que vaya muy bien con vuestros hijos y hijas.

(irrelevant: acomiadament)

PRJ

BUIDATGE PER TEMES I SUBTEMES

Llegenda:

D: directora del centre

E: entrevistadora (Júlia)

T1: tutora 1 - 5è de primària

T2: tutora 2 - 5è de primària

F1: familiar 1 - mare representant de l'AMPA i el Consell Escolar

F2: familiar 2 - mare informada

F3: familiar 3 - mare participativa a l'AMPA

Comunicació entre les famílies i l'escola

D: "A veure **comunicació aquí costa molt.**"

T1: Sí, **els hi agrada** a més a més, **que els hi vagis a dir algo...**

F1: pero ademas que **no es tan dificil hablar con ellas**, es decir, que ellas **no te lo ponen dificil**, vale?

F1: Pero luego **a partir del primero ya, ya te digo, es un poquito dificil la comunicaci3n**. A ver, dificil, quiero decir que ya no. Ya no es como los niños pequeños.

F1: Ah, perdona, y, dijiste que como, lo que, si nos gustaria, **yo la comunicaci3n? no cambiaria nada, seguiria igual** porque la aplicaci3n va super bien, vale? a no ser que sea algo urgente puedes preguntar y cuando ellos puedan te contestan. incluso a nosotros nos preguntan y cuando podemos contestamos.

Canals de comunicaci3n

D: "Sempre que volem donar un missatge el donem **en paper. En paper i escrit**. Aix3 **no arriba** bueno, ni, a la sortida ja ha desaparegut. **Aix3 no té absolut èxit**. Vull dir, els nens ho aparten, ho deixen, **moltes famílies analfabetes**, per tant, **tampoc serveix de res.**"

D: "Tenim una app que ens permet comunicar el tutor amb el seu grup classe, individualment amb les famílies o amb tot el grup conjuntament. Es clar, però aix3 està vinclat a les famílies, que, s'han dignat a baixar-se la app". "Es una aplicaci3n pr3pia de l'escola Mas Mas3."

D: "Bueno, va i no va. No vull dir que vagi malament l'aplicaci3n però tampoc hi he guanyat gaire. [...] En el cas d'infantil, és molt la comunicaci3n, com que els venen a buscar a la porta de la classe, és directe. [...] I a cicle inicial també molt. Mitjà i superior després aix3 ja es perd. O s'han de fer trucades de tel3fon, el que sigui."

D: "La família ja sap que ho ha de demanar a través de l'agenda o a través de la xxxx (secretaria) per poder parlar amb el tutor.

D: “La web sí, tenim feta. [...] Revista escolar no en teníem, n’haviem tingut i ara no en tenim, i la web que ningú se la mira tampoc. [...] Bueno, però ningú s’ho mira, ningú s’ho mira.”

D: (parlant dels plafons informatius) “Sí, perquè és obligatòri, i el departament et marca que hi ha d’haver-hi determinada informació. Ja te la marca el departament eh quina és la informació que hi ha d’haver-hi a la porta, però bueno no serveix de res. A veure, hem de partir que les nostres famílies, els sistema de llenguatge escrit, no va amb ells. Vull dir, ells si t’han de dir una cosa i tu els hi has de dir una cosa els hi has de dir oralment, això és molt complex”.

D: (contestant a la pregunta: quin percentatge de famílies creus que entenen una circular o algo escrit?) “a veure el que són les famílies marroquines...jo diria que no s’arriba a un 50%. [...] Alguns saben llegir, però aquests, es clar a sobre després hi ha la comprensió del català. [...] El nivell és molt baix, el nivell de comprensió de les famílies és baix. [...] Si el text és molt curt, sí, que moltes famílies t’ho entendran.”

D: “La reunió de pares venen un 87% perquè? perquè hi ha una persecució. És a dir, **els truquem**, has de venir, és molt important que vinguis, **VINDRAS O NO VINDRAS?** Al final t’acaben dient “si, ja vindré” (riu). Saps? és allò, i és a dir, **truquem UN PER UN A TOTES LES FAMÍLIES**, no? és a dir, que se senten com una mica perseguits, i a vegades penso no sé si és gaire positiu això **però bueno és la manera d’aconseguir que d’allò**. Perquè sinó, ells no vindrien.”

D: “El full, ja no sé si arribaria, perquè els nens... l’altre dia vam trobar les notes del primer trimestre d’un nen a dins la motxilla i les del segon també, i pot haver-hi de tot, no?”

T1: Aquest any tenim **l’aplicació, que és nova. I ens està funcionant**. A mi **amb algunes famílies en concret** m’està funcionant, altres s’ho han instal·lat jo que sé, en una tablet que ja no fan servir, que no, i, però bueno, **estem insistint**. [...] **Jo crec que és la via de comunicació que més bé va**. Després, a part, les trucades, **moltes més trucades que potser altres anys...** perquè.. per evitar precisament tant de contacte, vale? Però les **entrevistes** també, i **l’agenda**.

T2: Sí, el tema de **l’aplicació va molt bé**, però sí que tenim problemes **amb algunes famílies que no hem arribat a que les tinguin**. Sí que l’Aida ens ajuda i anem agafant aquestes famílies, però **algunes no ho aconseguim**. La idea és que el 100% de les famílies estiguessin connectades a través de l’app. [...] 2: El que diu ella, **moltes trucades**, i sí que és veritat que de vegades **quan els venen a buscar...** sobretot **a la tarda** aprofitem per agafar els pares i explicar, perquè a vegades... o no ens contesten o el que sigui, pues després els veus, doncs a la mínima aprofites i hi ha aquella comunicació.

T1: “Amb l’agenda pues el mínim que exigim és que el signin conforme l’han llegit, no?”

T1: És que et van dient que sí, sí sí, i tu els hi vas explicant tot, i tal, i els hi vas donent consell, i els hi vas explicant coses del seu fill, i et van dient que sí, i marxen i tens la sensació que hi ha una part important que no l’han rebut. i et van dient que sí, ells no... no és allò, no entiendo, o que els hi expliquin... no. que et van dient que sí que sí, i veus

que no, que no. tens aquella sensació amb la mirada, amb la cara que se'ls hi queda una mica, com que no t'entenen del tot, saps?

T1: però que, que si volen parlar-nos, no ho tenen malament, perquè ens veuen de seguida i ens fan una senyal i nosaltres sortim fora, o els fem entrar. Perquè ara, per exemple, no poden entrar pel tema COVID no? però, o els fem entrar en un moment, en un altre moment, l'any passat, o sortiem nosaltres a fora i parlaven tranquilament.

D: "Com que es canvien de mòbil deu vegades durant el curs, canvien el número de telèfono. No de mòbil, de número de telèfon. Ho canvien tot, després es clar, han de venir i tornar a demanar un altre codi per tornar-se a baixar l'aplicació, després ja no ho fan. És com una mica esgotador."

F1: A ver, esque claro como tu has dicho despues del COVID ha cambiado radicalmente lo que es la comunicación, vale? Antes era venir un momento, hablar con la secretaria que es la xxxx y le podias decir cualquier duda, pregunta, bueno, lo que sea y luego ella ya lo transmitia a la dirección o al tutor, etcetera, etcetera. Antes se hacía así, però ahora no. Ahora tenemos la aplicación, vale? Que es "la ap de l'escola Mas Masó" i, entonces, a partir de ahí ya nos comunicamos si es con la xxxx que es la directora, pues, como un whatsapp, haciendo un chat, vale? A través de la aplicación. Es, ahora, es así como nos comunicamos.

F1: Bueno, yo como que no sé, yo soy también de telefono, no? Que dices voy a mandar un mensaje y ya cuando pueda ya me contesta, no soy de cojer el telefono y llamar. a no ser que sea algo muy urgente. Cuando es algo muy urgente sí, cojo y, xxxx (nom de la secretaria del centre) tengo esto, vale, ella me contesta, perfecto, super bien, incluso si esta aquí la xxxx (nom de la directora) o la xxxx, o lo que sea pues también se ponen. No hay problema. La situación de comunicarnos con (piensa) el equipo directivo o con la secretaria o tutores, yo no he tenido ningún problema.

F2 (contestant a la pregunta: hablas mucho con las tutoras o con la directora?) : Con la tutora sí, bueno, con la directora, la conozco, he tratado con ella, però no, por ejemplo como es ella (mirant a 1), que tiene mas (incomprensible), però con la maestra si que hablamos cada mañana, cada tarde, como va la cosa, que ha hecho mi hijo, que no ha hecho, y tienen una maestra muy buena, muy contenta eh.

F1: P3, P4 y P5, podemos ver a las tutoras, tanto cuando entran por las mañanas como cuando salen por las tardes. [...] podemos entrar, como madres. En cambio la parte de parte esta de aquí que son ya de primero a sexto, no. [...] Entonces los niños que entran, que son ya de primaria, de primero hasta sexto, no podemos ver a las tutoras. Entonces sí que tenemos que cojer la aplicación y contactar con....

F3: lo de infantil como dice la xxxx (1) que cualquier cosilla ya te lo dicen en el momento o tu lo mismo.

(Contestant a la pregunta: con que idioma os comunicais con la escuela?)

F1: En català. (riu)

F2: En castellano

F3: Yo entre catalan y castellano siempre porque catalan lo entiendo pero ya hace mucho que ya no la practico y entonces, hablar catalan [...] Tengo que concentrarme, como era eso? sabes? entonces ya para ir al grano, en castellano.

F3: A mi, lo que es la comunicación hasta ahora, la verdad que genial. y además ahora con la aplicación que tenemos cualquier cosa pues, nos avisan por ejemplo han ido de colonias, pues nos han estado poniendo al día, el día que, la semana pasada, el miercoles fueron al teatro, claro, y los niños salen a las doce y media, pero acababan tarde, nos avisaron, a parte que nos han llamado decian, a parte de eso te avisan, te dicen, mira llegamos a la una, llegamos un poquito tarde.

Temps i espais de la comunicació

D: “De fet ells apareixen aquí quan volen. Però es clar després no ens entenem tampoc, no? [...] Cada tutor té estipulat un horari.”

F3: Cada dia no pero puede ser cada semana o así ya tenemos una charla de cinco minutos o así.

F3: En el patio, sí, en la entrada.

F2: Cada dia, cada mañana, cada tarde, siempre, siempre pregunto, si no pregunto yo, me dice ella, oye xxxx (nom del fill) hoy malament, o, molt bé, o,

Motius de la comunicació

D: “A veces quan es volen venir a queixar”

D: “Li deies, home esque és una nena, bueno, que crida molt l’atenció que necessita que l’abracis, que li facis petons, i es clar, ella no ho entenia. Venia al cap d’una setmana i deia: “ya bien?, ya bien?”, no, no bien. No, esque esto no se arregla en una semana, no? Vull dir, ya bien? No.”

D: “I els pares sinó es venen a queixar. Es venen a queixar per el que sigui, eh. Que dius... bueno. He de dir que aquí a penes es queixen eh.”

D: “Tràmits. És tramitació, no, no venen a buscar.. i què fareu? i què treballareu? no, no això no. [...] No, poca cosa venen a buscar. Necessiten alguna cosa, saps? allò, però, no, no. De funcionament escolar, i quins son els nostres objectius, i què? No, no. Això és cosa nostra, no? No entra dins el seu (incomprensible).”

T1: reclamacions solen ser mínimes. [...] Els informem de que farem una sortida, de que farem algun event especial [...] Fem servir molt el.. per què no ha vingut avui l’xxxx?

T1: **Per males conductes**, tenim nens que no tenen la conducta correcta i, hem d’avisar als pares **perquè estan castigats**, perquè **els hem deixat sense alguna excursió**, etcètera. **Perquè no fa els deures**, molts també. Molt per tema de que **no treballen**, no estudien i no fan els deures...

T1: És que et van dient que sí... sí sí.. i tu els hi vas explicant tot, i tal, i els hi vas **donent consell**, i els hi vas **explicant coses del seu fill**, i et van dient que sí

F2: si por ejemplo mi hijo se pone malito,

F1: hoy no se queda al comedor,

F3: de estudiar, o de compañerismo

F1: hoy he trabajado bien, que es lo que han hecho, si por ejemplo no han comido en el comedor nos dicen, mira, que ni en el desayuno ni en la comida han comido, cositas así que, de un niño, entiendes o no? No sé, por ejemplo si hay alguna excusión nos

comentan que van a hacer. Mas que nada es informacion. Y preguntar nosotros, yo por ejemplo quejas nunca he tenido.

F1: pregunto a la xxxx, que es la tutora de mi hija grande, le pregunto pues como va, por ejemplo ahora estan con las divisiones, hace nada le envié un mensaje a la señorita diciendole porque en casa no saben, en el residuo pues bajar el número, no? de la división. y le he dicho por favor que se lo explique un poquito, mejor, bueno mejor, un poco mejor no, sinó, más.

F2: Bueno, yo, igual, yo estoy muy curiosa mira, por ejemplo, en rumania estudié de maestra de infantil, y a veces pregunto, xxxx como va esto?

F1: Por ejemplo hablo con las señoritas de mis hijas, son madres también. y a mi me gusta hablar con ellas porque ellas me dicen, a mira, la mia hace, o el mio, entiendes? es un intercambio de opiniones, de, mira lo que puedes hacer. no te lo hacen dificil, sino que estas como, como en casa.

F3: si se ha caído nuestro hijo o ha tenido un problema

F3: A mi, lo que es la comunicación hasta ahora, la verdad que genial. y además ahora con la aplicación que tenemos cualquier cosa pues, nos avisan por ejemplo han ido de colonias, pues nos han estado poniendo al día, el día que, la semana pasada, el miercoles fueron al teatro, claro, y los niños salen a las doce y media, pero acababan tarde, nos avisaron, a parte que nos han llamado decian, a parte de eso te avisan, te dicen, mira llegamos a la una, llegamos un poquito tarde.

Direccionalitat de la comunicació

D: “La reunió es fa amb les famílies, però és el tutor qui els convoca.”

D: “No, NO. Això ho evitem sempre. A vegades quan es volen venir a queixar, els hi dic, no no no, primer has d’anar amb el tutor, i el tutor és el que gestiona l’aula. [...] Has d’arreglar les coses amb el tutor i, u gas de, clarificar. Si després amb el tutor les coses no, després intervé direcció, però si nó jo no solo parlar amb les famílies fora que no em demanin coses molt concretes i explícites. De fet les famílies van molt amb la xxxx (la secretària). La xxxx (la secretària), amb ells els hi sembla que ho sap tot. De fet és la directora de l’escola perquè ella, ho sap tot la xxxx (la secretària), no? Clar amb ells, ells demanen per la xxxx (la secretària) i ningú sap més que la xxxx (la secretària), clar.”

D: “Ella està aquí a la porta. Suposo que quan necessiten una cosa venen a demanar per parar-se o lu que sigui, com que necessiten tant sovint, doncs... van sempre amb la xxxx (la secretària) i es clar, la xxxx (la secretària) ho gestiona tot.”

T1: La comunicació pues, **unidireccional** [...] Els hi enviem un comunicat general a tots els pares... Clar, no cal que responguin en aquest cas, però sí per exemple, fem servir molt el.. per què no ha vingut avui l’xxxx? Per què...? saps?

T2: I **poques famílies hi ha aquesta bidireccionalitat**. Hi ha poques famílies que es preocupen, com va el fill, normalment sempre és cap al professor i **és el professor el que estira la informació, no?** Allò que t’interessa, com està a casa... **per trobar el problema**.

T1: Home prioritàriament **és de l’escola a la família**. Sí que s’està lluitant, **aquest any ho hem deixat una mica en standby**, que sigui el més bidireccional possible i que l’escola,

o sigui **que la família s'impliqui al màxim amb activitats a dins de l'aula, de l'escola.** Però, aquest any per exemple s'ha (incompreensible).

Comunicació amb famílies no catalano/castellano parlants

D: "Hi ha també tot el tema de la llengua."

D: " avui mateix ens ha arribat que hi ha un servei de traducció, de gestió, per les famílies que no entenen res. Què fan? moltes vegades utilitzen el fill més gran, o a vegades fan venir l'amiga, a nosaltres això no ens agrada gens, no? I a vegades és un diàleg que dius, jo estic dient una cosa i aquesta mare no m'entén, perquè.. tu li dius una cosa i ells sempre et diuen que sí. Dius, bueno, esque no m'hauries de dir que sí ara, per tant no m'estas entenent."

D: "Moltes vegades no aconseguim una comunicació... oral, ells no ho entenen, no entenen per un problema de llengua però tampoc no entenen per un problema de concepte, no?"

T2: I sí que hi ha, potser **el problema que tenim**, no totes les famílies, **és el tema de l'idioma**, que, clar, et van dient que sí però, no t'estàn entenent. I per això de vegades és més direccional que.

T2 (contestant a la pregunta: amb aquestes famílies que no us entenen, o que no parlen català o castellà, com ho feu?): amb el fill. El fill fa la traducció, o ve una amiga, el que passa que, en aquest cas amb el tema de COVID s'ha... (donant a entendre que no s'ha fet). [...] Sempre venia una amiga, o el, però aquí nenes, que estem a cicle superior, doncs era més fàcil, i **el nen feia la traducció**. El que passa que **si havies de parlar d'alguna cosa més susceptible, doncs venia l'amiga**.

T1 (parlant sobre les notes d'interrelació del Departament d'Ensenyament): No, no, jo no ho coneixia això.

T2: Tenim, tenim la xxxx, que sap àrab, i hi ha hagut algun cop que la traducció ens l'ha fet ella.

T2: I també tenim les mames de l'AMPA que també són molt trempades algunes i, vull dir que t'ho poden fer.

E: Vale, esta bien. Y,

F3 (contestant a les preguntes: coneixes a alguna família que no hablen ni catalan ni castellano? de aquí del centre?): Supongo yo, habrá un montón. Pero, no sé.

F1: Sí, habrá.

F3: Y mas en infantil, hay madres ahí que no.

F1: A ver, conocer conocer no, pero de vista sí, que dices sí, ella no entiende, incluso me han pedido muchas veces si les puedo ayudar, sí. haber sí que hay.

F3: Siempre, lo que yo he visto siempre, pues piden a alguna que ya saben un poquito pues, entre, hacen un grupo de tres, la interesada, la traductora y la señorita. [...] Sí, dice mira, me podrias preguntar, tal tal, pues bueno, cinco minutos te quedas con ella y ya, pero si que hay alguien, hay bastantes.

Participació de les famílies a l'escola

Formes/tipus de participació familiar (*informats, presents, col·lab, ...*)

D: “majoritàriament són el primer i el segon grup. [...] **Hi han els que no els has vist en tot el curs** i, informades són els que **et venen a buscar un tipus d'informació amb una necessitat que tinguin**. Sí que hi ha alguna **família col·laboradora i participativa**, són les **tres o quatre que estan a l'AMPA**. prou. de tota la resta. Per tant, això vol dir que són **cinc o sis nens de quatre-cents.**”

D: “**Les presents** [...] el tant per cent és baixíssim eh. Perquè si jo convoco alguna cosa, aquí em vindran **deu o dotze famílies.**”

D: “La **reunió de pares** venen un **87%** perquè? perquè **hi ha una persecució**. És a dir, els truquem, has de venir, és molt important que vinguis, **VINDRAS O NO VINDRAS?** Al final t'acaben dient “si, ja vindré” (riu). Saps? és allò, i és a dir, **truquem UN PER UN A TOTES LES FAMÍLIES**, no? és a dir, que se senten com una mica perseguits, i a vegades penso no sé si és gaire positiu això però bueno és la manera d'aconseguir que d'allò. Perquè **sinó, ells no vindrien.**”

T1: per exemple **representants**, doncs, si que tenim **dues mames, tres. Ara seran dos** perquè marxa una... vale? [...] Molt implicades en l'AMPA. I de fet han tirat endavant l'AMPA des de l'any passat que... l'han legalitzat. **La majoria**, jo crec que **són més del primer, de la primera fase**. Esperen, **esperen notícies, notificacions**, però elles... aquestes famílies **no són de venir a l'escola** a... preguntar, no. [...] Potser sí que n'hi ha algunes de cada tipus, però **si hem de generalitzar, ens en anem més al primer tipus (riu)**.

Participació individual (*centrada en els fills*)

D: “Altres anys jo també feia sessions doncs, de **preguntes a la directora, això els hi encantava**. [...] Venien aquí unes colles de famílies i et preguntaven **sobre coses de l'escola** i, bueno, **com funcionava** i bueno, els hi expliques i així”.

D: (contestant a: potser quan fas un, no se eh si ho heu fet, però, com un berenar o alguna festa així més...) “Bueno, després, venen més, sí... Però bueno, no, **no és que vinguin massa. Sempre són les mateixes eh**. [...] **Si convoco per alguna cosa jo ja sé qui vindrà. Em vindran les tres o quatre mares de l'AMPA** i si no convido explícitament a ningú més, ningú més es presentarà. ara bé, **si jo truco**, ei, perquè no vens? estarà bé. bueno, després **en convenceré tres o quatre més.**”

D: “**el taller d'estudi assistit**. [...] dos dies a la setmana es queden a fer repàs, vale? aleshores nosaltres vam inventar el sistema que el que volien era **involucrar a les famílies** i per tant es quedava el nen amb el pare o la mare i feien alguna activitat conjunta.. i hi havia una **tècnica de ser.gi** que modelava i els hi **ensenyava quina actitud havien de tenir amb els fills** i, això es feia dos dies a la setmana.”

D: (contestant a la pregunta: i amb tots els alumnes?): No, **vint-i-cinc o trenta tota l'escola**. perquè es clar tampoc ens hi quebien tots **a la biblioteca**. primer el dilluns a les tres de la tarda, de les tres a quarts de cinc **la tècnica de ser.gi treballava amb les mares habilitats parentals**, no?. [...] Quan arribaven els nens que sortien de classe, [...] la primera estona doncs, o feien aquest joc amb la mare que s'havien preparat amb la tècnica de ser.gi i després l'estona que quedava **feien alguna cosa de deures**, no? [...] No es va continuar fent [...]

D: "a mi m'agradaria que participessin més, però esque **no sé com fer-ho**. aquesta és la veritat. **ja ho hem intentat de tanes maneres, que no ho saben**. i veig que les altres escoles estan igual."

T2: La informació la reben però potser ells, **per sí sols no vindrien**. [...] Sempre n'hi ha alguna que sí que evidentment son els **que es preocupen, que els hi interessa que els hi expliquis les notes**, com és que allà falla, però.. son comptades, **de cada classe que en debem tenir? Tres?**

T1: Sí, molt poques. Molt poques.

T1 (en resposta a la pregunta: pel que fa a la participació de les famílies, a nivell d'aula, fan alguna cosa?): A cycle superior no. [...] A veure, **la reunió de pares**, per exemple, abans del COVID, **la última que vam fer que ens va agradar molt** i que **vam decidir que estaria molt bé doncs fer-la cada any**, sí que entraven a les aules i **els nens eren els qui feien l'entrevista, la reunió de pares**. [...] Anaven posant les diapositives i els nens els hi anaven explicant als seus pares i **els pares asseguts allà com si fossin els alumnes**. Aquest tipus d'activitats, **o.. si haguessim fet doncs per exemple expressions orals i tal, convidar als pares..** hi havia idees de fer cosetes així més, fins i tot des de la part LIC, recordo que també havíem parlat, perquè **les poques mares interessades en el tema de l'AMPA i tal, ja ho havien dit, ens agradaria més entrar, saps?** [...] I me'n recordo que **vaig transmetre-ho a un claustre** de cares a aquest any, vale? de **implicar més i fer activitats més que entressin, fer l'exposició que vinguessin a veure-la**, saps? però això està aturat, això està aturat a causa del COVID. Però la idea és aquesta, engegar una mica activitats d'aquest tipus quan tot això s'acabi. És que precisament ja et dic, precisament es van formar, legalment com a ampa l'any passat.

T1: Si han d'entrar a l'aula jo crec que és més l'aula en què està el seu fill.

T2: O no, o no, per exemple jo què sé, imaginat que (pensa) és una mare i ve a ensenyar, clar abans que es podia fer menjar i aquestes coses, això s'ha matat molt eh, però, abans feiem com aquell tastet, **i venien, i ajudaven**.

T1: **Tot són idees**, ja ho veus. [...] **No et podem explicar casi res**. [...] Bueno, depèn, esque clar, jo ara estic parlant, recordo que estem parlant **de cycle superior**, pero sí que per exemple, a altres cycles sí que ho estan fent i ho porten fent de fa temps. [...] Sí, bueno, ara mateix no pel tema del COVID, jo crec que ara **a infantil** per exemple hi ha **moltes coses en què els pares poden entrar, i han fet col·laborar molt als pares** i tal, i ara, de fa molt de temps, **la inquietud aquesta dels pares de voler entrar a les aules era més amb els grans que no ho feien tant**, però sembla que **amb infantil hi ha més,**

caliu, i després **quan es fan més grans ja, ja comencen (riu) separació**, saps? i per això nosaltres havíem comentat de poder realitzar algunes activitats en què poguessin entrar els pares també i poguessin formar part de, de la vida de l'escola, no?

T1: Hi ha un projecte per davant per fer, que és el que et deia abans. [...] Quan s'acabi això, sí. Sí sí, vull dir, que **elles organitzar coses, elles entrar a l'escola... quan dic elles vull dir l'ampa eh. però la idea també era que s'amplies l'ampa**, que hi hagués més famílies que participessin perquè hi ha molt poques, i començar a **divulgar una mica la (pensa), la informació perquè comencessin a venir.**

T2: **decoren** el hall, també.

T1: **hi ha un projecte, hi ha molts projectes** i moments en què intervenen i, i **està en vies de millorar.**

T1: **No fem (pensa) potser gaire o res perquè els membres, les famílies de la mateixa classe, facin activitats conjuntes, es coneguin, com a grup classe, els pares**, no? i és una cosa interessant i per això le posat la primera.

T2: **El centre proposa juntament amb l'AMPA accions que milloren la participació**, perquè **he considerat que primer s'ha de motivar**, després es pot engegar per aquí i després arribar a fer les relacions.

F1: Pero tu también, me imagino que has participado con tus hijas en P3, P4 y P5.

F3: Eso? AH VALE.

F3: no sé yo, salidas que no tienes niños pequeños podías salir, otras salidas que hacían los niños, es verdad, sí. [...] 3: Sí, nunca he ido eh, porque yo era la que, la pequeña pues claro, ahora hace P4, el primer año pues, empezó el coronavirus, luego este año pues ya con el tema del coronavirus pues no, pero, claro, como siempre, siempre han pedido.

F3: Sí, y también nos invitaban en el aula pues a hacer alguna actividad. Yo me acuerdo alguna vez hemos preparado una macedonia con los niños.

F1: Sí, y luego al final de curso hacemos que es la fiesta de final de curso, vale? que sería, antes se hacía unos juegos, unas actividades con el agua, antes del COVID, el año anterior al covid hicimos la fiesta de la espuma, vale? cada año pues, lo, lo que decidíamos entre todos, vale? y, una vez vino el señor covid (rie), luego cambió todo radicalmente. este año por ejemplo no hemos podido hacer gran cosa. hemos celebrado eh, la castañada y la navidad. [...] El problema ha sido este, que no han podido venir las familias, vale? porque, porque todo es nuevo, no se sabe el tipo de contagio, el motivo de los contagios, todo eso, pues, claro, no sabían exactamente como hacerlo. entonces este año, ha sido el único año que ha sido, por culpa del COVID de que las familias no han participado, vale?. Las del AMPA, sí que hemos participado, que eramos nosotras (riu). [...] El problema ha sido este, que no han podido venir las familias, vale? porque, porque todo es nuevo, no se sabe el tipo de contagio, el motivo de los contagios, todo eso, pues, claro, no sabían exactamente como hacerlo. entonces este año, ha sido el único año que ha sido, por culpa del COVID de que las familias no han participado, vale?. Las del AMPA, sí que hemos participado, que eramos nosotras (riu).

F1: las madres vienen, ayudan. es decir, antes del covid sí que venian madres, aunque no sean del AMPA, venian y, también hacian actividades, (pensa) hacian decoracion, hacian lo de las castañas, (pensa) en navidad, por ejemplo venian a preparar, no sé, una mesa con zumo y todo eso. [...] Entre siete, ocho madres, o así, mas o menos, sí.

F3: En infantil, hemos podido, no? Sí, la fiesta del agua por ejemplo, hemos estado los padres con los niños, todos en el patio y las señoritas. Y quien participa que estaba dentro de, con los niños y quien no pues se sentaba a mirar, pero aquí, en la primaria nunca yo he podido entrar, a ver a mi hija.

F3: 3: No, no podemos entrar. Las que no somos de, las que son de AMPA sí que entran a ayudar, pero los padres en general no.

F1: La única fiesta que no hemos podido venir ha sido la de la espuma. [...] Se decidió que no podian venir los padres porque NO SABIAN como seria, o sea fue una prueba piloto, vale? y dijeron que era una fesita para los niños, y ya esta.

F3 (en respuesta a la pregunta: hay algunas actividades que hayan organizado los profesores y que os hayan dicho a TODOS los padres, por ejemplo de una clase, oye vamos a hacer una actividad en EL AULA, quereis venir?): En infantil si

F2: En infantil sí, nos invitaban a estar.

F1: Sí, pero solamente dos padres o tres como maximo.

F2: Tres

F3: Sí, cada, o sea, cada padre lo que podia invitar. No invitan a todos de golpe. No me acuerdo bien bien, pero yo si que he ido a la de mi hija.

F2: Si, yo tambien he ido a la de mi hijo.

F3: En P3, **para escuchar un cuento** creo o algo así.

F3: Ya te lo dan ya por hecho. Ya lo han decidido, a ti solamente te invitan.

F2: Sí.

F1: Sí, es una cosa que ya lo han hablado los profesores y nosotros vamos, y ya esta.

F3: Para ver y ya esta, para estar ahí un ratito ese y ya esta.

F3: y de lo otro pues me gustaria pues, bueno, cuando se va el coronavirus, yo creo que sí que se ira, no? (riu). nos dejara algun dia. (riu) i participar eso, de acabar el curso y tal, como hacen otros colegios, yo porque yo vengo de gerona y entonces, yo he estado con mis sobrinos ahí, saltando en la espuma, haciendo cosas, haciendo fotos, esto, me gustaria.

F1: Y luego si me gustaria que las familias viniesen a participar mas, me ENCANTARIA, que las familias, se involucren, que se abran, y que vengan a ver lo que hacen sus hijos, lo que hace el centro, que sepan, porque esque es tan bonito, esque no lo saben, y me encantaria, pero bueno

E: tambien vienen padres?

F3: sí, pero muy pocos.

F1: yo digo madres porque siempre he tratado con madres, a mi ningún padre me ha venido (riu), no sé, los padres aquí son como, yo no quiero saber nada (riu).

F2: como el padre de xxxx que viene mas, hola hola, y ya, bueno, ya hablamos con las mujeres.

F2: si, yo conociendo a mi marido, por verguenza. que dice, mujer yo no voy eh

Participació associativa (AMPA o AFA)

D: “Un dia, una sessió per les famílies que vulguin. Això més que res també era **per activar una mica l’AMPA de l’escola**. Aquí **l’AMPA no funciona**, no? O ara comença a funcionar però hi ha un parell o tres de mames que hi estan vinculades. [...] Varem fer venir a les famílies [...] Va vina que coneixereu la nova directora [...] Us explico com funciona l’escola, feu-me preguntes. [...] Els hi vaig explicar què era un consell escolar, què és un òrgan de participació de les famílies, com podrien fer-ho, i bueno, deunidó la participació que varem tenir, va haver-hi prou d’èxit.”

D: “ l’AMPA ara té una presidenta que a final de curs ho deixarà de ser perquè el nen fa sisè, en tindrem una altra i hi ha un parell o tres de mames vinculades, prou. Per tant l’AMPA és mínima. I el consell escolar bueno, hi ha la representant de l’ampa que ja està a l’ampa i després tenim un parell de mares més i una em sembla que no ha vingut mai.”

D: “Sí, **elles hi participen, elles no organitzen res eh.**[...] Clar, **fem una festa de l’AMPA i la organitzarem els mestres, i es clar un dia se’n van donar compte**, diu, “es que això no és la festa de l’AMPA”, diu. Això és la festa diem-ne de la comunitat educativa. dels mestres, dels nens i dels pares.”

D: “oh, esque **ens agradaria fer una cosa per final de curs**. Val, què voleu. Ai si ens agradaria **fer la festa de l’espuma**. Molt bé. Bueno la farem **fora de l’horari escolar** perquè si és una festa de l’AMPA. Ui no, no. [...] Doncs bueno, si l’hem de fer **dins de l’horari escolar**, l’organitzarem els mestres, la pagarà l’AMPA, i l’organitzem els mestres. Clar. **Elles encara no tenen estratègies**, per tant, no fan res. Vull dir, sí, per Nadal **ens porten pa amb xocolata**, aquestes cosetes sí, **decoren allà una mica l’entrada**, però...”

D: “ l’aula aquí, la tutoria de cicle inicial els dimarts a la tarda la tenen reservada per elles.”

D: “Quan una AMPA és activa té molta feina a fer però **aquesta AMPA no és activa**. [...] Des de **l’ajuntament de Salt**, nosaltres abans quan **pagaven a fundació SER.GI** doncs que vingués **una tècnica per fer tot aquest treball de cohesió de l’AMPA**, de legalitzar, pensa que **fins, a principi d’aquest curs l’AMPA no va estar legalitzada**. [...]

L’ajuntament també té a través de l’entitat vincle dons, una mena de tallers, d’**educadors que ajuden a dinamitzar les actes a totes les escoles i ara també venen a Mas Masó**, però es clar, des de començament de curs hem tingut tres dinamitzadores diferents. [...]

Les mares l’últim dia em varen dir, ostres esque ja no cal que vinguin, dius nosaltres preferim que no vinguin, perquè esque se senten, no ho sé, com tontetes, i al final saps? Això, ja he dit a l’ajuntament que no funciona. [...] **Continuaran vinguent** perquè em sap greu, no? i llavors, però es clar, les mames **tampoc en tenen cap ganes** i es van fent entre elles, i si tenen alguna cosa venen aquí, jo aquest any perquè vaig molt de cul, però a elles **els hi agrada venir aquí**, bueno, que jo els hi expliqui coses, i bueno (riu), és això l’equip de l’AMPA que fan.”

D: “no hi ha quota d’AMPA. perquè si les famílies ja no ens paguen el material escolar, ja només faltaria la quota d’AMPA. el que passa que dins del material escolar. [...] dos o tres euros doncs, que els lliurem a l’AMPA perquè puguin fer alguna cosa. [...] L’ajuntament de Salt dona unes subvencions però s’han de demanar, s’ha d’anar a una reunió, i jo.. els hi

vaig dir: hi haurieu d'anar. Però els hi fa por. Es senten com amb inferioritat de condicions, no? [...] elles se senten que no controlen, [...] són extrangeres, la coordinadora d'AMPES està gestionada per pares del país. [...] I un dia em van dir, ens acompanyes tu? I dic, no, esque no m'hi volen. Clar, no hi puc pas anar com a equip directiu a cap reunió d'aquestes. [...] **a Salt no hi ha pràcticament cap que funcioni.** Només funciona la de les arrels i la del gegant del rec. Les altres no rutllen.”

D: “La mare que ara, assumirà la presidenta, la xxxx és una persona que ja va fer P3 aquí, i té estratègies perfectament, doncs llegeix, escriu en Català, parla en Català perfecte. I ella té estratègies per anar a una reunió, però es clar, ella bé.. li fa com vergonya” [...] com que ho organitzen els pares, les ampes de pares del país, ho fan al vespre. clar, les dones magrebís també, sortir al vespre saps? [...] És un pack. [...] Clar, ara l'ajuntament, quina poca vista, ha posat una reunió de tot això d'AMPES [...] per un dia la setmana que ve allà **a les set de la tarda.** Hi aniras? Ja sabia que em diria que no, a les set de la tarda. Diu, **no perquè estem en Ramadà i es clar, jo, estic preparant el menjar a aquesta hora.** bueno, tens tota la raó, poca vista per part de l'ajuntament. Ho podieu haver fet una setmana enrere que el Ramadà començava ahir. no? Dius. bueno, bueno el menjar no el pots preparar abans? i vas a la reunió després?”

D: “no tenen diners. [...] És una AMPA que els pares no paguen. [...] tot és dificultós”

D: (parlant sobre el taller d'estudi assistit) “Durant uns anys hi va haver-hi un grup de mares qu funcionava, bueno que funcionava, elles varen fer el seu grupet però tampoc han entrat a l'ampa, diguessim això era una mica d'estratègia perquè després entressin més a l'escola, però tampoc s'ha aconseguit. perquè, a elles, a elles els hi va anar molt bé per fer grups social de mames. saps? entre elles.”

D: “Hem rebut **subvencions del departament d'ensenyament de fons europeus** doncs que hi han **cinc mil euros dedicats a famílies, a AMPA.** Organitzariem algun **taller de parentalitat,** ja no se si aquest curs o el començament del curs, perquè jo esque estic tant cansada. però si que els he de gastar, cinc mil euros.”

D: “no tenen diners. [...] És una AMPA que els pares no paguen. [...] tot és dificultós”.

D: “Organitzariem algun taller de parentalitat, ja no se si aquest curs o el començament del curs, perquè **jo esque estic tant cansada,** però si que **els he de gastar,** cinc mil euros.”

T1: També **organitzen, alguna festa,** per la **castanyada,** o per **nadal ajuden** amb el patge, saps? sí que hi ha algunes famílies que **venen a ajudar, però molt poques eh,** vull dir, esque, **una mà. omplim una mà eh.**

T2: La **festa de l'aigua, de l'espuma,** va ser la **primera** així **que anaven organitzant,** i deu ni dó quantes mames teniem!

F3: Lo que pasa que yo, claro, lo que las preguntas seran sobre lo que tu has dicho, entonces eso la xxx(1) más bien las puede contestar porque yo nunca he hecho este

primer año, entonces no he hecho nada yo. [...] te digo nunca he hecho actividad con los niños y ellos por ejemplo si, fiestas de navidad, de todo, no? de chocolate, no?

F1: pues hemos participado en el aula con los niños, en salidas también los hemos acompañado, y luego como AMPA hacemos actividades o fiestas vale? o fiestas, en cada estación del año, por ejemplo, hacemos la castañada, vale? luego hacemos la fiesta de navidad, en primavera si que no hacemos nada

F1: Sí, y luego al final de curso hacemos que es la fiesta de final de curso, vale? que sería, antes se hacía unos juegos, unas actividades con el agua, antes del COVID, el año anterior al covid hicimos la fiesta de la espuma, vale? cada año pues, lo, lo que decidíamos entre todos, vale? y, una vez vino el señor covid (rie), luego cambió todo radicalmente. este año por ejemplo no hemos podido hacer gran cosa. hemos celebrado eh, la castañada y la navidad. [...] El problema ha sido este, que no han podido venir las familias, vale? porque, porque todo es nuevo, no se sabe el tipo de contagio, el motivo de los contagios, todo eso, pues, claro, no sabían exactamente como hacerlo. entonces este año, ha sido el único año que ha sido, por culpa del COVID de que las familias no han participado, vale?. Las del AMPA, sí que hemos participado, que eramos nosotras (riu).

F1(parlant sobre el fet que no van deixar entrar a les famílies a la festa de l'espuma però si a les mares que formaven part de l'AMPA): Si exactamente, no sé, pero yo es un tema que no me gusta tocar porque no me gusta decidir estas cosas. Es decir, (pensa) si tienen los padres algun problema (riu), que vayan al centro escolar, con direccion, yo, no pinto nada, es decir, yo hago lo que puedo, ayudo en lo que puedo, y ya esta. Pero normalmente sí, cuando realizamos alguna actividad o alguna fiesta, normalmente somos las madres que lo organizan.

Participació institucional (*representació al Consell Escolar*)

D: “Tu vas al consell escolar i els hi poses allà un munt de documentació, o els hi envio per correu. Vam aprovar la PGA [...] Jo perquè formalment els hi he de donar, però es clar, esque, no havien entés res.”

D: “ no saben llegir, perquè aquest document, es clar, jo què els hi he d'anar a explicar, indicadors de millora, de nose què?. Tot els hi queda molt lluny. Bueno, els hi dius, mira aquest curs farem això, allò, ja intentes fer-ho resumit i amb poques paraules, no? Participen poc, què passa? venen, venen al consell escolar, venen amb les criatures [...]. Però tampoc tenen on deixar-los, es clar, **esque aquí, aquí no es pot fer un consell escolar a les nou del vespre** com es fa a moltes escoles. Tot és, bueno és diferent. No complicat, diferent, diem-ho així. [...]

DIFICULTATS

D: “Participen poc, què passa? venen, venen al consell escolar, venen amb les criatures, es clar, allò, **és molt cansat**, tenir els nens, cridant, un dia a la tarda.”

Relació entre les famílies i l'escola

Definició del tipus de relació família-escola?

D: “De fet ells apareixen aquí quan volen. Però es clar després **no ens entenem tampoc**, no?”

D: "Les famílies, pel tarannà, ells es mantenen al marge i ens donen una responsabilitat a nosaltres de la formació acadèmica dels seus fills".

D: "Varem insistir molt al principi de curs que se la baixessin. [...] L'educadora social, ha fet moltes reunions per ensenya'l-s'hi a baixar l'aplicació."

D: "Esque també.. bueno, a vegades demanem i nose, aquí potser els contemplem massa els nens, saps? Tenim dos extrems."

D: "Ens agradaria més que ens aportessin informació de casa, això és difícil."

D: "Aquí tenim problemes amb els nens, però no tenim problemes amb les famílies. [...] Ha de passar alguna cosa perquè una família es vingui a queixar. Les famílies no acostumen a queixarse."

D: "Ells.. ja confien amb tu, i que tu estas fent la teva feina, saps? i.. ja està, per tant, no demanen més. És una escola en quant a famílies, per ara, molt tranquil·la."

D: "La reunió de pares venen un 87% perquè? Perquè hi ha una persecució. És a dir, els truquem, has de venir, és molt important que vinguis, VINDRAS O NO VINDRAS? Al final t'acaben dient "si, ja vindré" (riu). Saps? És allò, i és a dir, truquem UN PER UN A TOTES LES FAMÍLIES, no? És a dir, que se senten com una mica perseguits, i a vegades penso no sé si és gaire positiu això però bueno és la manera d'aconseguir que d'allò. perquè sinó, ells no vindrien."

D: " ells estan al marge de l'escola."

D: "**perquè són famílies que no hi pots comptar.** i ara t'han demanat el xandall però després et diuen que bueno se n'han desdit i per tant no el paguen. Dius ei, però jo ja havia fet una planificació de tant."

D: "D: a veure, la relació és bona. jo penso que en general és bona. fora de determinades famílies, és bona. unidireccional, sí. és de nosaltres cap allà. i en algunes famílies és nul·la, també, no? no tenim una mala relació. ells quan venen els atenem i jo penso que se senten acollits. sempre hi ha algu que protesta, però bueno. bé, bé. però demanen poc. Esque no hi ha apenes relació perquè ells no demanen. no en tenen cap necessitat. jo ho veig així."

D: "allà on hi ha un percentatge important de famílies immigrades doncs costa que ells participin. es mantenen al marge una mica de l'escola."

D: "pensa que hi ha mares que **no me'n vaig ensortir** a ensenyar a jugar al dòmino amb imatges. clar, jo aquell dia vaig veure-ho molt malament. **vaig acabar esgotada.** (rient) ja ho veus, surto d'aquí després d'una hora i aquesta dona encara no s'ha enterat de què va això, no?"

D: “La comunitat negra pues, elles sí, hi ha un grup de mames que es van fer molt amigues i mira, saps? i s’entenien, però es clar, tampoc això ha revertit, m’entens? a l’escola? **és com una mica esgotador.**”

T1 (parlant de la festa de l’espuma): Va ser l’inici una mica de la relació amb les mames, però es va aturar per culpa del COVID.

T1: Home, a vera, depèn moltíssim de la família. Vale? hi ha pares que, que són més distants i d’altres que busquen més la relació. [...] Hi han pares, que volen molt el contacte i busquen, pues, una mena d’amistat, no? o de bon rotllo amb el mestres i d’altres que són més freds que, que no et vindran ni a saludar. Esque és una mica, això sí que és molt individual i molt depen de la família.

T2: I saben que **cuidem els nens...**

T1: i si no s’acosten són més, o per prudents, o perquè ja són famílies que no venen a l’escola i que els nens marxen sols. Pero les famílies que venen aquí, si no s’acosten són més per prudents crec jo. Si tu t’acostes a parlar, jo crec que són de caliu, i són...

T1: Saps? Si ho diu la senyoreta, o si, i en el moment que t’acostes jo crec que ho agraeixen, que vagis a parlar amb ells. [...]

T1 (en resposta a: a final de classes poden entrar fins l’aula?) Ens esperen. Esque molt poc pares venen a buscar els nens de cicle superior. La majoria marxen sols. És un tant per cent molt petit, però els que venen s’estan esperant a fora i els nens surten sols. si no tenen autorització per sortir sols, pues, quan veus el pare o veus el germà, o qui els ve a buscar et saluden i ja el deixes sortir i ja està. Però que no hi ha contacte directe, a no ser que tu el busquis, que cridis al pare, a la mare o qui sigui per dir-li algo.

T1: (pensa) Venien a fer fila aquí els nens però ells es quedaven a fora (inaudible). [...] Esque clar, com que tenim cicle superior, com que són tant autònoms i tal, pues.

T2: Sí, normalment sí que se solia, si que sempre s’han esperat fora. Al tenir els grans, esque és diferent.

T2: Sí, i que ells vegin sobretot que estàs pel nen, no? que vegin que ens preocupen i que, que no estas en contra de la família sinò que és per ajudar. i clar, jo i la xxxx, tu és el quart any, no? clar quan ja veuen un mestre que porta anys, ja hi solen confiar més, entre els pares també es diuen, llavors això ens ha passat també. ai ai ai, i tu estas con mi hija, tal, no se qué, i ells et venen a parlar, no? i, que t’agafen com una certa confiança, no? perquè ja et tenen vist. i (pensa), però si, en general...[...] Que podria millorar? Sí. Sempre pot millorar, nosaltres també, vull dir..

F3: Con las tutoras que he tenido con mi hija, ahora tercero, pues siempre hemos tenido un vinculo muy cerrado [...] no me lo dejan hasta el final cuando ya me dan las notas, no, si nó me van diciendo

F2: Y ha dicho xxxx (la tutora) bueno, mira, tu me ayudas, yo te ayudo.

F2 (contestant a la pregunta: conectais con la profesora no?): Sí, mucho, yo mucho.

F3: Bueno, la verdad es eso, bueno, que ya no sé ya. La verdad que yo estoy contenta con la señoritas, siempre te dan tiempo, siempre te ayudan, siempre te apoyan, y yo des de infantil con la grande que va ya a tercero hasta la pequeña pues, la verdad que siempre me han ayudado como madre, como, bueno, no sé como, como madre, como señorita, me han ayudado, o sea que, entra dos partes y la verdad que no tengo ninguna queja contra ellas.

F3: No me da ni vergüenza, ni miedo, ni nada, simplemente algo que, tanto si te preocupa como si te gustaria saber como (pensa), algo que te enfada y eso, pues, lo dices, porque es una cosa normal.

F2: Pero no todo el mundo hace eso.

F3: Claro, hay gente que pasan, te dan el niño, lo dejan todo el día aquí, y luego para casa, o al parque o al casal, y luego...

F1: Ellas te escuchan y te dan una opinión,

F1: Por ejemplo hablo con las señoritas de mis hijas, son madres también. y a mi me gusta hablar con ellas porque ellas me dicen, a mira, la mia hace, o el mio, entiendes? es un intercambio de opiniones, de, mira lo que puedes hacer. no te lo hacen difícil, sino que estas como, como en casa.

F3: porque, como tenia la pequeña, puede ser, en P3, habré salido, pero como tenia la pequeña me decian que no, **necesitaban una madre 100% centrada en los niños**, porque claro, al tener una bebé pues, estarias distraída, sabes? Pero sí, si que **te lo piden**.

F1: Siempre que nos ha pedido ayuda el centro siempre la hemos dado, vale?

F3: Muy buena

F2: Muy buena

F3: Excelente para mi, de mi parte excelente. (incomprensible)

F2: Sí, sí. Con tutoras, muy buena.

F3: No, no, yo creo que es mutua. Respeta y te respetan, no? Si tu eres educada pues yo tambien.

F1: Como dice ella es mutuo. Es, tienes una ayuda entre ambas partes.

F1: Y, una cosa que quiero comentar, de la pregunta anterior, que hemos dicho que, con la relacion con las tutoras super bien, y eso no lo voy a cambiar, pero si que, a ver, no es la respuesta a la pregunta pero lo quiero añadir. Hay otros profesores que no tenemos la misma relación, incluso llega tu hijo a comentarte algo y te, te quedas un poquito así, sin poder hacer nada porque claro, son niños pequeños, no sabes com ha ido la cosa ni lo que ha pasado, entonces es como, no puedes hacer nada, pero ya te digo, con las tutoras que no han tocado, perfecto, pero si que hay otros profesores que la comunicacion es bastante difícil y no es tan buena, vale? No es todo color de rosas. [...] Si, que lo mas importante, por ejemplo, como dices, las tutoras que si que son las que estan mas horas con nuestros hijos, y, alomejor los profesores que te comento son, pues alomejor estan una hora o dos horas con ellos durante el dia o druante incluso durante la semana, entiendes? que aunque no los conoces, no los tratas, y eso, pues, es un poquito mas difícil.

Concepció que es té de les famílies i de les tutores del centre

Concepció de les famílies quan participen de manera individual

D: "Els.. ja confien amb tu, i que tu estas fent la teva feina, saps? i.. ja està, per tant, no demanen més. És una escola en quant a famílies, per ara, molt tranquil·la."

D: "Les famílies, o protegeixen molt el nen quan és petit o bé, arribada a una edat posen el nen al carrer, i el carrer educa, NO! Això és un risc no? Perquè al carrer hi ha molts riscos, no? Bueno, seria més o menys conscienciar a les famílies amb això."

D: "Quan tu els hi parles del nen i el que és el creixement emocional del nen, per comprendre, això, tu necessites tenir un vagatge, un determinat bagatge cultural. Segurament fa cent anys els nostres avis tampoc se'n preocupaven gaire, del.. benestar emocional del nen, gràcies que poguessin viure, m'entens? Doncs aquí estem igual."

D: "Ella feia de mare, jo penso que és una bona mare perquè atén bé als seus fills... però ella aquest vincle emocional i el que necessiten els nens, doncs no el va viure amb ella i per tant ella pues aplica de mare lu que devia viure la seva mare amb ella no? Per tant pobra dona tampoc esta preparada per nosaltres lo que li estem... [...] Demanant, no?"

D: "perquè ells no en veuen la necessitat. L'escola és l'escola i aquests han de fer la seva feina i la seva feina és que atenguin al nen, que li ensenyin, i, i ja està. Alguns altres bueno, sempre tenen feina, la veritat és que no, no son gaire actius, pares o mares. I... son una mica mandrosos eh? jo? En alguns casos... i bueno, es mantenen al marge de l'escola, no...no. Com més petits més participen, com més grans més ens costa. [...] Els grans no apareixerien en tot el curs."

D: "Costa molt compromís amb les famílies. son famílies que es cansen de les coses. si tu vols fer uns tallers, fes-ne tres o quatre, més enllà no vagis, perquè en el quart tindras la meitat de la gent que el primer. es desmotiven facilment."

D: "Escolaritzen els nens, porten els nens a l'escola i esque, no els atabalis més que prou feina tenen."

D: "Les famílies en general són amables, són correctes, amb tot el professorat. són molt respectuoses amb els mestres, en general sí. i són gent bueno, són gent que venen d'una altra cultura i encara al mestre el veuen com aquella person que sap més que ells i amb respecte, no tens problemes eh, jo els veig així."

D: "a mi m'agradaria que participessin més, però esque no sé com fer-ho. aquesta és la veritat. ja ho hem intentat de tanes maneres, que no ho saben. i veig que les altres escoles estan igual."

T2: Ho necessiten eh també, aquestes famílies.

T1: Sí, i tant.

T2: Necessiten aquesta aproximació, que estiguis per ells...

T1: La majoria són properes

T2: Sí.

T2: Em penso que són **super agraïts**, en general. **Són agraïts, et diuen gràcies**, que ells veuen que realment ens preocupem pels seus fills.

T1: Són properes, que són molt agraïdes, molt educades, el tant percent més alt. evidentment hi ha casos, com a tot arreu, que puguis dir que hi ha un tant per cent que, o són més distants o més desagraïts. que veus que sembla que, com si fessim les coses, saps? o estan esperant que facis algo malament per venir a dir. sempre hi ha alguna família d'aquestes, però jo crec que en general, no?

T2: Són molt agraïts, alguns treballen moltes hores i, alomillor, amb aquestes famílies no pots tenir aquest contacte que t'agradaria. Algunes no tenen estudis, la gran majoria, però bueno.

T1: Però el concepte que tenim nosaltres, en general és molt positiu, són gent maca, i gent molt oberta que els hi diguis lo que sigui que...

Concepció de les famílies quan participen de manera associativa

D: (parlant sobre el mal funcionament de les AMPES a Salt i contestant a la pregunta "i penses que és perquè no se senten còmodes?") NO. Perquè **elles no hi veuen la necessitat, perquè aquesta gent no se sap moure, no?**

D (en resposta a: per què participen aquestes famílies a l'escola? es a dir, quines son les motivacions i els interessos per part del centre?): A veure, si que hi ha algunes d'aquestes de l'AMPA que la xxxx (mare entrevistada nº1) **se'n dona compte per exemple que ella ha de participar i que en la comunitat educativa hi formen part les famílies, els altres hi participen per obligació, perquè insistim tantes vegades que vinguin, que per no fer-nos un lleig venen. Però hi ha moltes famílies que és per això. jo crec que amb els anys tot això anirà canviant, no? però ha de passar una generació. sí."**

T2: I també tenim les mames de l'AMPA que també **són molt trempades** algunes i... vull dir que t'ho poden fer.

T1: Bueno, són mames també que **han nascut aquí**, que ja **parlen el català perfectament**, que **estan molt integrades**.

T2: I les mames que hi han, lu que diu la xxxx (T1), super series, que tenen ganes, que estan preocupades, que parlen amb nosaltres. [...] Et traslladen els neguits, i podriem fer això, i bueno, que tenen inquietuds i està molt bé. [...] Molaria que en tinguessin més, però...

T2: És el que diem, tenim poques mames, però les mames que tenim **són molt maques**.

Concepció de les famílies quan participen de manera institucional

D: "Jo crec que a vegades **se senten incòmodes** i tot."

D: "Participen poc, què passa? venen, venen al consell escolar, **venen amb les criatures**, es clar, allò, és molt cansat, tenir els nens, cridant, un dia a la tarda. Però **tampoc tenen on deixar-los**, es clar, esque aquí, aquí **no es pot fer un consell escolar a les nou del vespre com es fa a moltes escoles**. Tot és, bueno és diferent. No complicat, diferent, diem-ho així.

Autoconcepte per part de les famílies:

F1: mientras mas van creciendo mas preocupación te entra. [...] Sí. Y, nada es eso, claro, esque mientras van creciendo mas preocupacion te entra, y quieres saber más

F2: y estoy siempre pendiente, como es el único.

F1: Sí, mira, creo que hemos venido las madres mas abiertas. [...] No me da ni verguenza, ni miedo, ni nada.

F3: Sí, eso, que no somos, bueno, como dice la xxx (1), que somos de las madres que estamos ahí, que vivimos para ellos, para los niños, o sea que yo, me gusta estar al día, de lo que hacen, de lo que dejan de hacer, POSITIVO O NEGATIVO, a mis niños ya cuando salen les pregunto, que habeis hecho, me cuentan, sabes?

F2: Sí, y hay cosas que digo también en catalan, ahora estoy en (incomprensible) aprendiendo catalan. [...] Sí, hago pero ahora online. [...] Y, para poder aprender hay cosas.

F1 (parlant de les organitzacions de les festes i activitats): Creo que es un trabajo de todos.

(en resposta a: he visto que vosotras tres sois madres, muy implicadas):

3: Sí, demasiado creo yo.

E: Claro, bueno, no, nunca es demasiado (riu).

2: Lo intentamos

F3: [...] yo intento mejorar cada dia y darle tiempo a mis niñas, ya no las llevo ni al casal, ni siquiera las dejo al comedor porque yo, estoy yo ahí, quiero estar con ellas yo, con mis hijas.

F2: Yo tengo un niño solo, de momento no trabajo, quiero trabajar, no me gusta estar en casa. y claro, si estoy, que seria dejar a mi hijo, y yo me voy, no, y como he estudiado tambien de maestra, me gusta practicar con el, si ahora no puedo y con, me gusta practicar, pero, depende tambien de, si hay, tengo amigos, tengo, que hay, tener ocho niños, y a escuelas diferentes, y imaginate como puedo implicar, y los dos por ejemplo trabajan, no es una excusa, para mi no excusa, pero, estoy pensando, [...] por ejemplo mis abuelos, hay, porque (incomprensible) aprender, le dice mi madre, porque estudiar tanto, porque esto, y, y estoy pensando que eso puede ser tambien. Bueno.

F3: Tienen otra mentalidad, claro.

F2: Claro, para que son las maestras, para aprender, lo se.

F3: Sí, hay mucho que, la educación? (incomprensible) el cole enseña, no? educa. Hay mucha gente que no, que no lo ve así.

F1: yo empecé aquí a estudiar P3. He aprendido mucho, he tenido una educación espectacular y, sinceramente, esque hemos hecho de todo. Esque antes, la educación de antes es, super diferente que la de ahora, y antes yo creo que se aprovechaban mas las cosas, no? ahora es un poco mas de tecnologia y todo eso. entonces, (pensa) yo a mis hijas, les puedo, les pienso dar lo que me han dado a mi, incluso mejor. Y no pienso desaprovechar la oportunidad que tiene, no sé, yo es lo que pienso, (pensa) que disfruten y que aprendan ahora que pueden, y ya esta. Y padres, hay, esque encontraras padres de todo, hay padres que quieren y no pueden.

F3: no porque era un pueblo, todos tus hermanos han estudiado, yo soy la mayor y no he estudiado, porque era un pueblo y teniamos que caminar mucho para llegar al cole, y habian perros, habian locos por ahí y yo tenia miedo y he dicho que no, pero él no ha insistido mi padre, no me dijo no, tienes que estudiar, y yo ahora no quiero que esto le pase a mi hija. yo intento esforzarme al maximo, aunque ella ahora no ve. [...] sí, pero yo no quiero que el dia de mañana digan, hay, no he hecho aquello en su momento sabes?

yo no he hecho ni P3 ni nada, yo llegué aquí a hacer el tercer de eso, ya me diras tu, si no sabia ni cojer un boli, y ya poco a poco he ido y me he sacado el graduado, y sacar el carnet, pero todo, porque...

Concepció que tenen les famílies de les altres famílies

F1: Incluso, hay padres aquí, de niños del centro que, esque no han tenido educación ellos.

F1: No la han tenido, claro, como se lo transmiten a sus hijos? Bastante difícil. Pero, lo que el que es difícil, que dejen de intentarlo. Conozco a padres que no han tenido nada de educación...

F3: Bueno yo, nunca he ido al cole, y intento, a mis hijas.

F1: si, hay que aprovechar, hay gente que sabe aprovechar el momento y lo usa, y hay gente que no, alomejor detras pues habra miles de circunstancias, no sé, apoyo emocional necesitaran, o... [...] si, si, ya te digo, que cada persona es un mundo, ya te digo, conozco a gente, a madres, padres de aquí que no han tenido educación, pero hacen lo que pueden. tu los ves y dices, ala, las apariencias engañan, no? dices, yo pensava que era así, pero no, no, es totalmente al revés.

Concepció que es té de les tutores

F2: y tienen una maestra muy buena, muy contenta eh.

F1: Sí, las señoritas parece que tengan magia, no? (riuen totes)

F2: Sí, yo digo que, que es excelente y me gusta su manera, porque mira, tiene no se cuantos años, esta maestra, tiene mucho eh, ya se va a jubilar la xxxx. y, como todo el mundo me ha dicho que es una persona de la escuela vieja, y me gusta como trata, y como, que dice la verdad, que esto si, que esto no, y nose y me gusta, y de la otra, de la xxxx tambien, pero hay madres, por ejemplo, que me dicen, hay mira, la otra no sé, como es joven no me gusta tanto. Quiero una que es mas...

F1: que tenga mas experiencia.

F2: Sí, pero, así como tiene sus, como aprende los niños y todo me gusta. tiene las tecnicas muy bien, sí, sí, me gusta mucho.

F3: La tutora es como la segunda madre.

Procés d'acollida a les famílies

T1: L'AMPA diguessim, quan arriben famílies noves o, per tal de promoure's, que es trobessin amb aquestes famílies, expliquessin què eren, per què estaven allà, quines activitats feien, que col·laboressin, tot això **està previst**.

Carta de compromís educatiu

T2: "no saben ni què és la carta de compromís".

Acció tutorial compartida

D: "Com fem perquè les famílies se'ns acostin a l'escola? U, la reunió de pares a principi de curs, que tenim una assistència d'un 87% de les famílies. [...] **"Els tutors es comuniquen, com a mínim, una o dues vegades al llarg del curs amb les famílies"**.

T1: posem a l'avast de les famílies orientacions que afavoreixin l'acompanyament escolar a casa?

2: Sí, jo ho faig, com a tutora sí. Jo oriento a les famílies. Que després no ho facin, però jo faig la orientació. I què haurien de fer per acompanyar i, per millorar, jo sí que ho faig. [...] jo oriento, el que crec que estaria bé perquè el seu fill, igual que els hàbits, el fet de tenir taula d'estudi...

1: jo esque ho he enfocat des d'un altre punt, jo l'he enfocat des del punt com des del nivell d'escola, no sé per què, saps? [...] me n'he anat més al, com si fos una cosa estipulada, saps? i he pensat, no, no això potser no ho fem del tot bé.

Formació per a les famílies

D: "Aquestes entitats que ajuden a les AMPA, es creen una mena de tallers perquè les famílies entrin a l'escola. [...] Uns tallers d'atenció emocional dels alumns, de la creació del vincle dels pares amb els fills."

D: "Aquest any volem fer ara un taller d'alfabetització. [...] I després mirariem també algun taller de parentalitat positiva."

D: "L'educadora social, ha fet moltes reunions per ensenyar-l-s'hi a baixar l'aplicació".

D: "Jo és el que vull fer, un taller d'alfabetització. Ara per exemple creu roja va fer dos tallers, un al primer trimestre i un al segon **d'alfabetització digital per a les famílies**, no? i es clar era, ensenyar a passar un correu, cosetes d'aquest tipus. però es clar quin problema varem tenir? si que van tenir famílies interessades, però **els varem desestimar perquè si no saps llegir i escriure, no pots passar un correu.**"

D: "**Organitzariem algun taller de parentalitat**, ja no se si aquest curs o el començament del curs, perquè jo esque estic tant cansada. però si que els he de gastar, cinc mil euros."

D: vaig demanar a creu roja dic, a veure jo **el que necessito és alfabetitzar a les famílies** primer. I després, ja els alfabetitzarem digitalment, diu, ja, però el programa és aquest. això... (riu)

T2: Sí, i també de fer ajudes, vam fer aquell curs com de noves tecnologies, que també es van agafar, vam triar els pares que creiem que eren més, que sabem que ho aprofitarien, però clar, havien de saber una mica de català i clar, mancava a totes aquelles famílies que sabies que...

T1: I activitats perquè aprenguin català, també es fan. [...] Ara no. Però l'any passat sí, i fa dos anys. Vull dir que ja és habitual. Tenim també alguna entitat de l'ajuntament que col·labora amb nosaltres, vale? I tenen unes hores per estar aquí a l'escola i els hi proposem tipus d'activitats d'aquesta mena, vale? D'intentar que els pares aprenguin català, que entenguin com funciona un ordinador per poder enviar un correu... per coses així, més necessàries per poder millorar la comunicació amb nosaltres.

Canvis que ha suposat la COVID.

D: "Ara no vivim en una situació normalitzada del que és l'escola".

F1: A ver, esque, ya te digo, aquí, ha habido un paron des del covid, vale? Des del covid, que paso?

Canvis en la comunicació entre les famílies i l'escola deguts a la COVID.

T2 (en resposta a la pregunta: amb aquestes famílies que no us entenen, o que no parlen català o castellà, com ho feu?): amb el fill. El fill fa la traducció, o ve una amiga, el que passa que, en aquest cas amb el tema de COVID s'ha...(donant a entendre que no s'ha fet).

T1: Home prioritàriament és de l'escola a la família. Sí que s'està lluitant, aquest any ho hem deixat una mica en standby, que sigui el més bidireccional possible

T2: És la **feina que feia ella com a LIC**. (i que ja no fa per les mesures COVID)

T1: però que, que si volen parlar-nos, no ho tenen malament, perquè ens veuen de seguida i ens fan una senyal i nosaltres sortim fora, o els fem entrar. Perquè ara, per exemple, **no poden entrar** pel tema COVID no? però, o els fem entrar en un moment, en un altre moment, l'any passat, o sortiem nosaltres a fora i parlaven tranquilament.

F1: A ver, esque claro como tu has dicho despues del COVID ha cambiado radicalmente lo que es la comunicación, vale? Antes era venir un momento, hablar con la secretaria que es la xxxx y le podias decir cualquier duda, pregunta, bueno, lo que sea y luego ella ya lo transmitia a la dirección o al tutor, etcetera, etcetera. Antes se hacía así, però ahora no. Ahora tenemos la aplicación, vale? Que es "la ap de l'escola Mas Masó" i, entonces, a partir de ahí ya nos comunicamos si es con la xxxx que es la directora, pues, como un whatsapp, haciendo un chat, vale? A través de la aplicación. Es, ahora, es así como nos comunicamos.

F3: Eso, y si tienen algun problema, o sea de estudiar, o de compañerismo o así, lo solucionamos ahí en el momento. Y ya esta, lo otro no. Si cómo siempre, lo que es aquí, o sea que no he tenido tampoco (pensa) cosas urgentes o así para, o sea (incomprensible) como el año 2019 es el coronavirus, o sea que de momento todo, no noto la diferencia yo.

Canvis en la participació de les famílies a l'escola deguts a la COVID.

D: "Abans de COVID havíem fet uns tallers d'atenció emocional dels alumns, de la creació del vincle dels pares amb els fills".

D: "Aquell any hi va haver eleccions al consell escolar, es clar aquest any tocava, per situació de COVID no s'ha fet."

T1: Ara perquè estem en COVID, però abans de tot el rollo aquest del COVID jo també feia alguna activitat relacionada amb la implicació de les famílies en el centre.

T1: I les entrevistes igualment, presencials les hem anat fent. Potser fas una en comptes de fer-ne tres, però si que.. tenim estipulada mínim una com a obligatòria evidentment i l'hem fet presencial.

T2 (parlant de l'**aplicació**): Sí, aquest any pel tema de la pandèmia **és el que s'ha reforçat més**, sí. Però sí que és veritat que el contacte del principi anàvem més... més a distància.. l'hem rebaixat bastant.

T1: Sí, **les pors que hi havia a principi de curs, no tenen res a veure amb ara**. Ara hi ha molta més proximitat en general.

T1: I me'n recordo que vaig transmetre-ho a un claustre de cares a aquest any, vale? de implicar més i fer activitats més que entressin, fer l'exposició que vinguessin a veure-la, saps? però això està aturat, això està aturat a causa del COVID. Però la idea és aquesta, engegar una mica activitats d'aquest tipus quan tot això s'acabi. És que precisament ja et dic, precisament es van formar, legalment com a ampa l'any passat.

T1: Sí, bueno, ara mateix no pel tema del COVID, jo crec que ara a infantil per exemple hi ha moltes coses en què els pares poden entrar, i han fet col·laborar molt als pares i tal, i ara, de fa molt de temps, la inquietud aquesta dels pares de voler entrar a les aules era més amb els grans que no ho feien tant, però sembla que amb infantil hi ha més, caliu, i després quan es fan més grans ja, ja comencen (riu) separació, saps? i per això nosaltres havíem comentat de poder realitzar algunes activitats en què poguessin entrar els pares també i poguessin formar part de, de la vida de l'escola, no?

T1: Quan s'acabi això, sí. Sí sí, vull dir, que elles organitzar coses, elles entrar a l'escola... **quan dic elles vull dir l'AMPA eh**. però la idea també era que s'amplies l'AMPA, que hi hagués més famílies que participessin perquè hi ha molt poques, i començar a divulgar una mica la (pensa), la informació perquè comencessin a venir.

T1: L'AMPA diguessim, quan arriben famílies noves o, per tal de promoure's, que es trobessin amb aquestes famílies, expliquessin què eren, per què estaven allà, quines activitats feien, que col·laboressin, tot això està previst. Per això he posat un 3 i he dit que, després del COVID tornarem a enxufar-nos en això.

T1: Clar, tot el que tu has posat menys és perquè **jo ho tenia en ment**, el que tenia previst començar a fer i no s'ha fet aquest any pel que ha passat. saps? per això aquests tres els tinc amb un 3 però els hi he dit eh, estem en època covid

T2: i no s'ha fet encara.

F1: Sí, y luego al final de curso hacemos que es la fiesta de final de curso, vale? que seria, antes se hacia unos juegos, unas actividades con el agua, antes del COVID, el año anterior al covid hicimos la fiesta de la espuma, vale? cada año pues, lo, lo que decidiamos entre todos, vale? y, una vez vino el señor covid (rie), luego cambió todo radicalmente. este año por ejemplo no hemos podido hacer gran cosa. hemos celebrado eh, la castañada y la navidad. [...] El problema ha sido este, que no han podido venir las familias, vale? porque, porque todo es nuevo, no se sabe el tipo de contagio, el motivo de los contagios, todo eso, pues, claro, no sabian exactamente como hacerlo. entonces este año, ha sido el único año que ha sido, por culpa del COVID de que las familias no han participado, vale?. Las del AMPA, sí que hemos participado, que eramos nosotras (riu). [...] El problema ha sido este, que no han podido venir las familias, vale? porque, porque todo es nuevo, no se sabe el tipo de contagio, el motivo de los contagios, todo eso, pues, claro, no sabian exactamente como hacerlo. entonces este año, ha sido el único año que ha sido, por culpa del COVID de que las familias no han participado, vale?. Las del AMPA, sí que hemos participado, que eramos nosotras (riu).

F1: las madres vienen, ayudan. es decir, antes del covid sí que venian madres, aunque no sean del AMPA, venian y, también hacian actividades, (pensa) hacian decoracion, hacian

lo de las castañas, (pensa) en navidad, por ejemplo venian a preparar, no sé, una mesa con zumo y todo eso. [...] Entre siete, ocho madres, o así, mas o menos, sí.

F1 (parlant de l'activitat on familiars podien entrar dins l'aula per escoltar un conte): Sí, en infantil si que se hacia. Este año no se ha hecho y el año pasado tampoco, pero si que se hacia.

F1: Pero ANTES del COVID, todas, no, todas las madres no, venian madres, haciamos actividades, haciamos muchas cosas. no sé, tu no venias, pero tu veías aquí a madres y todo.

F3: (incomprensible) a hacer la decoración y tal.

F1: si, la castañada también es muy bonito porque nos daban, ahora no es, era el aula de la sala de profes y, habia una mesa super grande y nos quedabamos todas, haciamos manualidades, la castañada pelar las castañas para el dia siguiente, cuando el dia siguiente venian poniamos las castañas en la paparina, era muy bonito, pero claro, ha habido el paron este del COVID, que no sabiamos como funcionaria, y este año no hemos hecho practicamente casi nada, pero, si sigue así la cosa o incluso mejora, entonces ya, septiembre que viene empezariamos.

Canvis en la relació entre les famílies i l'escola deguts a la COVID.

T1(parlant de la festa de l'espuma): Va ser l'inici una mica de la relació amb les mames, però es va aturar per culpa del COVID.

Prejudicis i/o estereotips detectats

Prejudicis / estereotips culturals

D: "Ells, per cultura, ja es mantenen molt al marge de l'escola. Per tant aquí ja tenim el primer handicap".

D: "Clar aquestes famílies no estan acostumades a tenir una relació estreta amb els nens, per cultura, ells tenen els fills, els cuiden, els hi cobreixen les necessitats bàsiques i després, ah, l'entorn educa. És a dir, la comunitat educa, però es clar, en el món occidental la comunitat no educa, sinó que més aviat pot arribar a deseducar, en un entorn com el de Salt, no?"

D: "Es clar també hi havia **la comunitat negra i marroquí, que no s'aguanten gaire, no son gaire amigues tampoc.** Saps?"

D: "Per cultura, per cultura. jo suposo que en els seus països d'origen doncs deu funcionar molt d'aqueta manera. son gent que a veure, tenen altres problemes i altres necessitats bàsiques per cobrir."

F1: a lo mejor, yo como soy marroquí, y, (pensa) **si viene un marroquí, un padre marroquí**, a mi, por ejemplo, **les da verguenza** (riu). [...] yo creo que es por verguenza

Prejudicis/estereotips religiosos

Prejudicis/estereotips de gènere

F3: en este cole, como que hay mas marroquís y todo eso, y la mayoría son mujeres, porque los hombres trabajan, son como yo. entonces yo creo que tambien es por esto. NO LO SE eh.

F3: no, **mas que verguenza es respeto** porque, yo **creo que es respeto porque somos mujeres** y alomejor es por eso eh.

Altres prejudicis i/o estereotips

D: i la web que ningú se la mira tampoc. [...] Bueno, però ningú s'ho mira, ningú s'ho mira.”